

Vuosi- kertomus 2013

RAISIO OYJ

Vuoden 2013 päätapahtumat

Tammikuu

Benemilk-tuoteperhe lanseerattu Suomen markkinoille

Benemilk-rehut nostavat tutkitusti maitotuotosta ja parantavat pitoisuuksia. Lisäksi ne parantavat rehuhyötysuhdetta.

Benecol-tuotteiden sisältämälle kasvistanoliesterille uusi GRAS-status

FDA tunnusti kasvistanoliesterin GRAS-statuksen laajassa valikoimassa elintarvikkeita.

Huhtikuu

Raisio ja Intellectual Ventures perustavat yhteisyrityksen Suomeen

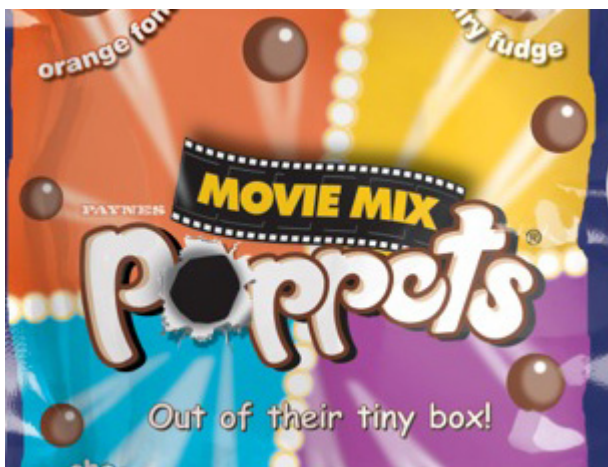
Benemilk Oy -nimisen yhteisyrityksen tavoitteena on kehittää ja vahvistaa Benemilk®-keksintöön liittyvää immateriaalioikeuksien salkkua sekä kaupallistaa keksintö globaaleille markkinoille.

USA:n esteröintilaitos myytiin Avoca Inc:lle

Benecol-tuotteiden sisältämän ainesosan, kasvistanoliesterin, valmistus keskitettiin Raisiossa sijaitsevalle tehtaalle.

Toukokuu

Osavuositulos: Raision liikevaihto parani 20 % tammi-maaliskuussa

Konsernin liikevaihto oli 128,3 ja liikevaihto 8,0 miljoonaa euroa, mikä on 6,2 % liikevaihdosta.

Non-dairy -liiketoiminta myytiin

Kaville

Kavli valmistaa Raisiolle Elovena-välipalajuomat, jotka ovat vahvistaneet asemansa osana Elovena-tuoteperhettä.

Elokuu

10 uutta Benemilk-patenttihakemusta

Benemilk Oy:n nimissä on jätetty 31.7.2013 mennessä yhteensä 10 Benemilk-innovaatioon liittyvää uutta, kansainvälistä patenttihakemusta.

Osavuosisikatsaus: Raision tulos parani tammi-kesäkuussa

Konsernin liikevaihto oli 148,6 miljoonaa euroa ja liiketulos ilman kertaeriä 11,0 miljoonaa euroa, mikä on 7,4 % liikevaihdosta.

Syyskuu

Benecol-tuotteet lanseerattiin Hong Kongin markkinoille

Raisio toteuttaa Hong Kongin markkinoilla uutta vaihtoehtoista liiketoimintamallia, jossa Raisio itse ja paikallinen Benecol-tuotteiden jakelija vastaavat yhdessä liiketoiminnasta.

Lokakuu

Benecol-tuotteet lanseerattiin Filippiinien markkinoille

Raision Benecol-partneri Kalbe International lanseerasi Benecol-smoothiet Filippiinien markkinoille.

Kasviöljyteollisuuden yt-neuvottelut päätyivät

Raisio päätti jatkaa öljykasvien puristusta, mutta lomauttaa alkuvuonna 2014 tehtaan henkilöstön toistaiseksi.

Marraskuu

Osavuositulos: Raisiolta ennätystulos tammi-syyskuussa

Konsernin liikevaihto oli 149,5 miljoonaa euroa ja liiketulos ilman kertaeriä 12,0 miljoonaa euroa, mikä on 8,0 % liikevaihdosta.

Toimitusjohtajan katsaus

Vuosi 2013 oli Raisiolle hyvä. Euroopan talustilanteen jatkuminen epävarmana ja yritysten marginaalien säilyttäminen oli haastavaa, mutta paine ei voimakkaimmin kohdistunut päivittäistavarakauppaan. Haluan nostaa esiin neljä asiaa, joihin voimme olla tyytyväisiä:

- Raisio teki ennätysellinen 39,3 miljoonan euron liiketuloksen*, mikä on hyvä suoritus Euroopan haastavassa talustilanteessa. Liiketulos parani lähes 14 prosentilla edellisvuodesta ja oli Raision kaikkien aikojen ennätys.
- Konsernin tase on pidetty vahvana lähes 72 miljoonan euron positiivisella kassavirralla. Emme siis tehneet vain hyvää tulosta, vaan myös kassavirta oli hyvä.
- Yhteisyritys Benemilk Oy:n perustaminen Suomeen Intellectual Venturesin kanssa. Meillä on jo nyt lähes 100 uutta Benemilkiin liittyvää ideaa, joista osaa työstämme eteenpäin patenttihakemuksiksi. Tavoitteena on Benemilkin kansainvälinen kaupallistaminen sekä merkityksellisen IPR-salkun luominen. Vuoden 2013 lopulla Benemilk Oy otti lisäaskeleen. Yhteisyrityksen toimintaa laajennettiin Benemilk-innovaation lisäksi siten, että yhtiö kaupallistaa muitakin elintarvike- ja agroalojen innovaatioita ja niihin liittyvää IPR:ää. Hyvä esimerkki tästä on lohenrehukeksintö, jolle on haettu patenttia. Benemilk Oy:stä on muotoutumassa holding-yhtiö terveellisen ja kestäväen ruokaketjun teknologioille ja IPR:lle.
- Viimeisenä vaan ei vähäisimpänä haluan nostaa esiin Raision kahdeksana peräkkäisenä vuonna kasvaneen osingon. Kyky parantaa osinkoa vuosi vuodelta tekee meistä positiivisen poikkeuksen suomalaisten pörssi-yhtiöiden joukossa.

Brändit-yksikkö paransi, keskittyminen jatkui

Brändit-yksikön liiketulos oli 41,4 miljoonaa euroa*, mikä on 13,6 prosenttia liikevaihdosta. Tulos on hyvä ja liikevoittoprosentti samaa tasoa kuin Euroopan johtavilla bränditaloilla. Vuonna 2013 Raisio ylsi hyviin suorituksiin Pohjois-Euroopan markkina-alueella toteutettujen tehostamistoimien ja tuotevalikoiman uudistamisen myötä sekä Benecol-margariinien hyvän myynnin kehityksen ansiosta Puolassa. Myös

makeisliiketoiminta menestyi hyvin. Vastaavasti meillä on myös haasteita, jotka otamme vakavasti. Yksi haasteista on Benecol- tuotteiden asiakasvolyymeihin liittyvä volatilititeetti.

Käynnissä on ollut ja on edelleen merkittäviä tuotannonsiirtoja, jotka ovat osa Raision toimintojen tehostamista ja keskittymistä Länsi-Euroopan markkina-alueella. Projektit etenevät hyvin, mutta ne tuovat haasteita mm. kustannusten hallintaan ja toimitusvarmuuteen. Vasta kun molemmat käynnissä olevat projektit on saatu päätökseen, voimme nähdä niiden positiiviset vaikutukset. Tämäkin on haaste, joka meidän täytyy ottaa vakavasti.

Raisioagrolla oikea suunta

Raisioagro osoitti vuonna 2013 kykynsä parantaa kannattavuutta tekemällä 3,1 miljoonan euron liikutuloksen. Tämä on osoitus siitä, että Raisioagro on oikealla tiellä saavuttaakseen minimitasona pidettävän 5 miljoonan euron liikutuloksen.

Raisioagro tulee panostamaan lisäarvotuotteisiin, kuten Benemilkiin, kalanrehuihin ja verkkokauppaan. Raisioagrolla on edessä työntäyteiset ajat, minkä tuloksena yhtiö on vahvempi kuin koskaan.

Näkymät vuodelle 2014

Vuonna 2014 Raision tavoitteena on liikutuloksen parantaminen edelleen. Raisio on yrityksenä tarpeeksi vahva voidakseen tehdä yrityskauppoja mikäli sopivia kohteita on tarjolla.

Benemilk Oy on aktiivisen ja jännittävän tien alussa. Olemme aloittaneet roadshow-kiertueet potentiaalisten kansainvälisten Benemilk-lisenssikumppaneiden tapaamiseksi. On erittäin mielenkiintoista nähdä, mihin pystymme.

Matti Rihko
Toimitusjohtaja
Raisio Oyj

* ilman kertaeriä

Toimintaympäristö

Euroopan taloustilanne jatkui epävakana ja yritysten marginaalien säilyttäminen oli haastavaa. Vaikka paine ei voimakkaimmin kohdistunut päivittäistavarakauppaan, on Raisiokin reagoinut tilanteeseen. Raisiossa vuosi 2013 oli nimetty toimintojen tehostamisen ja synergioiden hyödyntämisen vuodeksi. Euroopan heikentyneestä markkinatilanteesta huolimatta yritys teki vuonna 2013 nykyisen Raision parhaan liikutuloksen.

Monilla markkinoilla ja kategorioissa toimivissa yrityksissä vaihtuvat yhä nopeammin toimintaympäristön muuttuessa ne kohteet, jotka vaativat johdon erityishuomiota. Raision Pohjois-Euroopan kuluttajabränditoimintojen tehostaminen ja tuotevalikoiman uudistaminen on toteutettu onnistuneesti ja toiminnan kannattavuus parani selvästi. Parantamisen painopiste on nyt kohdistettu Ison-Britannian aamiaistuotteet ja välipalat -yksikköön.

Kuluttajatuotteiden markkinoilla kilpailu jatkui haastavana

Kuluttajatuotteiden myynti Isossa-Britanniassa jatkui hintavetoisena. Raisio on vähentänyt omaa promootioaktiivisuuttaan, mikä sokerikeskustelun lisäksi näkyi Raision aamiaismurojen myynnin pienenemisenä. Tilanteeseen haetaan ratkaisuja sekä sisäisesti toteutetuilla organisaatiomuutoksilla että vahvistamalla brändiosaamista.

Vuosi 2013 oli Raisiolle toimintojen tehostamisen ja synergioiden hyödyntämisen aikaa

Länsi-Euroopan markkina-alueella vähittäiskauppojen private label -brändeillä myytävien makeisten myynti kasvoi. Raisiolla on makeisissa tunnettuja omia brändejä, mutta yhtiö on myös merkittävä vähittäiskaupan private label -makeisten valmistaja.

Suomen kuluttajatuotteiden markkinoilla kilpailu jatkui haastavana. Tähän vaikutti osaltaan myös Suomen talouden hidastuminen. Toteutettujen tehostamistoimenpiteiden ja tuotevalikoiman uudistamisen ansiosta Raision pääbrändien myynti Suomessa kasvoi vertailukaudesta.

Kolesterolia alentavien terveysvaikutteisten elintarvikkeiden päämarkkinoilla Euroopassa kilpailu jatkui tiukkana. Private label -tuotteiden myynti kasvoi, mihin suurelta osin vaikutti Euroopan heikko taloustilanne. Benecol-tuotteiden markkinoilla eri maiden myyntien kehityksessä on edelleen suuriakin eroja. Benecol-tuotteiden myynti kasvoi Suomessa, Puolassa ja Aasiassa.

Agrosektorilla painopiste hyötysuhteen parantamisessa

Tulevaisuuden kestävä ruokaketjun rakentamisessa on elintarviketuotannon hyötysuhteen parantaminen avainasemassa tuoteturvallisuuden rinnalla. Monet elintarvike- ja agrosektoreihin liittyvät globaalit haasteet voidaan kestävästi kehitystä tukevilla innovaatioilla kääntää mahdollisuuksiksi ja kannattavaksi liiketoiminnaksi. Benemilk-lypsykarjanrehut ovat esimerkki huippuinnovaatiosta, jolla maitotuotos kasvaa ja maidon pitoisuudet paranevat samalla, kun maidontuotannon hyötysuhde paranee.

Maidon markkinatilanne säilyi Suomessa hyvänä ja maidon tuotanto kääntyi selvään 1,4 prosentin nousuun muutaman vuoden paikallaan polkemisen jälkeen. Käytännössä tuotannon kasvu tarkoittaa 106 litraa enemmän

maitoa lehmää kohden vuodessa, mikä toi maitotiloille noin 14 miljoonan euron lisätilin. Benemilkillä on noin 10 prosentin markkinaosuus Suomen lypsykarjanrehuissa.

Raisioagron uusi rehujen rasvahappo-optimointi lohien loppukasvatusvaiheeseen sai Suomessa paljon positiivista palautetta.

Uusi lohenehukeksintö tehostaa tuotantoa kestävästi ja parantaa kannattavuutta

Benemilk on Raision huippuinnovaatio

Raisioagron

Hercules LP Opti -tuotekonseptissa hyödynnetään uutta keksintöä, joka tehostaa lohien tuotantoketjua ja parantaa kalaviljelyn kannattavuutta kestävästi. Kalliin ja saatavuudeltaan rajallisen kalaöljyn korvaaminen rypsiöljyllä vähentää kalanrehuissa koko kasvatuskaudella käytettävän kalaöljyn määrän lähes puoleen säilyttäen kalan hyvän rasvahappokoostumuksen.

Tuottajia palvelevien yritysten osaamisen merkitys korostuu tilojen määrän vähetessä, tilakoon kasvaessa ja asiakkaiden tarpeiden muuttuessa. Raisioagro kehittää aktiivisesti palvelukonseptiaan ja osaamistaan ollakseen alan johtava toimija, jolla on innovatiivisemmat tuotteet ja ekologisimmat ratkaisut vilja- ja kotieläintilojen tarpeisiin.

Taloudellinen katsaus

Raisio-konserni

Raisio Oyj on kasvava ja kansainvälinen Suomessa listattu pörssiyhtiö. Raisio tunnetaan innovaatioistaan, joista kolesterolia alentava Benecol sekä maitotuotosta lisäävä ja maidon pitoisuuksia parantava Benemilk ovat esimerkkejä.

Raision huippuinnovaatiot ja lukuisat keksinnöt ovat osoitus yhtiön kyvystä kehittää menetelmiä ja tuotteita elintarvike- ja agrosektoreiden globaalien ongelmien ratkaisemiseen ja kannattavuuden parantamiseen. Lisäksi Raisio oli maailman ensimmäinen yhtiö, joka merkitsi kuluttajapakkaukseen tuotteen vesi- ja hiilijalanjäljen kertovat merkit.

Raision päätuotteita ovat aamiais-, välipala- ja leivontatuotteet, Benecol-tuotteiden ainesosa kasvistanoliesteri sekä Benecol-tuotteet, makeiset, kotieläinrehut ja kalanrehut. Konsernin päämarkkina-alueita ovat Suomi, Iso-Britannia, Venäjä, Ukraina, Puola ja Tšekki. Benecol-tuotteiden markkinat ovat globaalit.

Raision liiketoiminta on jaettu kahteen yksikköön: Brändeihin ja Raisiograan. Raision tunnetuimpia elintarvikebrändejä ovat Benecol, Elovena, Sunnuntai, Honey Monster, Nordic, Fox's, Poppets ja Juicee Gumme. Raisiograan tunnetuimpia rehuotemerkkejä ovat Benemilk, Hercules LP Opti, Maituri ja Herkku.

Raision toiminnan lähtökohta on asiakkaiden tarpeiden mukaiset hyvänmakuiset, ekologiset, terveelliset ja turvalliset tuotteet. Tavassamme toimia korostuvat kestävä kehityksen huomioiminen kaikissa toiminnoissa sekä jatkuva parantaminen.

Raisio Oyj on vuonna 1939 perustettu suomalainen yhtiö, jonka osakkeet noteerataan NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä keskisuurten yhtiöiden ryhmässä. Boston Consulting Groupin loppuvuonna 2013 julkaiseman selvityksen

mukaan Raision osake oli parhaiten tuottava Suomessa listatun pörssiyhtiön osake vuosina 2008-2013. Raisiolla oli vuoden 2013 lopussa noin 35 000 osakkeenomistajaa. Ulkomaalaisomistus on kaksinkertaistunut puolessatoista vuodessa ja oli vuoden 2013 lopussa noin 16 %.

Konsernin palveluksessa on noin 1 900 henkilöä ja toimintaa on 9 maassa. Raisio-konsernin liikevaihto oli 557,6 miljoonaa euroa ja liiketulos 39,3 miljoonaa euroa vuonna 2013.

Tunnusluvut 2013

Keskeiset tunnusluvut, tulos ilman kertaeriä

	Q4/2013	Q3/2013	Q2/2013	Q1/2013	2013
LIKEVAIHTO					
Brändit, M€	78,0	73,3	78,1	75,2	304,7
Raisioagro, M€	53,4	76,4	70,9	53,5	254,2
Muut toiminnot, M€	0,3	0,3	0,3	0,3	1,3
Toimialaryhmien välinen myynti, M€	-0,5	-0,6	-0,7	-0,8	-2,6
Liikevaihto yhteensä, M€	131,2	149,5	148,6	128,3	557,6
LIIKETULOS (EBIT)					
Brändit, M€	10,0	10,8	11,1	9,4	41,4
Raisioagro, M€	-0,3	2,6	1,3	-0,6	3,1
Muut toiminnot, M€	-1,4	-1,5	-1,4	-0,8	-5,1
Eliminoinnit, M€	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Liiketulos (EBIT) yhteensä, M€	8,4	12,0	11,0	8,0	39,3
% liikevaihdosta	6,4	8,0	7,4	6,2	7,1
Rahoitustuotot ja -kulut, netto, M€	-0,4	-0,2	-0,8	-0,4	-1,8
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta, M€	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tulos ennen veroja, M€	8,0	11,7	10,2	7,7	37,6
Tuloverot, M€	-0,6	-2,6	-2,4	-1,8	-7,3
Tilikauden tulos, M€	7,4	9,2	7,8	5,9	30,2
Tulos/osake, €	0,05	0,06	0,05	0,04	0,20

Keskeiset tunnusluvut, tase

	31.12.2013	30.9.2013	30.6.2013	31.3.2013
Oman pääoman tuotto, %	7,9	8,2	8,2	7,4

Sijoitetun pääoman tuotto, %	8,6	9,1	9,1	8,3
Korolliset rahoitusvelat kauden lopussa, M€	55,4	78,4	85,0	74,3
Omavaraisuusaste, %	68,2	64,5	63,9	61,9
Nettovelkaantumisaste, %	-8,6	-2,6	8,0	8,4
Oma pääoma/osake, €	2,13	2,10	2,04	2,00

Avainluvut 2011-2013

Keskeiset tunnusluvut, tulos ilman kertaeriä

	2013	2012	2011
LIKEVAIHTO			
Brändit, M€	304,7	329,5	314,6
Raisioagro, M€	254,2	255,7	241,1
Muut toiminnot, M€	1,3	2,0	1,4
Toimialaryhmien välinen myynti, M€	-2,6	-3,1	-4,6
Liikevaihto yhteensä, M€	557,6	584,1	552,6
LIIKETULOS (EBIT)			
Brändit, M€	41,4	37,4	31,2
Raisioagro, M€	3,1	-0,3	2,9
Muut toiminnot, M€	-5,1	-2,5	-2,4
Eliminoinnit, M€	0,0	0,0	0,0
Liiketulos (EBIT) yhteensä, M€	39,3	34,6	31,8
% liikevaihdosta	7,1	5,9	5,8
Rahoitustuotot ja -kulut, netto, M€	-1,8	-2,5	-1,5
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta, M€	0,0	-0,1	0,0
Tulos ennen veroja, M€	37,6	32,0	30,3
Tuloverot, M€	-7,3	-5,0	-5,7
Tilikauden tulos, M€	30,2	27,0	24,6
Tulos/osake, €	0,20	0,18	0,16

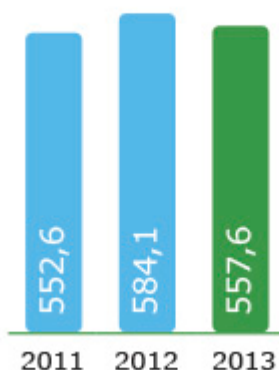
Keskeiset tunnusluvut, tase

	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2011
Oman pääoman tuotto, %	7,9	3,5	6,5

Sijoitetun pääoman tuotto, %	8,6	4,5	7,3
Korolliset rahoitusvelat kauden lopussa, M€	55,4	78,0	115,7
Omavaraisuusaste, %	68,2	64,1	60,2
Nettovelkaantumisaste, %	-8,6	4,9	-7,5
Oma pääoma/osake, €	2,13	2,10	2,13

Liikevaihto

**Liikevaihto
(milj. €)**

**Liikevaihto yksiköittäi
(%)**

- Brändit 54 %
- Raisioagro 46 %

**Liikevaihto
markkina-alueittain
(%)**

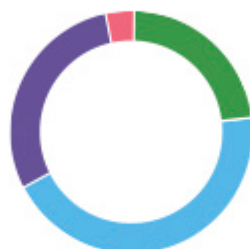

- Suomi 51 %
- Iso-Britannia 24 %
- Muu Eurooppa 23 %
- Muu maailma 2 %

**Liikevaihto
Brändit-yksikkö
(milj. €)**

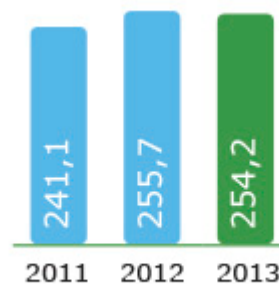

**Liikevaihto
markkina-alueittain
Brändit-yksikkö (%)**

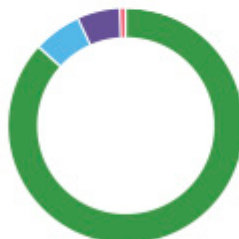

- Suomi 19 %
- Iso-Britannia 43 %
- Muu Eurooppa 34 %
- Muu maailma 4 %

**Liikevaihto
Raisioagro-yksikkö
(milj. €)**

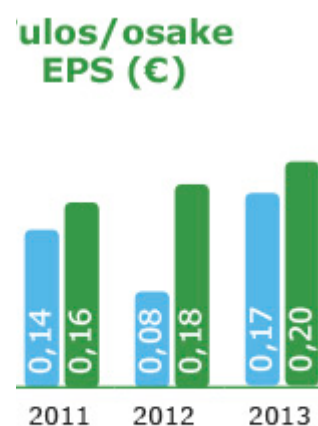
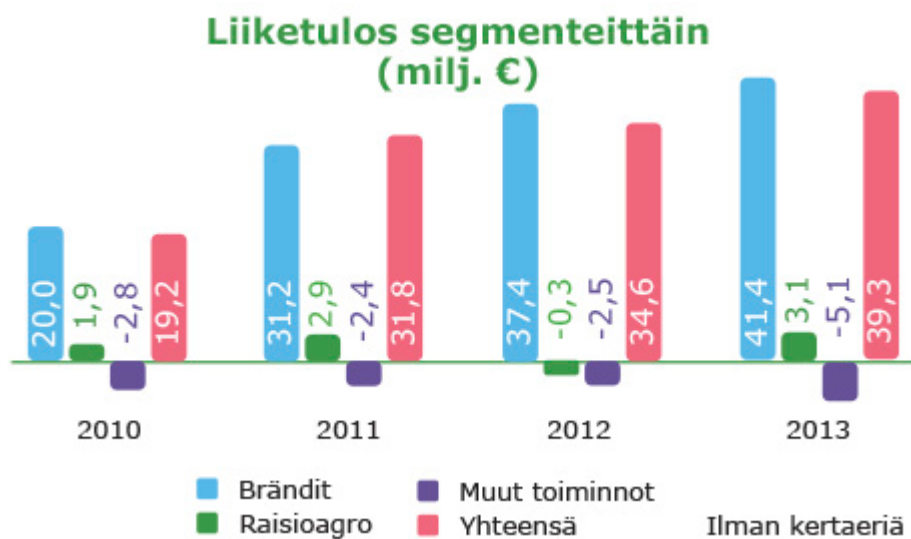

**Liikevaihto
markkina-alueittain
Raisioagro-yksikkö (%)**

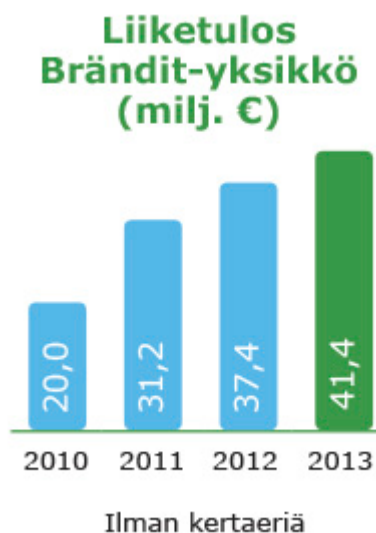

- Suomi 88 %
- Venäjä 6 %
- Muu Eurooppa 5 %
- Muu maailma 1 %

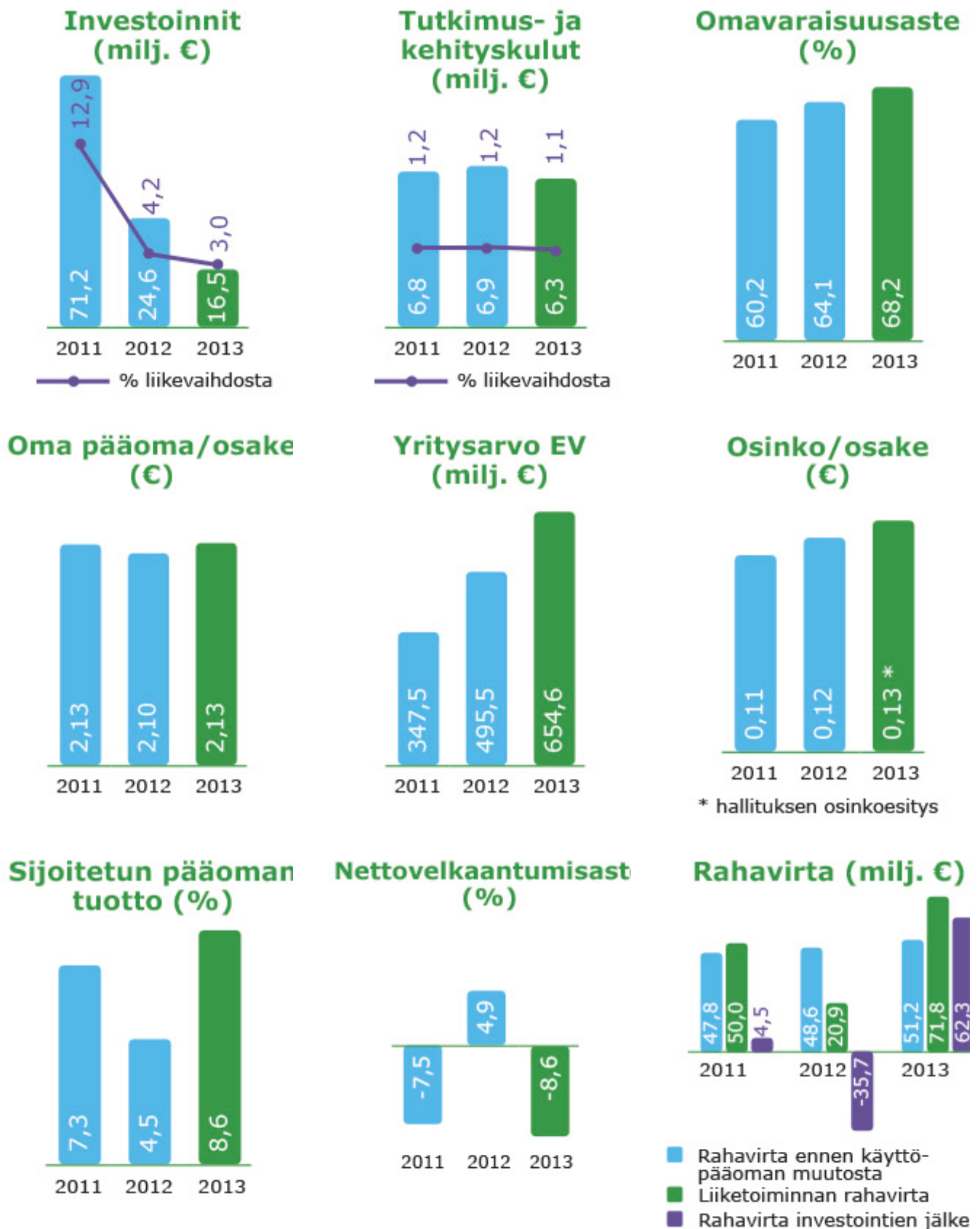
Liiketulos

Certaerien kanssa
Ilman kertaeriä

Muut tunnusluvut

Markkina-arvo (milj. €)

Ilman yhtiön hallussa olevia omia osakkeita

Brändit

Raision tuotesalkussa on vahvoja paikallisia brändejä sekä Raision huippuinnovaatioon pohjautuva kansainvälinen Benecol-brändi. Brändit-yksikön liiketulos vuonna 2013 oli 13,6 prosenttia liikevaihdosta, mikä on kansainvälisten bränditalojen tasoa. Vuodelle 2013 olennaisia tunnuspiirteitä olivat Euroopan epävarma taloustilanne ja haastavana jatkunut tilanne kuluttajatuotteiden markkinoilla.

Raision Brändit-yksikkö on jaettu kuluttajabrändit- ja lisensoidut brändit -toimintoihin. Kuluttajabrändeihin kuuluvat elintarviketoiminnot Länsi-, Pohjois- ja Itä-Euroopan markkina-alueilla. Lisensoidut brändit -toimintoon kuuluu Benecol ja yhteisyrittä Benemilk Oy 1.7.2013 alkaen.

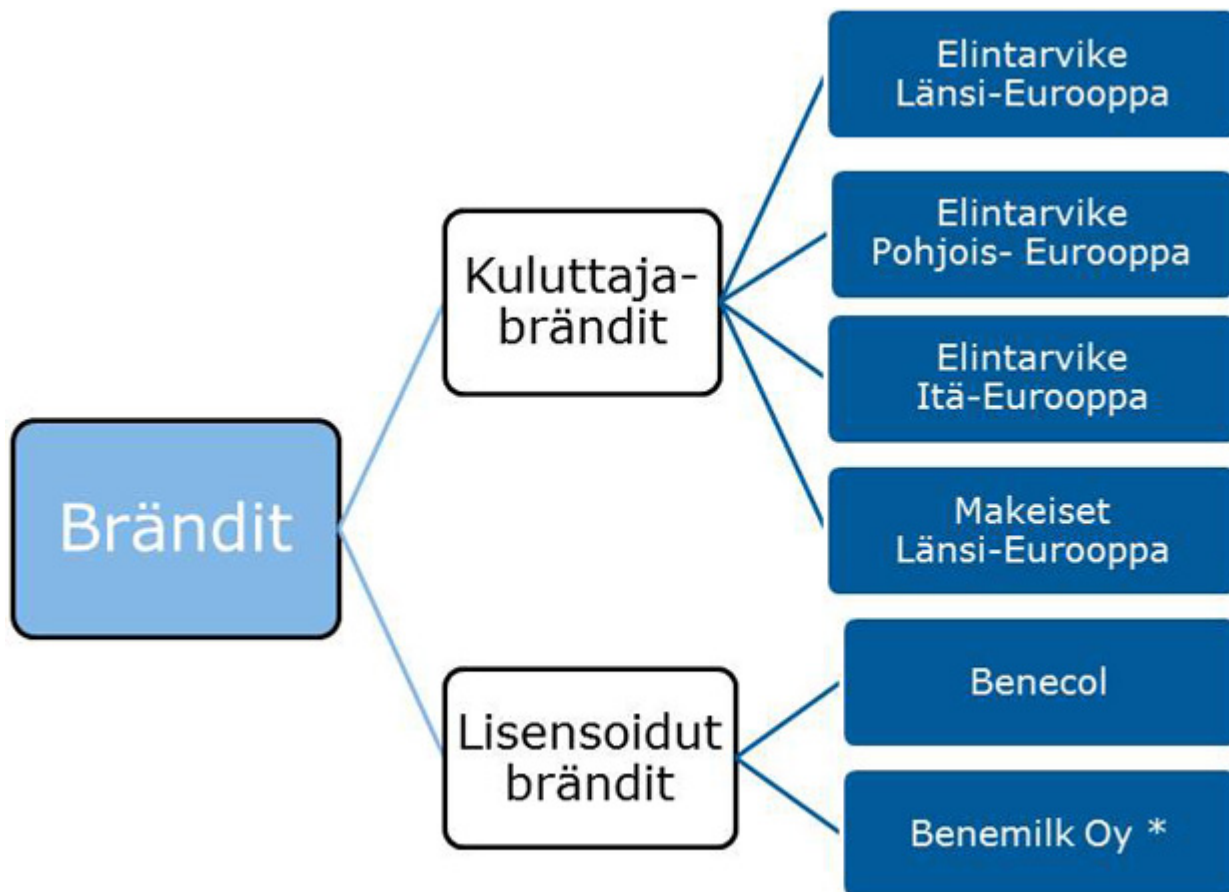
Brändit-yksikön tulos parani

Raision Brändit-yksikön tuotevalikoimaan kuuluu aamiais-, välipala- ja leivontatuotteita, makeisia ja Benecol-tuotteiden ainutlaatuinen kolesterolia alentava ainesosa kasvistanoliesteri. Raision tunnettuja elintarvikebrändejä ovat Benecol, Elovana, Honey Monster, Sunnuntai ja Nordic.

Makeisbrändeistä tunnetuimpia ovat Fox's, Poppets ja Juicee Gummees. Raision kuluttajabrändien suurimmat markkina-alueet ovat Iso-Britannia, Suomi, Tšekki, Puola, Venäjä ja Ukraina.

Benecol on kolesterolin alentamisen alkuperäinen asiantuntija ja Benecol-tuotteiden sisältämä kasvistanoliesteri on valittu yhdeksi maailman tärkeimmistä ravitsemusinnovaatioista. Benecol-tuotteita myydään noin 30 maassa, viidessä maanosassa. Benecol® on Raision tavaramerkki ja Benecol-tuotteiden sisältämä kasvistanoliesteri Raision laajasti patentoima ainesosa.

Brändit-yksikön organisaatio

* Raision and Intellectual Venturesin yhteistyöyritys

Brändit-yksikön keskeiset tunnusluvut

		Q4/2013	Q3/2013	Q2/2013	Q1/2013	2013	2012
Liikevaihto	M€	78,0	73,3	78,1	75,2	304,7	329,5
Consumer brands	M€	70,2	65,6	68,8	66,8	271,4	286,1
Licensed brands	M€	9,7	10,6	10,8	10,3	41,3	45,0
Liiketulos ilman kertaeriä	M€	10,0	10,8	11,1	9,4	41,4	37,4
Liiketulos ilman kertaeriä	%	12,9	14,8	14,2	12,5	13,6	11,3
Kertaerät	M€	-2,1	-3,0	-0,6	0,0	-5,7	-2,5
Liiketulos	M€	7,9	7,9	10,5	9,4	35,7	34,9
Investoinnit *	M€	7,1	3,5	1,9	0,8	13,4	21,2
Nettovarallisuus	M€	-	-	-	-	254,2	271,7

* Sisältää yritysostot

Kuluttajabrändit, Länsi-Eurooppa

Raision tärkeimmät tuoteryhmät Ison-Britannian markkinoilla ovat aamiais- ja välipalatuotteet. Iso-Britannia on Raision Brändit-yksikön suurin markkina-alue. Raisio omia brändejä ovat Honey Monster, Harvest Chewee ja Dormen. Lisäksi Raisio on merkittävä asiakkaidensa brändeillä valmistettävien välipalapatukoiden valmistaja.

Keskeistä vuonna 2013

- Välipalapatukoiden myynti kehittyi hyvin vuonna 2013. Erityisen hyvin kasvoi partnereiden brändeillä valmistettujen tuotteiden myynti.
- Omien aamiais- ja välipalabrändien myynti väheni. Merkittävimmän tähän vaikuttivat aamiaismurojen hinnan korotus, matala promootiotaso ja sokeriin kohdistuva ulkoinen paine. Toimenpiteet tilanteen korjaamiseksi on aloitettu.
- Osana toimintojen tehostamista päätettiin syksyllä 2013 keskittää Tywynin tehtaan välipalapatukoiden valmistus Newportin tehtaalle. Tuotannon siirto on toteutettu ja täyteen vauhtiin tuotannon arvioidaan pääsevän vuoden ensimmäisellä neljänneksellä.

Toimintaympäristö

Ison-Britannian heikosta kuluttajakysynnästä johtuen myös Raision aamiaistuotteiden myynti pieneni selvästi vertailuvuodesta. Aamiais- ja välipalatuotteiden kokonaismarkkinoilla promootiotaso säilyi korkeana ja kuluttajakysyntä hintavetoisena.

Vuosi 2013

Raisio päätti elokuussa 2013 osana toimintojen tehostamista keskittää Tywynin tehtaan välipalapatukoiden valmistuksen Etelä-Walesissa sijaitsevalle Newportin tehtaalle. Tuotannon siirto sujui hyvin, mutta jatkuvasti käynnissä olleen tehtaan merkittävä laajentaminen on ollut haastava projekti, joka on heikentänyt tehtaan tehokkuutta, joustavuutta ja toimitusvarmuutta.

Täyteen vauhtiin tuotannon Newportissa arvioidaan pääsevän vuoden 2014 ensimmäisellä vuosineljänneksellä. Investoinnin myötä Newportin tehdas on Euroopan suurimpia välipalapatukoiden valmistajia mittavan investoinnin lisätessä valmistuskapasiteettia ja parantaessa kasvumahdollisuuksia merkittävästi.

*Newportin tehtaalla
toteutettiin mittava
laajennusinvestointi*

Raision aamiais- ja välipalatuotteiden valikoimasta yli puolet on omia brändituotteita. Näistä suurin on Honey Monster. Muita tunnettuja brändejä ovat Harvest Chewee ja Dormen ja Good Grain. Tunnetuin lisensoidusta brändeistä on Weightwatchers. Raisio on merkittävä vähittäiskaupan omien merkkituotteiden ja partnereiden brändeillä myytävien välipalojen valmistaja.

Makeiset, Länsi-Eurooppa

Makeiset ovat tulleet osaksi Raision tuotevalikoimaa yritysostojen kautta. Isosta-Britanniasta hankituilla yrityksillä oli molemmilla makeisliiketoimintaa, jotka yhdistettiin. Lisäksi Raisio osti Tšekistä vuoden 2012 lopulla Candy Pus –makeisyhtiön. Raision makeisliiketoiminnan liikevaihto on lähes 100 miljoonaa euroa. Makeiset ovat kasvava ja hyvin kannattava osa Raisiota.

Keskeistä vuonna 2013

- Raision makeismyynti kasvoi selvästi. Suurimman osan kasvusta toi Candy Plus.
- Erityisen hyvin kasvoi Raision valmistamien pehmeiden hedelmämakeisten myynti.
- Isossa-Britanniassa myynnin kasvu painottui vähittäiskaupan private label -tuotteiden myyntivolyymin kasvuun.
- Tuotannon siirto tehostamistoimien myötä suljettavalta Skegnessin makeistehtaalta Leicesterin ja Rohatecin tehtaalle käynnistyi. Uusilla tehdaspaikkakunnilla tuotannon arvioidaan käynnistyvän vuoden toisella ja kolmannella neljänneksellä.

Toimintaympäristö

Vuonna 2013 makeisten kuluttajakysyntä Raision päämarkkina-alueilla oli tasaista. Erityisen hyvin kehittyi pehmeiden hedelmämakeisten ja suklaamakeisia sisältävien perhepakkausten myynti.

Isossa-Britanniassa kuluttajakysyntä jatkui hintavetoisena, mikä näkyi brändituotteiden kiristyneenä kilpailuna markkinoilla ja vähittäiskauppojen private label -valikoiman laajentumisena.

Vuosi 2013

Tšekistä marraskuussa 2012 ostettu Candy Plus –makeisyhtiö on integroitu osaksi Länsi-Euroopan makeisliiketoimintaa. Länsi-Euroopan makeistoimintojen liikevaihto kasvoi vertailuvuodesta pääasiassa Candy Plusin oston myötä.

Raisio täydensi Fox's- ja Poppets-brändeillä myytävien tuotteiden valikoimaa Isossa-Britanniassa. Suurten uutuustuotelanseerausten sija

an Raisio keskittyi vuonna 2013 pakkausvaihtoehtojen laajentamiseen, hinnoitteluun ja promootiomekanismien kehittämiseen.

Candy Plusin oston yhteydessä otettiin Rohatecin tehtaalla käyttöön uusi pehmeiden hedelmämakeisten tuotantolinja. Uudella linjalla valmistettavien makeisten kysyntä on täyttänyt odotukset. Raisio uskoo pehmeiden hedelmämakeisten kysynnän kasvun jatkuvan ja vastaa kysynnän kasvuun uusilla innovatiivisilla ja korkealaatuisilla tuotteilla.

Raision makeismyynnistä yli neljännes on omia brändituotteita, lopun muodostuessa asiakkaiden

*Pehmeiden
hedelmämakeisten myynti
kasvaa*

brändeillä valmistettavista tuotteista ja muille makeistoimijoille valmistettavista tuotteista.

Raision tunnetuimmat omat makeisbrändit ovat Fox's Glacier, Juicee Gummee ja Poppets.

Tšekistä viedään makeisia lähes 50 maahan. Kuluttajat ja kansainväliset asiakkaat arvostavat Raision osaamista ja kykyä kehittää uusia tuotteita.

Raisio keskittää makeistuotantoaan

Raisio päätti lokakuun lopussa laajan selvitystyön ja neuvottelujen jälkeen keskittää suurimman osan Skegnessin tehtaan makeisvalmistuksesta toiselle Isossa-Britanniassa sijaitsevalle tehtaalleen Leicesteriin ja osan Tšekissä sijaitsevalle Rohatecin tehtaalle. Skegnessin tehtaalla makeisten valmistus päättyy maaliskuun 2014 loppuun mennessä. Tehtaan työntekijöille on tarjottu töitä Raision muilta Ison-Britannian tehtailta. Tuotannon on määrä käynnistyä uusilla tehdaspaikkakunnilla toisella vuosipuoliskolla.

Raision makeisilla hyvät kasvunäkymät

Kuluttajabrändit, Pohjois-Eurooppa

Raisio kehittää, myy ja markkinoi terveellisiä ja ekologisia elintarvikkeita Pohjois-Euroopan markkina-alueella, jonka suurin yksittäinen markkina on Suomi. Tärkeimmät kuluttajabrändit ovat Elovena, Benecol, Provena ja Sunnuntai. Raisio on myös merkittävä raaka-ainetoimittaja Suomen Horeca-sektorille sekä elintarvike- ja leipomoteollisuudelle.

Keskeistä vuonna 2013

- Pohjois-Euroopan toiminnoissa toteutettiin vuoden 2012 lopussa käynnistetty tervehdyttämisohjelma, jonka tavoitteena oli liiketoiminnan kilpailukyvyyn ja kustannustehokkuuden parantaminen sekä tuotesalkun uudistaminen.
- Kolesterolia alentavien Benecol-tuotteiden ja terveellisten Elovena aamiais- ja välipalatuotteiden myynnin kasvu jatkui vahvana Suomessa.
- Tuotesalkun uudistamisen myötä valikoimasta poistettiin useita kymmeniä pieniä ja heikkokatteisia tuotteita Raisio myi keväällä non-dairy liiketoiminnan norjalaiselle Kavli AS:lle.
- Ruotsissa ja Baltiassa siirryttiin tehokkaaseen jakelijayhteistyömalliin.
- Liiketoiminnan kannattavuus parani toteutettujen toimenpiteiden myötä merkittävästi.

Toimintaympäristö

Toimintaympäristö Raision Pohjois-Euroopan toiminta-alueella Suomessa, Ruotsissa ja Virossa jatkui haastavana. Päivittäistavaroiden markkinoilla kilpailutilanne Raision edustamissa tuoteryhmissä jatkui tiukkana.

Vuosi 2013

Raision tärkeimpien kuluttajabrändien Elovenan, Benecolin, Provenan ja Sunnuntain myynti kasvoi kuluttajakysynnän kasvun ja kohdennettujen myynti- ja markkinointiaktiiviteettien myötä. Perinteisten ja matalakatteisten viljatuotteiden myynti laski tuotesalkun uudistamisen seurauksena.

Elovena-tuotteiden kokonaismyynti kasvoi vuodesta 2012. Erityisesti Elovena Hetki -puurojen, välipalakeksien ja -juomien myynti kasvoi. Elovena palkittiin Mainostajien liiton Vuoden brändinrakentaja -palkinnolla syyskuussa 2013.

Kolesterolia alentavien Benecol-margariinien ja tehojuomien myynti jatkoi kasvuaan. Syyskuussa lanseerattu Benecol mustikka -tehojuoma vakiinnutti paikkansa tuotesarjassa kasvattaen sen kokonaismyyntiä lähes 50 %

*Elovena- ja
Benecol-tuotteiden myynti
kasvoi*

Gluteenittomat tuotteet muodostavat pienen, mutta voimakkaasti kasvavan tuotekategorian. Keliakiaan sopiva ja vähägluteeninen ruokavalio on selvässä kasvussa monilla Raision toimialueen markkinoilla. Provenan puhdaskaurasta valmistetut gluteenittomat tuotteet kasvoivat tämän kuluttajatrendin tukemana voimakkaasti. Provenan kaura-myllyämpylä palkittiin Suomen keliakialiiton vuoden tuotteena toukokuussa 2013.

Selvä parannus mahdollistaa tulevan kasvun

Vuoden 2012 lopulla päättynyt Bungen valmistamien margariinien jakeluyhteistyö, non-dairy -liiketoiminnan myynti toukokuussa 2013 ja tuotesalkun uudistuksen seurauksena tehdyt tuotelopetukset johtivat päivittäistavara-kauppamyynnin laskuun vuodesta 2012. Samanaikaisesti Pohjois-Euroopan liiketoimintojen tärkeimpien kuluttajabrändien myynti kasvoi, niiden osuus kokonaisymyynnistä nousi ja liiketoiminnan kannattavuus parani merkittävästi.

Horeca-, teollisuus- ja leipomomyynnissä hintakilpailu jatkui erittäin tiukkana ja myynti laski edelliseen vuoteen verrattuna Raision vetäytyttyä matalan kannattavuuden sopimuksista. Vuoden 2013 viimeisellä neljänneksellä toteutetun kustannussäästöohjelman tuoma parantunut hintakilpailukyky näkyi tilausmäärien kasvuna.

Ruotsissa ja Baltiassa siirryttiin oman organisaation käytöstä jakelijayhteistyömalliin. Toiminta paikallisen jakelijan kautta mahdollistaa kustannustehokkaan toiminnan.

Vuoden 2013 päätavoite Raision Pohjois-Euroopan toiminnoissa oli käänne, joka luo vahvan pohjan tulevalle kasvulle. Toteutetun tervehdyttämishojelman tuloksena liiketoiminnan toimintaedellytykset ja kannattavuus paranivat merkittävästi.

Kuluttajabrändit, Itä-Eurooppa

Raisio on vuosi vuodelta kasvattanut liikevaihtoaan Itä-Euroopan markkinoilla. Benecol-margariinimyyntin palautuminen takaisin Raisiolle Puolassa toteutui onnistuneesti ja myynti on kasvanut. Venäjällä ja Ukrainassa kuluttajat arvostavat Nordic-brändillä myytäviä premium-hiutaleita, jotka valmistetaan Suomessa.

Keskeistä vuonna 2013

- Benecol-margariinien myynnin hyvä kehitys
- Sulman pastavalikoiman uudistaminen ja myynnin laajentaminen koko maahan
- Nordic-brändillä myytävien premium-hiutaleiden hyvä myyntikehitys Venäjällä ja Ukrainassa

Toimintaympäristö

Kuluttajatuotteiden kysyntä Raision tuotesegmenteissä Puolassa, Venäjällä ja Ukrainassa pysyi tasaisena. Puolassa kilpailu kolesterolia alentavissa terveysvaikutteisissa margariineissa kiristyi uuden toimijan tultua markkinoilla, mutta Raisio säilytti asemansa markkinajohtajana ja myynti kehittyi hyvin.

Benecol-margariini on markkinajohtaja Puolassa

Vuosi 2013

Itä-Euroopan markkinoilla Puolassa, Venäjällä ja Ukrainassa vuosi 2013 oli odotetun hyvä. Itä-Euroopan liiketoimintojen liikevaihtoa kasvatti Benecol-margariinien myynnin siirtyminen takaisin Raisiolle vuonna 2013. Myös Venäjällä ja Ukrainassa liikevaihto kasvoi. Itä-Euroopan liiketoimintojen liiketulos parani selvästi Benecol-margariinien myynnin kasvaessa Puolassa.

Puolassa Sulman pastavalikoimaa uudistettiin ja tuotteiden myynti on laajennettu kattamaan koko maan, mikä näkyi myynnin noin 20 prosentin kasvuna. Benecol-margariinimyyntin palautuminen Raisiolle Puolassa toteutettiin vuonna 2013 onnistuneesti. Raisio on markkinajohtaja kolesterolia alentavissa terveysvaikutteisissa margariineissa, vaikka kilpailu Puolassa on kiristynyt uuden toimijan tultua markkinoille.

Raisiolla on hyvät kasvumahdollisuudet Itä-Euroopan markkinoilla.

Benecol

Benecol-liiketoiminta keskittyy Benecol-brändin sekä kasvistanoliesterin lisensointiin partnereille ympäri maailman. Tavoitteena on laajentua uusille markkina-alueille erityisesti Aasiassa ja Etelä-Amerikassa. Benecol-tuotteiden ainesosa, kasvistanoliesteri, on Raision huippuinnovaatio ja miljoonat ihmiset ympäri maailman käyttävät päivittäin Benecol-tuotteita.

Raisio valmistaa Benecol-tuotteiden ainutlaatuisen ainesosan, kasvistanoliesterin, ja toimittaa sen partnereilleen, jotka lisäävät ainesosan Benecol-brändillä myytäviin elintarvikkeisiin ja ravintoliisiin. Benecol-partnereiden käytettävissä on jatkuvasti kehittyvä palvelukonsepti, joka sisältää mm. parhaita käytäntöjä markkinoinnista kuluttajille ja terveydenhuollon ammattilaisille, tuotekehityksen, kliiniset tutkimukset ja lupa-asiat.

Vuosi 2013 lyhyesti

- Raisio myi USA:ssa sijaitsevan Eastportin tuotantolaitoksen ja virtaviivaisti kasvistanoliesterin toimitusketjua.
- Raisio lanseerasi Benecol-tuotteet Hong Kongin markkinoille syyskuussa. Hong Kongissa on käytössä uudenlainen toimintamalli, jossa Raisio itse ja paikallinen jakelija vastaavat toiminnasta uudella markkina-alueella.
- Raision pitkäaikainen partneri Kalbe International lanseerasi Benecol-tuotteet Phillippiineillä lokakuussa.
- Benecol-tuotteiden myynti kasvoi hyvin Indonesiassa, joka on Kalbe Internationalin ensimmäinen Benecol-tuotteiden markkina-alue.
- Puolassa Benecol-margariinien myynti siirtyi täysimääräisenä takaisin Raisiolle alkuvuonna.
- Markkinatilanne jatkui haastavana muutamilla Euroopan markkinoilla mm. private label -tuotteiden osuuden kasvaessa ja hintakilpailun kiristyessä. Raision suurin partneri on toteuttamiensa muutosten jälkeen menettänyt markkinaosuutta Benecol-tuotteiden suurimmalla markkinalla ja se heijastuu myös Raisioon.

Toimintaympäristö

Kolesterolia alentavia terveysvaikuttavia elintarvikkeita myydään kuluttajahinnoin noin miljardilla eurolla vuodessa. Benecol-tuotteiden osuus kolesterolia alentavien terveysvaikutteisten elintarvikkeiden kokonaismarkkinasta on noin viidennes. Eurooppa on selkeästi suurin markkina-alue, mutta nopeinta myynnin kasvu on Etelä-Amerikan ja Aasian uusilla markkina-alueilla.

Euroopan talousvaikeudet heijastuivat edelleen kuluttajien ostokäyttäytymiseen ja private label -tuotteiden myynnin kasvu kiristi kilpailua. Benecol-tuotteiden myynnin kehityksessä on edelleen nähtävissä suuriakin eroja eri maiden välillä. Seniorikuluttajat ovat jo nyt vahvasti kysyntään vaikuttava kohderyhmä, jonka merkitys korostuu entisestään

*Benecol on kolesterolin
alkuperäinen asiantuntija*

tulevaisuudessa. Globaalisti väestön ikääntymisen, kolesteroliongelman kasvun ja ostovoiman kasvun erityisesti kehittyvillä markkinoilla arvioidaan lisäävän kolesterolia alentavien terveysvaikutteisten elintarvikkeiden kysyntää. Myös lääkeyritykset ovat aikaisempaa vahvemmin kehittämässä tuotteita terveysvaikutteisten tuotteiden segmenttiin.

Benecol-partnereiden aktiivisuus markkinoinnissa ja mainonnassa näkyi myynnin hyvänä kehityksenä näillä markkinoilla. Esimerkiksi Suomessa Benecol-tuotteiden myyntiä tuettiin useilla tv-kampanjoilla ja uutuustuotteen onnistunut lanseeraus kasvatti koko tuoteryhmän myyntiä.

Vuosi 2013

Benecol-tuotteiden myynti oli melko vakaata, vaikka joillakin markkinoilla kuluttajia siirtyi brändituotteista edullisempiin private label –tuotteisiin. Raision suurin parteri menetti toteuttamiensa muutosten myötä markkinaosuutta suurimmalla Benecol-tuotteiden markkinalla. Lisäksi esimerkiksi Kreikassa ja Espanjassa kova hintakilpailu johti Benecol-tuotteiden myynnin pienenemiseen. Käytäntö on osoittanut, että mikäli partneri panostaa säännöllisesti kuluttajaviestintään ja markkinointiin, myynti lähes poikkeuksetta kasvaa.

Benecol-brändi on valittu kahtena peräkkäisenä vuonna Suomen luotetuimmaksi merkiksi terveysvaikutteisten elintarvikkeiden kategoriassa Valitut palat –lehden kyselyssä. Lisäksi Isossa-Britanniassa Benecol-buttery margariini palkittiin vuoden 2014 alussa "Product of the year" –palkinnolla.

Uusille markkinoille Aasiassa

Raision Benecol-partneri Kalbe International lanseerasi Benecol-smoothiet Filippiinien markkinoille syksyllä 2013. Kalbe International on Raision pitkäaikainen partneri, joka lanseerasi vuonna 2008 Benecol-tuotteet Indonesian markkinoille. Vuoden 2013 aikana Kalben Benecol-tuotteiden myynti Indonesiassa jatkoi vahvaa kasvuaan.

Benecol-tuotteita myydään Filippiineillä yli 300 vähittäiskaupassa ja tavoitteena on laajentaa jakelua vuoden 2014 aikana. Filippiiniläiset kuluttajat ovat ottaneet Benecol-tuotteet positiivisesti vastaan ja Kalbe odottaa merkittävää myynnin kasvua vuoden 2014 aikana. Benecol-tuotteiden lanseeraukseen liittyy laaja markkinointikampanja kuluttajille ja terveydenhuollon ammattilaisille.

*Filippiinit on uusin
Benecol-tuotteiden
markkina*

Hong Kong

Hong Kongissa Benecol-jogurttijuomien lanseeraus käynnistyi syyskuussa. Myymäläpeittoa rakennetaan edelleen ja lanseeraukseen liittyvät laajemmat markkinointikampanjat on keskitetty vuoden 2014 alkupuolelle.

Raisio toteuttaa Hong Kongin markkinoilla uutta vaihtoehtoista liiketoimintamallia, jossa Raisio itse ja paikallinen Benecol-tuotteiden jakelija vastaavat yhdessä liiketoiminnasta ja sen kehittämisestä. Paikallinen jakelija vastaa myynnistä ja Raisio markkinoinnista kuluttajille ja terveydenhuollon ammattilaisille. Vuoden 2014 lopulla arvioimme uuden mallin toimivuutta.

Benecol-tuotteiden lanseeraus Hong Kongissa on osa Raision pitkäjänteistä työtä uusien markkinoiden avaamiseksi BRIC-maissa.

Benemilk Oy

Huhtikuussa 2013 Raisio ja Intellectual Ventures (IV) päättivät yhteisyritys Benemilk Oy:n perustamisesta Suomeen. Yhteisyrityksen tavoitteena on kehittää ja vahvistaa Benemilk®-keksintöön liittyvää immateriaalioikeuksien salkkua sekä kaupallistaa keksintö globaaleille markkinoille.

Raisio on siirtänyt Benemilk-keksinnön yhteisyritykselle, joka on myöntänyt Raisiolle maksuttoman, yksinomaisen lisenssin keksintöön ja sen tuleviin sovelluksiin Suomessa. Benemilk-rehumyynti Suomessa raportoidaan Raisioagron luvuissa. Yhteisyritys Benemilk Oy raportoidaan osana Raision Lisensoidut brändit -toimintoja yhdessä Benecolin kanssa.

Benemilk-patenttihakemusten käsittely etenee suunnitellusti

Benemilk Oy:n nimissä jätettiin heinäkuun 2013 lopussa 10 Benemilk-innovaatioon liittyvää uutta, kansainvälistä patenttihakemusta. Osa hakemuksista on uusia innovaatioita, jotka kuitenkin liittyvät Benemilk-innovaatioon. Alkuperäiset helmikuussa 2012 jätetyt patenttihakemukset tulivat julkiseksi 1.8.2013. Ne liittyvät Benemilk-täysrehuihin ja -tiivisteisiin sekä maidon koostumuksen paranemiseen. Benemilk-patenttihakemusten käsittely etenee suunnitellusti.

*Benemilk on Raision
huippuinnovaatio
maitotiloille*

Kalanrehukeksinnön monet mahdollisuudet

Benemilk Oy jätti joulukuun 2013 lopussa suomalaista kalanrehukeksintöä koskevan patenttihakemuksen USA:ssa ja aloittaa keksinnön kaupallistamisen. Patenttihakemus koskee suomalaisen Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen kehittämää kalanrehua, jossa rehun sisältämää kalaöljyä voidaan aikaisempaa enemmän korvata ekologisemmalla ja edullisemmalla rypsiöljyllä säilyttäen lohien laatu ja terveyshyödyt sekä kuluttajien tarpeiden mukaiset tuotteet.

Maailman suurimpia viljellyn lohien tuottajia ovat Norja, Chile, Kanada ja Skotlanti. Lohenviljely on kasvuala, joka kasvaa vuosittain noin 9 prosentilla. USA on yksi suurista viljellyn lohien kuluttajista.

Raisioagro on ollut Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen keskeinen yhteistyökumppani uuden kalanrehun kehittämisessä ja yhtiö on ottanut menetelmän jo käyttöönsä. Hercules LP Opti -konsepti on saanut Suomessa hyvän vastaanoton asiakkailta. Lohien ruokintaa voidaan muuttaa kasvipohjaisemmaksi ilman, että kalan hyvät ravintoarvot heikkenevät. Keksinnön myötä lohienkasvatuksen kannattavuus ja ekologinen kestävyys paranevat, kun luonnonkaloista peräisin olevan kalaöljyn käyttöä kyetään vähentämään selvästi.

*Kalanrehukeksintö tehostaa
tuotantoketjua ja parantaa
kannattavuutta*

Intellectual Ventures

IV on maailman johtava immateriaalioikeuksiin erikoistunut yhtiö, joka luo, hallinnoi ja kaupallistaa keksintöjä ja

immateriaalioikeuksia. Yhtiö hallinnoi yli 5 miljardin Yhdysvaltain dollarin sijoituspääomaa, joka on tuottanut yli 2 miljardia Yhdysvaltain dollaria lisenssitulona. IV:n salkussa on yli 40 000 patenttia ja patenttihakemusta. IV:n palveluksessa on globaalisti yli 800 henkilöä ja se tekee yhteistyötä yli 4 000 keksijän kanssa ympäri maailmaa.

Intellectual Ventures on hyödyntänyt kansainvälistä tuhansia keksijöitä ja satoja organisaatioita käsittävää ekosysteemiään useiden monimutkaisten globaalien ongelmien ratkaisussa. Ongelmat ovat liittyneet mm. maatalouden toimitusketjun eri osa-alueisiin, esimerkkeinä ruokaan liittyvä turvallisuus, laatu, tehokkuus, ympäristövaikutukset ja innovaatiot. Monet globaalit haasteet liittyvät ruoan laajamittaiseen tuotantoon ja hyötysuhteeseen.

Benemilk Oy:n omistus ja toiminnan kehittäminen

Raision konserniyhtiö Nordic Feed Innovation Oy omistaa yhteisyritys Benemilk Oy:stä 75 % ja Intellectual Ventures (IV) 25 %. Raisio omistaa Nordic Feed Innovation Oy:stä 76 % ja Finnish Food Chain Development Oy 24 %.

Benemilk Oy:n toimintaa tullaan suuntaamaan niin, että yhtiö kaupallistaa Benemilk-innovaation lisäksi muitakin elintarvike- ja agroalojen innovaatioita ja niihin liittyvää IPR:ää. Tavoitteena on innovoida yhdessä tiedemaailman kanssa ratkaisuja globaaleihin elintarvike- ja agro-sektorien haasteisiin.

Benemilk-tilakokemuksia

Raisioagro

Raisioagro on uuden ajan maatalouskauppa sekä kotieläintuottajien ja sopimusviljelijöiden tuttu ja luotettava kumppani. Raisioagron palvelukonsepti kattaa tilojen tarpeet rehuista, lannoitteista ja siemenistä aina tuotantotarvikkeisiin ja polttoöljyihin asti. Raisioagro on innovatiivisten, tehokkaiden, turvallisten sekä ympäristöystävällisten kotieläin- ja kalanrehujen suomalainen valmistaja, jolla on myös ammattimainen ruokintaosaaminen ja viljelyneuvonta.

Keskeistä 2013

- Benemilk-rehuilla on noin 10 %:n markkinaosuus Suomen lypsykarjanrehujen markkinoista.
- Benemilk-tuoteperhe laajeni kattamaan suomalaisten maitotilojen yleisimmät ruokintavaihtoehdot.
- Benemilk-rehujen patenttisuojaa täydennettiin uusilla patenttihakemuksilla. Patenttien käsittely on kesken.
- Kilpailijoiden lisäkapasiteetin rakennuttaminen ja käyttöönotto kiristi kilpailua kaikissa eläinryhmissä. Suomessa on investointien myötä yhä enemmän rehu tuotannon ylikapasiteettia.
- Raisioagro kehitti Hercules LP Opti –kalanrehukonseptin, joka on jo laajasti suomalaisilla asiakkailla käytössä. Kirjolohen rehuissa pystytään luonnonkaloista peräisin olevaa kalaöljyä korvaamaan ekologisella ja edullisemmalla rypsiöljyllä samalla kun lohien terveellisten rasvahappojen määrä pysyy saantisuosituksen mukaisina.
- Yhteistyökumppaneiden tuotantopanosten ja –tarvikkeiden sekä polttoaineiden myynti kasvoi kaikissa myyntikanavissa.
- Verkkokaupan kävijämäärät kasvoivat selvästi tuotevalikoiman laajennuksen myötä. Raisioagron verkkokauppa tarjoaa vilja- ja kotieläintiloille laajan valikoiman tilojen tarvitsemia tuotteita kätevästi yhdestä paikasta kustannustehokkaasti.
- Pula kotimaisesta öljykasvisiemenestä johti kasviöljyteollisuuden yt-neuvottelujen aloittamiseen syksyllä alkuvuonna toteutetuista, mutta uuteen tilanteeseen nähden riittämättömistä toimenpiteistä huolimatta. Raisio jatkaa kasviöljyjen puristusta, mutta on lomauttanut toistaiseksi tehtaansa henkilöstön.

Raisioagrolla vahva markkina-asema

Raisioagron rehuvalikoimaan kuuluvat naudanrehut, sian- ja siipikarjanrehut, rehut muniville kanoille sekä lohien ja siian kasvatukseen. Naudanrehujen osuus Raisioagron koko rehuvaliokunnasta on yli 50 %. Raisioagro on Suomen suurin kotimaisessa omistuksessa oleva rehuvalmistaja.

Suomi on Raisioagron suurin markkina-alue. Naudanrehuissa ja munivien kanojen rehuissa Raisioagron markkinaosuus on vajaat 40 %, kalarehuissa yli 50 %. Benemilk-rehut ovat Raision oma huippuinnovaatio, joilla maitotuotos ja maidon pitoisuudet nousevat. Vuonna 2013 Benemilk-rehuilla oli noin 10 %:n markkinaosuus Suomessa myydyissä lypsykarjanrehuissa.

*Benemilk on Raision
huippuinnovaatio*

Benemilk-tilakokemuksia

www.benemilk.fi

Sian- ja siipikarjanrehuissa markkinaosuutemme on noin 25 % Suomen kokonaismarkkinoista. Raisioagro ei ole lähtenyt mukaan Suomeen rakennetun uuden tuotantokapasiteetin mukanaan tuomaan aggressiiviseen hintakilpailuun, vaan on keskittynyt ylläpitämään rehujen korkean laadun huippuluokan ruokintaosaamisen rinnalla.

Raisioagron tärkein vientimarkkina on Luoteis-Venäjä, jonne viedään pääasiassa kalanrehuja ja maatilarehuja. Tärkein vientituote on Hercules LP –kalanrehu, jolla kyetään pienentämään kalankasvatuksen fosforipäästöjä.

Rehutehtaamme sijaitsevat Raisiossa, Kouvolassa ja Ylivieskassa. Naudanrehujen valmistus on keskitetty Ylivieskan ja Kouvolan tehtaille. Raision tehtaalla valmistetaan sian- ja siipikarjanrehut sekä kalanrehut. Kalanrehujen myyntikausi alkaa keväällä ja päättyy myöhään syksyllä. Rehutehtaamme on sijoitettu Suomen kotieläintuotannon keskeisille alueille niin, että raaka-aineiden ja tuotteiden kuljetusetäisyydet säilyvät kohtuullisina.

Ylivieskan rehutehtaalla valmistetaan naudanrehuja. Tehdas on yksi Euroopan tehokkaimmista tuotantolaitoksista ja sijaitsee Suomen suurimmalla maidontuotantoalueella.

Liiketoimintaympäristö muutoksessa

Globaalit tekijät vaikuttavat yhä selvemmin myös Raisioagron toimintaan. Meille on tärkeää kehittää uusia rehuja ja ruokintaratkaisuja, joilla kotieläintuotannon hyötysuhdetta voidaan parantaa nykyisestä. Hyötysuhteen parantaminen parantaa myös koko ketjun kannattavuutta ja säästää ympäristöä. Eläinproteiinin kysyntä kasvaa globaalisti väestönkasvun ja elintason kasvun myötä, mutta nykyisillä menetelmillä kysynnän kasvuun ei pystytä tulevana vuosina vastaamaan. Agropuolella on jo tehty keksintöjä, joilla kotieläintuotannon hyötysuhdetta kyetään parantamaan, mutta potentiaalia on vielä paljon enempäänkin.

*Kotieläintuotannon
hyötysuhdetta on
mahdollista nostaa*

Globaalit tekijät vaikuttavat myös Raisioagron tärkeimpien raaka-aineiden, viljojen, hintoihin. Teollisissa rehuissa viljan osuus on perinteisesti suuri, keskimäärin kaksi kolmasosaa. Arvioimme viljojen hintavolatiliteetin jatkuvan.

Viljaraaka-aineiden hintojen heilahteluilla on suora vaikutus Raisioagron liikevaihtoon, sillä hintaheilahtelut näkyvät myös lopputuotteiden hinnoissa.

Uusi rehukapasiteetti kiristää kilpailua

Suomeen rakennettu uusi rehujen tuotantokapasiteetti kiristi hintakilpailua kaikissa eläinryhmissä selvästi. Maidontuotannon kannattavuus pysyi Suomessa hyvällä tasolla, samoin kuin lihasiipikarjan tuotannon kannattavuuskin. Sianlihan tuotannon kannattavuusongelmat jatkuivat ja kananmunien tuotanto kääntyi ylituotannoksi.

Suomen suuret rehutoimijat toivat viime keväänä lähes yhtenä rintamana markkinoille non-gmo -soijaa sisältävien rehujen rinnalle gmo-soijaa sisältävät sian- ja siipikarjan rehut asiakkaidensa tarpeisiin. Osa pienemmistä rehuvalmistajista on jo vuosia käyttänyt gmo-soijaa rehuissaan. Myös Raisioagro toi markkinoille vaihtoehtoiset gmo-soijaa sisältävät sian- ja siipikarjanrehut. Muutoksen myötä rehuasiakkailta on mahdollisuus valita, millaisia rehuja haluavat käyttää. Osa suomalaisesta lihaa jalostavasta teollisuudesta on hyödyntänyt kilpailuetuna non-gmo -soijaa sisältävät rehut.

Maatalouden rakennekehityksen edetessä Suomessa tilojen lukumäärä vähenee edelleen ja jatkavien tilojen keskikoko kasvaa. Tämä edellyttää Raisioagroilta yhä ammattimaisempaa asiakkaiden tarpeiden ja ympäristönäkökohtien ymmärtämistä sekä sopivia tuotteita tilojen tarpeisiin.

Raisioagro-yksikön keskeiset tunnusluvut

		Q4/2013	Q3/2013	Q2/2013	Q1/2013	2013	2012
Liikevaihto	M€	53,4	76,4	70,9	53,5	254,2	255,7
Liiketulos ilman kertaeriä	M€	-0,3	2,6	1,3	-0,6	3,1	-0,3
Liiketulos ilman kertaeriä	%	-0,5	3,4	1,9	-1,1	1,2	-0,1
Kertaerät	M€	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,4
Liiketulos	M€	-0,3	2,6	1,3	-0,6	3,1	-0,7
Investoinnit	M€	0,7	0,3	0,7	0,7	2,3	2,0
Nettovarallisuus	M€	-	-	-	-	52,4	74,3

Maatilarehut

Vuonna 2013 Raisioagron asema Suomen maataloustuotteiden markkinoilla vakiintui ja vahvistui samalla kun yhtiön tunnettuus parani. Raisioagron rehumyyntin kokonaisvolyymi oli edellisvuoden tasoa myynnin painottuessa selkeämmin korkeamman jalostusasteen tuotteisiin.

Suomessa kotieläintilojen määrä väheni edelleen rakennemuutoksen myötä. Kotieläintuotantoa jatkavien tilojen tuotannon lisäys kompensoi lopettavien tilojen tuotantoa. Maidon, siipikarjalihan ja kananmunien kokonaistuotanto kasvoi. Sianlihan kokonaistuotanto elpyi edellisvuoden tasosta ja päättyi pieneen kasvuun. Suomessa kotieläintuotanto keskittyy myös maantieteellisesti.

Suomen maidontuotanto kasvussa

Suomessa maidontuotanto on kääntynyt hienoiseen kasvuun. Lypsylehmien lukumäärä oli vuonna 2013 edellisvuoden tasolla, vaikka maitotilojen lukumäärä väheni 500:lla. Vuoden 2013 lopussa Suomessa oli noin 8 800 maitotilaa. Maidontuottajien investointitaso pysyi korkeana ja Suomen maitotilojen keskilehmäluku nousi 32:een.

Maidon kuluttajakysyntä jatkui hyvänä, mikä näkyi myös tuottajahintojen nousuna. Pitkään paikallaan polkenut maidon keskituotos kääntyi vuoden lopulla kasvuksi. Lehmien tuotospotentiaalin parempaan hyödyntämiseen on hyvät mahdollisuudet ruokinnan suunnittelulla ja oikein valituilla rehuilla.

Lypsykarjanrehujen kokonaiskulutus pysyi edellisvuoden tasolla. Raisioagron myynnin rakenne muuttui, sillä pidemmälle jalostettujen rehujen, mm. Benemilkin, osuus myynnistä kasvoi selvästi.

Benemilk-rehuilla parempi maitotuotos ja pitoisuudet

Benemilk-rehuilla on jo noin 10 % markkinaosuus Suomen lypsykarjanrehuissa. Benemilk-rehut lanseerattiin Suomen markkinoille alkuvuonna 2013. Suppea valikoima vastaavia tuotteita oli myynnissä jo vuonna 2012 Maituri 12000 E -nimellä. Benemilk tuoteperhe sisälsi lanseerausvaiheessa 4 tuotetta. Osana lanseerauskampanjaa myönnettiin Benemilk-ruokintaan siirtyville tiloille ainutlaatuinen tyytyväisyystakuu ja Benemilk-rehuja käyttävien tilojen määrä kasvoi useilla sadoilla.

*Benemilk on Raision
huippuinnovaatio*

RAISIO agro
BENEMILK®

Lanseerauksen toinen vaihe toteutettiin viime syksynä tuotevalikoiman laajentamisella ja seminaarikiertueella.

Tuotevalikoiman laajennuksen myötä yhä useamman tilan tarpeisiin löytyy juuri oikeanlaiset Benemilk-rehut, joilla maitotuotos ja maidon pitoisuudet nousevat tutkitusti kun tuotteita käytetään ruokintasuositusten mukaisesti.

Raisioagro järjesti viime syksynä 20 paikkakunnalla Suomessa ruokintaseminaareja, joiden keskeinen teema oli Benemilk-ruokinta. Seminaareihin osallistui yli tuhat maidontuottajaa. Benemilk kiinnostaa ja Benemilk-ruokinnalla saavutettavat tulokset ovat vakuuttavia.

Raisioagro on ottanut käyttöön myös tilakohtaisen palvelun Benemilk-asiakkaille. Palvelun puitteissa seurataan tilan maitomäärän ja pitoisuuksien kehittymistä. Lisäksi Raisioagron ammattilaiset ovat tilojen tukena ja apuna ruokintasuunnitelmien tekemisessä ja tarkentamisessa.

Benemilk-tilakokemuksia

www.benemilk.fi

Siipikarjanlihan kysyntä kasvaa, sikatilojen kannattavuusongelmat jatkuvat

Lihasiipikarjanlihan markkinatilanne jatkui myönteisenä. Tuotannon kasvu kohdistui erityisesti broilerinlihaan, jonka kulutus kasvoi katsauskaudella noin 4 %. Kalkkunanlihan tuotanto vastaavasti aleni hieman. Kalkkunan osuus koko lihasiipikarjan tuotannosta on alle 10 %. Broilerin- ja kalkkunanlihan tuotanto perustuvat täysrehuruokintaan, joten rehuseosten valmistusvolyymi kasvoi samassa suhteessa kuin lihan tuotanto.

Kananmunien tuotanto kasvoi vuonna 2013 noin 7 %. Samanaikaisesti kulutuksen kasvu hiipui ja Suomi ajautui reippaaseen ylituotantoon. Alkuvuonna 2013 kananmunien tuottajahinta oli vielä edellisvuotta korkeammalla tasolla, mutta viime keväästä lähtien hinnat ovat olleet laskussa. Suomessa on noin 350 kanatilaa.

Sianlihan tuotannon kannattavuus Suomessa oli edelleen heikkoa, vaikka lihan tuottajahinta nousi vuoden 2013 alussa. Sianlihan kokonaistuotanto nousi arviolta 2 % edellisvuodesta. Vuonna 2013 sikatilojen määrä väheni 1

650 tilaan, mikä on noin 8 % edellisvuotta vähemmän.

Raisioagron toiminta sika- ja siipikarjatiloiilla perustuu ruokintaosaamiseen, jonka merkitys korostuu alan rakennemuutoksen myötä. Vuoden aikana toteutettiin useita kehityshankkeita ja tuoteuudistuksia kaikissa eläinryhmissä. Kehitystyö tehdään usein yhteistyössä jalostavan teollisuuden ja asiakastilojen kanssa.

Suomeen rakennetun uuden rehu tuotannon ylikapasiteetin myötä perustuotteiden hinnat olivat ajoittain kestävämmällä tasolla. Sika- ja siipikarjatiloiilla viljellään tyypillisesti myös viljaa. Laajentuneen tuotantopanosvalikoiman myötä pystymme palvelemaan tätäkin asiakaskuntaa entistä paremmin.

Raisioagrolla on kattava tuotevalikoima lihasiipikarjaa, kananmunia ja sianlihaa tuottaville tiloille. Vuonna 2013 myös Raisioagro toi markkinoille non-gmo –soijaa sisältävien rehujen rinnalle gmo-soijaa sisältävät sian- ja siipikarjanrehut. Asiakkailla on nyt mahdollisuus valita, mitä rehuja haluavat käyttää. Muualla Euroopassa gmo-soijaa käytetään pääsääntöisesti rehujen raaka-aineena sen edullisemman hinnan ja non-gmo –soijan vaikean saatavuuden takia. Muista maista poiketen Suomen maito- ja kalaketjut ovat täysin gmo-vapaita.

Suomen maito- ja kalaketjut ovat täysin non-gmo

Kalanrehut

Raisioagron kalanrehujen myynti Suomessa kasvoi lähes kolmanneksen innovatiivisen kalanrehukeksinnön ja ympäristönäkökulmat huomioivan tuotevalikoiman ansiosta. Myös sääolosuhteet päämarkkina-alueilla Suomessa ja Luoteis-Venäjällä suosivat kalankasvatusta vuonna 2013.

Hercules LP Opti -tuotekonsepti on otettu markkinoilla erittäin hyvin vastaan ja keksinnön ansiosta Raisioagron asema Suomen markkinoilla vahvistui merkittävästi vuonna 2013. Raisioagro on Suomen ainoa kotimainen kalanrehujen valmistaja.

Tärkeimmällä vientimarkkinalla Luoteis-Venäjällä Raisioagro on merkittävä toimija. Meillä on sopivat tuotteet kasvaville Luoteis-Venäjän markkinoille, sillä kalankasvatuksen ympäristövaikutuksiin kiinnitetään nykyisin enemmän huomiota. Raisioagron valmistamista kalanrehuista noin puolet menee vientiin.

*Uusi kalanrehukeksintö
kasvatti myyntiä*

Hercules LP PTI -konseptissa yhdistyvät uusi keksintö ja ympäristöasiat

Opti-uutuus kuuluu Raisioagron ympäristöystävälliseen Hercules LP -tuotesarjaan (LP = low phosphorus). Hercules LP lanseerattiin markkinoille vuonna 2009 ja siinä hyödynnettiin ensimmäisenä maailmassa isojen kirjolohien rehuissa fytaasientsyymiä, jonka ansiosta vesistöjen fosforikuormitus pieneni 26 %.

Uusi Opti -rehu on kehitetty lohien kasvatuksen loppuvaiheeseen varmistamaan rasvaisten kalojen luontaisten, ihmisille terveellisten EPA- ja DHA-rasvahappojen optimaalinen määrä. Raisioagro on ollut Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen keskeinen yhteistyökumppani uuden kalanrehun kehittämisessä.

Raision pörssitiedote 7.1.2014: Raisio ja Intellectual Ventures patentoivat suomalaisen kalanrehukeksinnön USA:han

Kasviöljy korvaa luonnonkaloista saatavaa kalaöljyä

Kasvatettujen lohien rehuissa on maailmalla käytetty viime vuosina yhä enemmän kasviöljyä, sillä selvästi kalliimman kalaöljyn korvaaminen edullisemmalla kasviöljyllä parantaa kalankasvatuksen tuotantoketjua ja kannattavuutta merkittävästi. Kalaöljyn korkea hinta kertoo sen volyymin niukkuudesta tarpeeseen nähden. Kasviöljyn käytön lisääminen pienentää luonnonkalakantojen riittävyteen kohdistuvaa painetta.

Kasviöljyn käytön lisäämisen myötä lohien sisältämien terveellisten rasvahappojen määrä vähenee, koska kalalle niiden pääasiallisena lähteenä on kalaöljy. Raisioagro käyttää kalaöljyä korvaavana öljynä kotimaista rypsiöljyä, jolloin myös kalanrehujen kotimaisuusaste nousee. Hercules LP Optilla lohien EPA- ja DHA-rasvahapot kyetään

palauttamaan takaisin ravitsemussuositusten mukaiselle tasolle, koska loppukasvatusvaiheen rehu sisältää suuren määrän kalaöljyä.

Hercules LP Optin ansiosta suomalainen kirjolohi on edelleen tärkeä EPA- ja DHA-rasvahappojen lähde. Raisioagron LP Opti -rehuilla ruokittu kirjolohi sisältää Terveiden ja hyvinvoinninlaitoksen (THL) kalankäyttösuosituksen (200 grammaa kalaa viikossa) mukaisen määrän sydämelle ja verisuonille terveellisiä rasvahappoja ja pienentää kalanviljelyn ympäristövaikutusta.

Viljat ja kasviöljyt

Peräti 99 % Raision Suomessa elintarvike- ja rehuteollisuuden raaka-aineiksi hankkimasta viljasta on kotimaista. Sen sijaan Suomen pienentynyt viljelyala ja heikko öljykasvisato johtivat yhdessä muiden kasviöljyteollisuuden toimintaedellytyksiä merkittävästi heikentävien tekijöiden seurauksena kasviöljytehtaan henkilöstön toistaiseksi jatkuvaan lomauttamiseen.

Kotimaista viljaa riittävästi, rypsin siemenestä pula

Kansainvälinen markkinatilanne vaikuttaa Suomen maataloustuotteiden ja tuotantopanosten hintatasoon. Viljojen ja valkuaisraaka-aineiden hinnat pysyivät vuoden 2013 ensimmäisellä puoliskolla melko korkealla tasolla. Uuden kauden hyvä sato niin kotimaassa kuin kansainvälisestikin käänsi raaka-aineiden hinnat laskuun. Viljaraaka-aineiden hintavolatiliteetin arvioidaan jatkuvan.

Raisiolla on noin 2 500 sopimusviljelijää, joiden kanssa tehdään viljelysopimus ja joilta Raisio ostaa elintarvikkeiden ja rehujen raaka-aineiksi käytettävää viljaa. Raision Suomessa käyttämästä viljasta 99 % on kotimaista. Raisio on Suomen suurin teollinen viljan jalostaja.

Raision sopimusviljelyn tavoitteena on hankkia kustannustehokkaasti ja kilpailukykyiseen hintaan hyvälaatuista viljaa Raision elintarvikkeiden ja rehujen raaka-aineiksi.

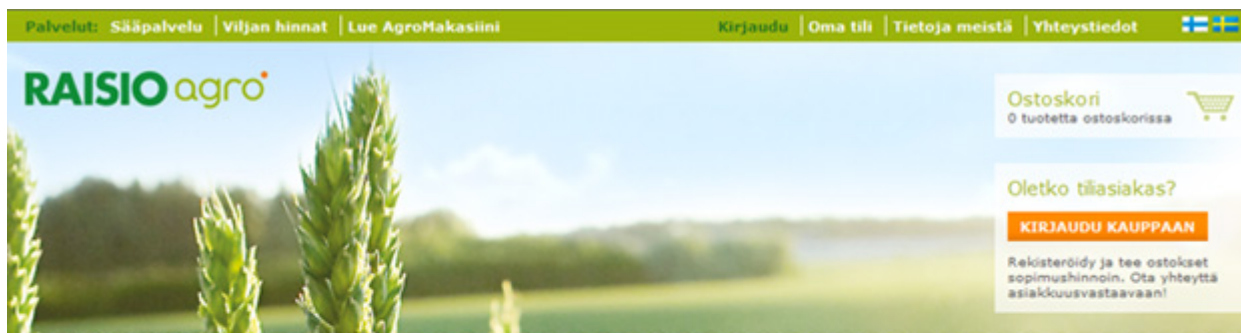
EU-päätös heikensi merkittävästi kasviöljyteollisuuden toimintaedellytyksiä

Raision viime talvena toteuttama kasviöljyteollisuuden sopeuttaminen markkinatilanteeseen sekä tuotannon tehokkuuteen ja joustavuuteen tehdyt investoinnit eivät toimintaympäristön muuttuessa olleet riittäviä kannattavaan liiketoimintaan. Erityisesti EU:n päätös neonikotinoidien käytön kiellosta 1.12.2013 alkaen heikentää entisestään kotimaisen siemenen saatavuutta eikä tuontisiemenen puristaminen ole taloudellisesti kannattavaa.

Raisio päätti loppuvuonna 2013 käytyjen yt-neuvottelujen perusteella jatkaa kasviöljyjen puristusta, mutta lomauttaa vuoden 2014 alkupuolella kasviöljytehtaansa henkilökunnan toistaiseksi. Raisio arvioi mahdollisuuksia toiminnan aloittamiseksi uudelleen, mikäli alan toimintaedellytykset paranevat nykyisestä selvästi. Mahdolliset öljykasvien viljelyä Suomessa tukevat maataloustukiratkaisut ovat liiketoiminnan tulevaisuuden kannalta merkittäviä.

Suomessa viljeltiin viime satokaudella öljykasveja noin 50 000 hehtaarilla, kun viljelyala vielä kolme vuotta sitten oli lähes 160 000 hehtaaria. Vuoden 2013 öljykasvisato oli noin 80 000 tonnia, mikä on vain neljännes kotimaisen kasviöljyteollisuuden tarpeesta eikä mahdollista kannattavaa liiketoimintaa Suomessa.

Kasviöljynsiementen puristuksen päätuotteena saatava rypsirouhe on Raisioagron valmistamien kotieläinrehujen tärkeä valkuaispitoinen raaka-aine. Kasviöljytehtaan henkilöstön lomautuksen myötä Raisioagro tuo suurimman osan tarvitsemastaan rypsirouheesta. Rypsiöljy on kasviöljynsiementen puristuksen sivutuote. Oman käytön lisäksi rypsiöljyä myydään kotimaisille ja kansainvälisille elintarvike- ja rehuyrityksille.

Hae tuotteita

OK

Uutuustuote Kampanjatuote

Luomutuotantoon sallittu tuote Poistotuote

Tuotteet

Kampanjat

Verkkokauppa

Raisioagron verkkokaupan myynti yli kaksinkertaistui vuonna 2013. Raisio on täydentänyt verkkokaupan valikoimaa ja kehittää palvelua edelleen aktiivisesti. Raisioagron sopimusasiakkaille tarkoitettu verkkokauppa on asiakkaalle edullisin ja kätevin tilauskanava, koska hinnat ja ehdot ovat samat kuin myyjältä tilattaessa.

Kaikki Raisioagron oman tuotevalikoiman tuotteet on mahdollista ostaa suoraan verkkokaupasta. Verkkokaupassa on myynnissä myös Raisioagron yhteistyökumppaneiden tuotteita, kuten Yaran lannoitteita ja Neste Oilin polttoöljyjä. Verkkokaupan eniten tilattu tuoteryhmä oli irtorehu. Polttoaine on hyvä kakkonen, mutta myös kasvinsuojeluaineita ja lannoitteita tilataan enenevässä määrin.

Verkkokaupan suosio kasvaa

Raisioagro laajentaa verkkokaupan tuotevalikoimaa entisestään. Tavoitteenamme on, että verkkokaupasta saa kaikki tilalla tarvittavat tuotantopanokset ja –tarvikkeet kilpailukykyisin hinnoin luotettavasti. Verkkokaupasta tilattaessa asiakas saa lisäksi ylimääräisen verkkokauppa-alennuksen.

Kaikille avoin verkkokauppa otettiin käyttöön

Sopimusasiakkaille tarkoitettua verkkokaupan rinnalle on kehitetty käteismaksuun perustuva kaikille avoin verkkokauppa. Avoimessa verkkokaupassa on myynnissä irtorehuja ja polttoaineita lukuun ottamatta koko tuotevalikoima.

Raisioagron verkkokauppa

Tuotantopanokset

Raisioagron myymien tuotantopanosten valikoima on laajentunut vuosi vuodelta. Vuonna 2013 tuotevalikoima täydentyi mm. säilöntäaineilla ja tuotantopanosten myynti kasvoi kokonaisuutena noin 40 % edellisvuodesta. Raisioagron verkkokauppa on kasvattanut tuntuvasti myös tuotantopanosten myyntiä.

Rehuseoksista poiketen maatalouden muiden päätuotantopanosten hinnoissa ei tapahtunut merkittäviä muutoksia viime syksynä. Uuteen lannoitevuoteen lähdettiin hieman edellisvuotta alemmalta hintatasolta. Viljan ja lannoitteiden eri suuntiin kehittyneet hinnat aiheuttivat sen, että lannoitekauppa ajoittui myyntikaudelle epätasaisesti.

Raisioagron markkina-asema vahvistui tuotantopanoskaupan kaikissa tuoteryhmissä Suomen kokonaismarkkinoiden ollessa edellisvuoden tasolla. Kasvun takana on johdonmukainen tuotantopanosten tarjoaminen ja sitä tukeva markkinointiviestintä. Raisioagrolla on edelleen merkittävää potentiaalia tuotantopanoskaupan kasvattamiseen. Tavoitteemme on tarjota asiakkaillemme yhdestä paikasta kattava valikoima tilojen tarvitsemia tuotantopanoksia ja –tarvikkeita kilpailukykyisin hinnoin.

Yhteistyötä asiakkaiden ja ympäristön parhaaksi

Lannoitekaupassa Raisioagron pääyhteistyökumppani on Yara. Raisioagro ja Yara toteuttavat yhdessä myös ympäristöhankkeita. Viime vuonna yhteistyö näkyi selvimmin Huippufarmari haussa -satokilpailuna. Kilpailun tulokset osoittivat kiistatta, että hyvä sato edistää ympäristötehokkuutta, kun tuotantopanokset kohdistetaan tarkemmin.

Polttoainekaupassa Raisioagron yhteistyökumppani on Neste Oil. Vuonna 2013 Raisioagron polttoainemyynti

kolminkertaistui edellisvuodesta. Suuri osa polttoainetilauksista tulee verkkokaupan kautta. Raisioagro ja Neste Oil ovat päättäneet laajentaa yhteistyön koskemaan myös voiteluaineita.

Kasvinsuojeluaineissa Raisioagro tekee yhteistyötä kotimaisten ja kansainvälisten alan toimijoiden kanssa. Viime vuonna myös kasvinsuojeluaineiden myynti kasvoi selvästi ja ruiskutusolosuhteet olivat hyvät. Viime vuonna kehitettiin myös optimointi-ohjelma, joka auttaa oikean aineen tai aineyhdistelmän löytämisessä. Ohjelma suorittaa myös tarvelaskennan ja lopputuloksena asiakas saa valmiin ostoslistan.

*Kumppaneina alansa
vahvat osaajat*

Raisioagrolla laaja valikoima siemeniä

Kylvösiemenkauppa sisältää vilja- ja öljykasvisiementen lisäksi monipuolisen valikoiman Raisioagron kehittämiä nurmirehuseoksia. Raisioagro pyrkii aktiivisesti laajentamaan valikoimaansa uusilla viljelykasveilla ja lajikkeilla.

Tutkimus ja kehitys

Raision kuluttajatoimintojen lähtökohtana on asiakkaiden tarpeiden mukaiset hyvän makuiset, terveelliset, ekologiset ja turvalliset tuotteet. Raision rehuissa hyödynnetään laajasti keksintöjä ja teknologioita, joilla kotieläintuotannon tehokkuutta ja kannattavuutta kyetään parantamaan samalla kun ympäristövaikutuksia voidaan pienentää.

Raisiossa elintarvikkeiden tuotekehityksen pääpaino on terveellisten ja ekologisten välipalojen kehittämisessä. Loistava esimerkki terveellisistä ja ekologisista välipaloista ovat Elovena-välipalajuomat, joiden pääraaka-aineena on ravitsevuksellisesti erinomainen kaura. Elovena-välipalajuomat ovat luoneet aivan uuden tuotesegmentin, joka kasvaa voimakkaasti. Myös makeisissa on mahdollista käyttää enemmän aitoja hedelmämehuja ja väriaineita. Benecol on esimerkki Raision huippuinnovaatiosta ja miljoonat kuluttajat eri puolilla alentavat päivittäin kolesteroliaan Benecol-tuotteilla.

Ruokinta- ja viljelyosaaminen ovat Raisioagron toiminnan ydintä. Osaamisen varmistaa tuotekehitys, joka perustuu vahvan tutkimuspanostuksen ja vankan käytännön kokemuksen pohjalle. Esimerkkejä Raisioagron huippuinnovaatioista ovat maitotuotosta lisäävät ja maidon pitoisuuksia parantavat Benemilk lypsykarjanrehut sekä kirjolohen kasvatuksen fosforipäästöjä pienentävä ja luonnonkalakannoista saatavaa kalaöljyä rypsiöljyllä korvaava Hercules LP Opti –kalanrehukonsepti.

Vastuullisten ja ympäristöä säästävien tuotteiden merkitys osana yrityksen liiketoimintaa kasvaa edelleen, sillä me kuluttajat haluamme yhä enemmän tietoa raaka-aineiden ja tuotteiden alkuperästä, turvallisuudesta, tuotantotavoista sekä ympäristövaikutuksista. Osana tätä vuosikertomusta julkaisemme myös Raision yritysraportin, jossa käsitellään Raision toimintaa vastuullisuuden näkökulmasta.

Raisio on aktiivisesti mukana elintarvikkeisiin ja rehuihin liittyvien tuotantoketjujen kehittämisessä ja tehostamisessa. Esimerkiksi kotieläintuotannon hyötysuhteen parantaminen on globaali haaste. Meidän mielestämme monet elintarvike- ja agrosektoreihin liittyvät globaalit haasteet voidaan kestävästi kehitystä tukevalla innovaatioilla kääntää mahdollisuuksiksi. Meillä Raisiossa on jo tällaisia innovaatioita.

*Raisio on aktiivinen
innovoija*

[Yritysvastuuraportti](#)

Elintarvikkeet ja Benecol

Vuonna 2013 kuluttajatuotteiden tuotekehitys keskittyi kehittämään uusia kuluttajalähtöisiä makuvaihtoehtoja olemassa oleviin tuoteryhmiin sekä uudenlaisia pakkausratkaisuja muuttuviin kuluttajatarpeisiin.

Suomessa lanseerattiin uusi mustikkainen makuvaihtoehto Benecol-tehojuomien valikoimaan. Uutuus kasvatti koko segmentin myyntiä lähes 40 %:lla. Tutkimustoiminnassa painottui kauran erityisominaisuuksiin liittyvä tutkimus.

Isossa-Britanniassa Raisio keskittyi sekä välipalapatukoiden että makeisten valmistuksen keskittämiseen ja tuotantojen siirtoihin lopetettavista tehtaista. Tšekissä jatkui aktiivinen makeisten tuotekehitys kansainvälisten asiakkaiden tarpeisiin.

Benecol

Vuonna 2013 Benecol-liiketoiminnan tutkimus- ja kehitystoiminnoissa painoutuivat erityisesti Aasian markkinoiden lupaprojektit, joissa saavutettiin myönteisiä lupapäätöksiä. Euroopassa tavoitteena on edistää korkeampaan kasvistanoliesteripitoisuuteen liittyvää EU-tasoista lupaprosessia.

Vuoden 2013 aikana julkaistiin uusia kasvistanoliesteriin liittyviä kliinisiä tutkimuksia. Samalla Benecol-liiketoiminta jatkoi tutkimusyhteistyötä suomalaisten ja kansainvälisten tutkimuslaitosten ja yliopistojen kanssa.

Raisioagro

Vuonna 2013 Raisioagron tutkimustoiminnan pääpaino oli Benemilk®-rehuinnovaation tehon todentaminen tieteellisin tutkimuksin eri eläinroduilla ja ruokintamalleilla. Lisäksi Suomen markkinoille kehitettiin ja lanseerattiin uusia Benemilk-tuotteita niin, että tuoteperheestä löytyy nyt tuote kaikkiin Suomen yleisimpiin ruokintamalleihin.

Benemilk-innovaatioon liittyviä tieteellisiä tutkimuksia tehtiin vuoden 2013 aikana Suomen lisäksi Hollannissa, Ruotsissa ja Ranskassa. Näistä tutkimuslaitoksista saatujen tutkimustulosten perusteella tiedämme, että Benemilk-konsepti toimii sekä nurmisäilörehuun että maissisäilörehuun perustuvalla ruokinnalla ja eri lehmäroduilla. Energiakorjattu maitotuotos on näissä tutkimuksissa noussut keskimäärin yli 2,5 kg/lehmä/päivä. Vastaavasti rehuhyötysuhde ilmaistuna *kilo energiakorjattua maitoa/kilo rehua* on parantunut lähes 10 %.

Syksyllä Benemilk-tuotevalikoimaa laajennettiin viidellä uudella rehulla. Suomessa myynnissä olevaan Benemilk-tuoteperheeseen kuuluu kolme täysrehua ja neljä valkuaisrehua sekä rehu lypsyrobotiruokintaan. Vuonna 2013 jätettiin lukuisia uusia Benemilk-innovaatioon liittyviä patenttihakemuksia.

Benemilk-rehujen teho todennettu tieteellisin tutkimuksin

Benemilk Oy

Terveellistä lohta kestävästi kasvattaen

Raisioagro on ollut suomalaisen Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen keskeinen yhteistyökumppani uuden kalanrehun kehittämisessä. Lohien ruokintaa voidaan muuttaa kasvipohjaisemmaksi ilman, että kalan hyvät ravintoarvot heikkenevät. Keksinnön myötä lohenkasvatuksen kannattavuus ja ekologinen kestävyys paranevat, kun luonnonkaloista peräisin olevan kalaöljyn käyttöä kyetään vähentämään selvästi.

Raision pörssitiedote 7.1.2014: Raisio ja Intellectual Ventures patentoivat suomalaisen kalanrehukeksinnön USA:han

Raisioagron kalanrehujen tuotevalikoima uudistui merkittävästi uuden kalanrehukeksinnön käyttöönoton myötä. Raisioagro kehitti Hercules LP PTI -ruokintaohjelman, jolla varmistetaan ihmisille terveellisten ja tärkeiden rasvahappojen muodostumisen lohella samalla kun kalankasvatuksen tuotantoketjua ja kannattavuutta pystytään parantamaan merkittävästi. Suomessa kalankasvattajien eniten käyttämillä Hercules LP –kalanrehuilla kalankasvatuksen fosforipäästöjä kyetään pienentämään noin 26 %:lla.

Rypsiöljyn käyttö lohien rehuissa auttaa pienentämään luonnonkalakantojen riittävyteen kohdistuvaa painetta.

Tuotekehitystä eläinten tarpeet huomioiden

Raisioagro toi markkinoille myös kalojen Vita-pienpoikasrehut. Uudet Silver Pro –siikarehut sisältävät entistä enemmän valkuaista ja rasvaa kalan tehokkaan kasvun varmistamiseksi.

Sianlihan tuotostasojen kasvaessa rehuihin lisättiin hivenaineita, joiden hyväksikäyttö on entistä parempi, mikä varmistaa tehokkaan kasvun ja eläinten terveyden.

Siipikarjapuolella emobroilerirehut uudistettiin uusia ravintoainesuosituksia vastaaviksi. Munivien kanojen rehuja kehitettiin siten, että ne sopivat entistä paremmin pidentyneeseen munintakauteen.

Tavoitteina innovatiivisuus ja edelläkävijyys

Raisioagron tuotekehityksen tavoitteena on kehittää uusia rehuseoksia ja ruokintaratkaisuja, jotka:

- parantavat kotieläintuotannon tehokkuutta ja kannattavuutta
- varmistavat eläinten hyvinvoinnin ja terveyden
- pienentävät kotieläintuotannon ympäristökuormitusta
- helpottavat ruokintatyötä ja
- parantavat kotieläintuotteiden ravitsemuksellista laatua.

Raisioagro on kotieläinruokinnan ja kalankasvatuksen osaava ammattilainen. Teemme tiivistä yhteistyötä asiakkaidemme kanssa ja olemme apuna tilojen tarpeiden mukaisten ruokintaratkaisujen suunnittelussa.

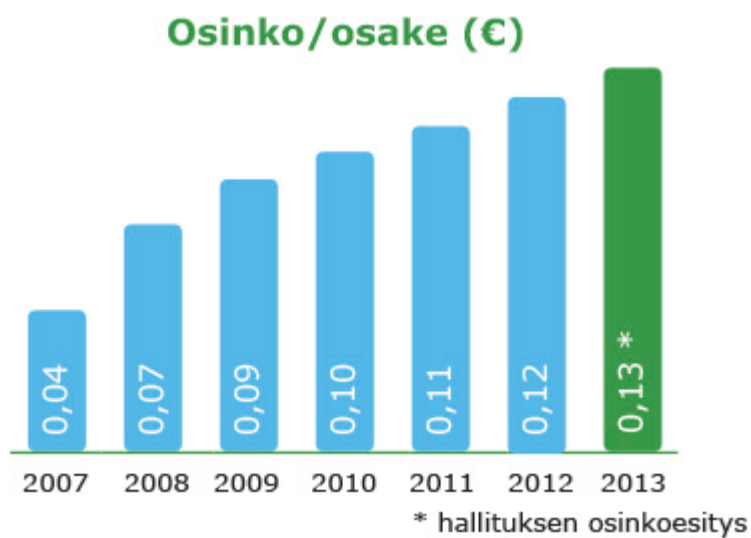
Varmistamme tuotteidemme turvallisuuden ja korkean laadun tehokkaalla omavalvonnalla ja saamiemme laatu- ja ympäristösertifikaattien mukaisesti toimien. Tavoitteemme on parantaa toimintaamme jatkuvasti.

Strategia

Raisio vuonna 2013

- Liiketulos 39,3 (34,6) milj. euroa *
- Liiketulos 7,1 (5,9) % liikevaihdosta *
- Liikevaihto 557,6 (584,1) milj. euroa
- 71,8 milj. euron positiivinen kassavirta
- EPS 0,20 (0,18) euroa *
- Osinkoesitys 0,13 euroa

*Ilman kertaeriä

Strategiset tavoitteet

Raisio visio on olla ekologisten ja terveellisten välipalojen edelläkävijä johtavilla brändeillä sekä kestäväen ruokaketjun aktiivinen kehittäjä. Yhtiön strategiset tavoitteet rakentuvat tämän vision pohjalta.

Raisio oli vuoden 2013 loppupuolella julkaistussa tutkimuksessa Helsingin Pörssin parhaiten tuottava osake*. Lisäksi Raisio on vahvistanut asemaansa Suomen kannattavimpana pörssilistattuna elintarvikeyhtiönä, joka on kytetty kasvattamaan osinkoaan jo kahdeksana peräkkäisenä vuonna.

Raisio-konserni teki vuonna 2013 ennätysellisen, lähes 40 miljoonan euron liikutuloksen. Liikutuloksen selvä parantaminen Euroopan haastavassa talustilanteessa on yritykseltä ja organisaatiolta hyvä suoritus. Yli 70 miljoonan euron positiivisella kassavirralla konsernin tase on pidetty vahvana. Kasvujakson aikana velattomin kauppahinnoin toteutetuista yli 200 miljoonan euron yritysostoista huolimatta Raisio on jälleen nettovelaton yhtiö. Tämä antaa hyvät mahdollisuudet jatkaa kasvujakson toteuttamista strategiamme mukaisesti.

Keskittymistä ja tehostamista

Kasvujaksonsa aikana Raisio on paitsi toteuttanut yritysostoja, myös luopunut liiketoiminnoista, jotka eivät ole yhtiön strategian ytimessä ja joiden kehittämiseksi muilla toimijoilla on hyvät mahdollisuudet. Vuonna 2013 Raisio myi Turussa sijaitsevan non-dairy -tehtaan ja USA:ssa sijainneen esteröintilaitoksen.

Raisio on aktiivinen innovoija

Meillä on myös liiketoimintoja, kuten lähes 100 miljoonan euron makeisbisnes, jotka täydentävät visiotamme olemalla markkina-alueillaan hyvä ja kasvava business ja joissa visiomme mukaista ekologisuutta kytetään edelleen lisäämään asiakkaiden tarpeiden mukaisella kehitystyöllä.

Vuosi 2013 oli Raisiolle keskittymisen ja tehostamisen vuosi.

Toteutimme ja käynnistimme useita toiminnan tehostamiseen liittyviä toimenpiteitä ja investointeja. Investoinneista merkittävimmät ovat Ison-Britannian välipalapatukoiden ja makeistuotannon valmistuksen siirrot toisille tehdaspaikkakunnille lopetettavilta tehtailta. Välipalapatukoiden valmistus Newportin tehtaalla saadaan täyteen vauhtiin vuoden ensimmäisellä neljänneksellä ja makeistuotannon siirto toiselle tehtaalle Isossa-Britanniassa ja Tšekissä sijaitsevalle Rohatecin tehtaalle otetaan käyttöön toisella vuosipuoliskolla.

Raisio on erittäin aktiivinen innovoija elintarvikeketjun globaalien haasteiden ratkaisemiseksi. Olemme viime vuosien aikana kyenneet tuottamaan keksintöjä, joilla parannetaan kotieläintuotannon hyötysuhdetta kannattavasti. Raisio jatkaa maailmanparannusta, koska meillä on kykyä, halua ja osaamista luoda innovaatioita, joilla elintarvikeketjun kannattavuutta ja tehokkuutta kytetään parantamaan kestävästi.

Brändien tavoitteena kannattava kasvu

Brändit-yksikön toiminnoissa edelläkävijyys toteutuu kuluttajien tarpeisiin vastaavien terveellisten ja ekologisten välipalojen kehittämisenä ja niiden osuuden kasvuna. Raision tavoitteena on kasvaa kannattavasti sekä yritysostoin että orgaanisesti.

*Raisiolta keksintöjä
globaaleihin haasteisiin*

Kuluttajabrändeissä tavoitteita ovat:

- Liiketoiminnan kannattavuuden parantaminen
- Brändituotteiden osuuden kasvattaminen tuotevalikoimasta
- Kannattava kasvu yritysostoin ja orgaanisesti

Benecolin tavoitteita ovat:

- Kilpailukyvyyn vahvistaminen nykyisillä markkinoilla yhdessä partnereiden kanssa
- Laajentuminen uusille markkinoille
- Uusien tuotteiden kehittäminen ja kaupallistaminen

Raisioagron tavoitteena kannattavuuden parantaminen

Raisioagrossa edelläkävijyys näkyy yhtiön kykynä tuottaa uusia keksintöjä, joilla kotieläintuotannon hyötysuhdetta ja kannattavuutta kyetään parantamaan kestävästi. Raisioagrossa orgaanista kasvua haetaan uuden ajan maatalouskaupan tilojen tarpeisiin vastaavalla tuotevalikoimalla ja kokonaisvaltaisella palvelukonseptilla.

Raisioagron tavoitteita ovat:

- Liiketoiminnan kannattavuuden parantaminen
- Asiakkaille lisäarvoa tuovien innovaatioiden kehittäminen ja kaupallistaminen
- Kustannustehokkuuden parantaminen
- Verkkokauppamyynnin kasvattaminen ja tuotantopanosten valikoiman laajentaminen

Ambitio kasvujakson lopussa

BRÄNDIT	RAISIOAGRO
Kasvu	Kannattavuus
<ul style="list-style-type: none">• Liikevaihto: 500 M€• EBIT-marginaali: 10+ %	<ul style="list-style-type: none">• EBIT: 0 → 5 → 10 M€• Liikevaihto: +/-500 M€

* Boston Consulting Group 11/2013

Strategiset jaksot

Raision viimeiset seitsemän vuotta voidaan jakaa kolmeen strategiseen jaksoon. Kääntein ja kannattavuuden parantamisen jälkeen Raisio siirtyi vuonna 2010 kasvun jaksoon, joka jatkuu edelleen.

Raision EBIT 2007-2013

Jatkuvat toiminnot ilman kertaeriä

Vuodesta 2010 eteenpäin: Kasvu

Raision tärkein tavoite on kannattava kasvu yritysostoin ja organisesti. Vaikka Raision kolmen strategisen jakson haasteet ovat olleet hyvin erilaisia, yhteistä menestymiselle jokaisella jaksolla on ollut kyky havaita mahdollisuudet ja hyödyntää niitä tehokkaasti sekä sopeuttaa toiminta ripeästi liiketoimintaympäristön merkittäviin ja nopeisiin muutoksiin.

Raisio on osoittanut kykynsä tehdä onnistuneita yritysostoja. Toteutetuissa kaupoissa toteutuvat Raision yritysostoille asettamat kriteerit. Kasvujaksonsa aikana Raisio on toteuttanut neljä yritysostoa, joista kaksi suurinta Isossa-Britanniassa, yksi Puolassa ja yksi Tšekissä. Kasvujakson aikana velattomin kauppahinnoin toteutetuista yli

*Raisio on yritysostojen
jälkeen nettovelaton yhtiö*

200 miljoonan euron yritysostoista huolimatta Raisio on jälleen nettovelaton yhtiö. Tämä antaa Raisiolle hyvät mahdollisuudet jatkaa kasvujakson toteuttamista strategiansa mukaisesti.

Yritystot ja -myynnit 2012-2013

Raisio myi non-dairy -liiketoimintansa käyttöomaisuuden sekä Nordic Milkfreedom ja Soygurt-brändit norjalaiselle Kavlille 5.3.2013 allekirjoitetulla sopimuksella. Liiketoiminta siirtyi uudelle omistajalle 9.5.2013. Raisiolle non-dairy -liiketoiminnan vuosittainen liikevaihto oli noin 7 miljoonaa euroa. Brändit-yksikön vuoden toisen neljänneksen liiketulokseen on kirjattu 0,6 miljoonan euron kertaerä non-dairy -liiketoiminnan myynnistä aiheutuneita omaisuuserien alaskirjauksia sekä kuluja.

Raisio myi ja luovutti 18.4.2013 allekirjoitetulla sopimuksella Yhdysvalloissa sijaitsevan esteröinti-laitoksensa yhdysvaltalaiselle Avoca Inc:lle. Raisiolle Summervillen tehdas toimi varalaitoksena, jota ajettiin pienellä volyymillä. Vuonna 2012 tehtaan liikevaihto ilman kasvistanoliesterin valmistusta oli noin 3,2 miljoonaa euroa. Kaupan myötä Benecol-tuotteiden sisältämän ainesosan toimitusketjua on tehostettu.

Raisio osti 13.11.2012 tšekkiläisen Candy Plus -makeisyhtiön. Kohteen velaton kauppahinta oli 20,5 miljoonaa euroa ja se sisälsi uuden 2,3 miljoonan euron investoinnin täytelakritsilinjaan. Raisio suoritti kauppahinnan kassavaroistaan. Yritysosto täydentää Raision Isosta-Britanniasta hankkimaa kannattavaa makeisliiketoimintaa.

Raisio osti 20.3.2012 puolalaisen Sulma sp. z o.o:n pasta- ja suurimoliiketoiminnan, siihen kuuluvat immateriaalioikeudet sekä käyttö- ja vaihto-omaisuuden. Kaupan arvo oli 2,4 miljoonaa euroa (9,8 miljoonaa Puolan zlotya). Kauppahinta suoritettiin käteisellä, eikä Raision vastattavaksi siirtynyt velkoja. Sulman liiketoiminnan ostolla Raisio vahvistaa asemaansa sekä Puolan markkinoilla että pastoissa.

Vuodet 2008-2009: Kannattavuus

Suomen kannattavin pörssilistattu elintarvikeyritys Vuosien 2008 ja 2009 kannattavuusjakson aikana Raisio keskittyi kannattavuuden parantamiseen. Siihen tähtäävistä toimenpiteistä merkittävimpiä olivat tuotevalikoiman uudistaminen kuluttajien tarpeita vastaavaksi ja liiketoiminnan prosessien TEHOSTAMINEN. Raisio toteutti uutuustuotelanseerauksia kotimarkkina-alueillaan ja valmisteli etenemistä uusille markkina-alueille ja uusiin tuotekategorioidiin. Myös yhtiön Itä-Euroopan elintarviketoimintoja rationalisoitiin kannattavuuden parantamiseksi.

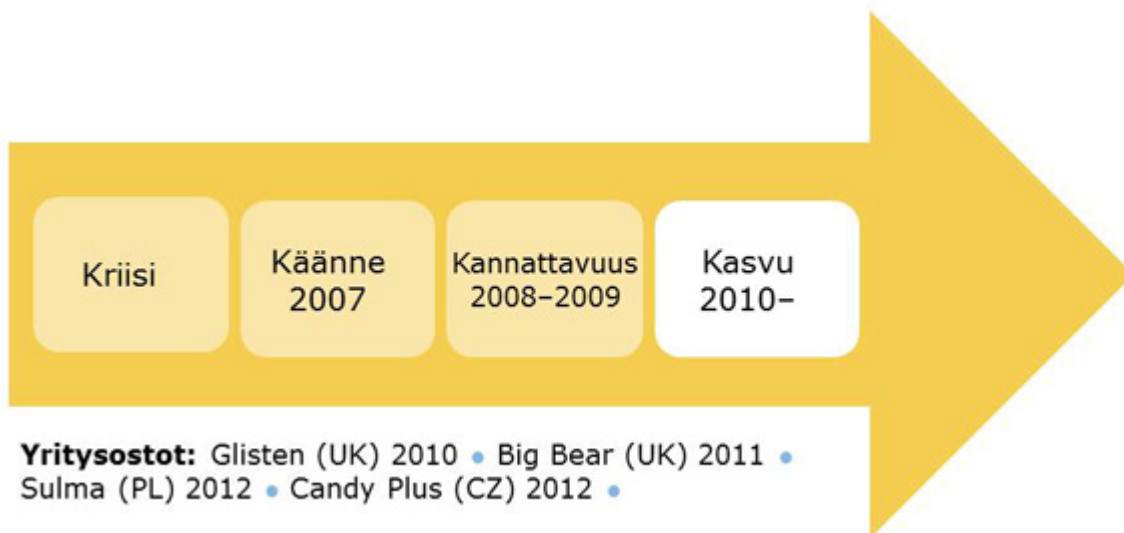
Vuonna 2009 Raisio myi margariiniliiketoimintansa Bungelle. Margariiniliiketoiminnan myynnin myötä Raisio keskittyi strategisesti entistä selkeämmin viljapohjaisiin tuotteisiin ja sai lisäresursseja muiden liiketoiminta-alueiden kehittämiseen. Kannattavuusvaiheen lopussa Raisio oli noussut Suomen kannattavimmaksi pörssilistatuksi elintarvikeyritykseksi.

Vuosi 2007: Käänne

Vuoden 2007 käännejakson aikana Raisio luopui tappiollisista liiketoiminnoistaan, kuten perunaliiketoiminnasta ja diagnostiikkaliiketoiminnasta, sekä myi erikoisrehuja valmistavan yhtiön ja osuutensa puolalaisesta meijerialan yrityksestä. Myös organisaatiota virtaviivaistettiin ja toimintoja tehostettiin.

Benecol-brändiin ja kasvistanoliesteriin liittyvien oikeuksien palautuminen pitkäaikaiselta yhteistyökumppanilta McNeilliltä antoi Raisiolle mahdollisuuden keskittyä oman liiketoiminnan ja tuotesovellusten kehittämiseen.

Raision strategiset jaksot

Liiketoiminnan riskit

Kansainvälinen talouskehitys jatkuu epävarmoissa tunnelmissa. USA:n velkaelvytyksen asteittainen vähentäminen on lisännyt epävarmuutta etenkin kehittyvissä talouksissa. Niiden valuuttojen arvo on heikentynyt suhteessa dollariin ja euroon. Tämä kehitys on koskenut markkina-alueistamme erityisesti Venäjää. Matala talouskasvu ja valtioiden velkaongelmien pitkittyminen ylläpitävät talouden epävarmuutta vuonna 2014. Epävarmasta yleisestä tilanteesta huolimatta uskomme päivittäistavaramarkkinoiden pysyvän suhteellisen vakaina verrattuna moniin muihin toimialoihin.

Raaka-ainehintojen volatiliteetin arvioidaan pysyvän korkealla tasolla. Hidastuva talouskasvu ja mahdollisesti hyvin onnistuvat sadot saattavat rauhoittaa hintakehitystä, mutta toisaalta ilmaston ääri-ilmiöt aiheuttanevat nopeita muutoksia eri maataloushyödykkeiden sato-odotuksissa ja hintatasossa. Riskienhallinnan merkitys tärkeimpien raaka-aineiden arvon ja volyymin osalta tulee säilymään liiketoiminnan kannattavuuden näkökulmasta olennaisen tärkeänä jatkossakin.

*Raaka-aineiden
hintavolatiliteetin
arvioidaan jatkuvan*

Raisiolle kasvujakso on murrosvaihe, jonka aikana monia yhtiön toimintatapoja kehitetään ja liiketoimintojen johtaminen on merkittävästi normaalitilannetta haastavampaa. Kasvu- ja rationalisointihankkeet voivat edelleen tuoda yhtiön kokoon nähden merkittäviä kustannuksia.

Riskienhallinta

Raision riskienhallintapolitiikassa on määritelty riskienhallinnan tavoitteet, periaatteet ja vastuut. Raisiossa riskit on jaettu operatiivisiin ja strategisiin riskeihin sekä rahoitus- ja vahinkoriskeihin. Riskienhallinta on Raisiossa osa jokapäiväistä toimintaa ja päätöksentekoa.

Riskienhallinnan tavoitteena on tunnistaa ja arvioida merkittävät ulkoiset ja sisäiset epävarmuustekijät, jotka voivat uhata strategian toteuttamista ja tavoitteiden saavuttamista.

Raisiossa toteutettavan riskienhallinnan tavoitteita ovat:

- Tunnistaa ja arvioida strategian kannalta merkitykselliset riskit.
- Hyödyntää liiketoiminnan mahdollisuudet riskit tiedostaen.
- Varmistaa liiketoiminnan jatkuvuus.
- Varmistaa toiminnan ja tuotteiden turvallisuus.

Elintarvikkeita ja niiden ainesosia sekä rehuja valmistavan konsernin riskienhallinnassa turvallisuudeltaan puutteellisten tuotteiden aiheuttamat vahingot ja niihin liittyvät vastuuriskit ovat keskeinen aihe. Tunnistettuja riskejä pyritään mahdollisuuksien mukaan poistamaan, vähentämään, välttämään ja hyödyntämään.

Riskienhallinta on osa konsernin jokapäiväistä toimintaa. Erityinen paino on ennaltaehkäisevällä toiminnalla ja sen kehittämisellä. Liiketoimintayksiköt toteuttavat käytännön riskienhallintatyötä riskienhallintapolitiikan ja konsernin ohjeiden mukaisesti. Operatiivinen vastuu riskienhallinnasta on jokaisen yksikön ja toiminnon johdolla. Yksiköt kartoittavat ja tunnistavat riskejä muun muassa vuosisuunnittelun yhteydessä. Myös kriisitilanteissa toimimiseen sekä kriisiviestintään on valmistauduttu.

Riskienhallinnan kehittämisessä käytetään myös ulkopuolisia neuvonantajia. Riskienhallintatoiminto vastaa koko konsernin käsittävistä vakuutusohjelmista. Vakuutusten kattavuutta arvioidaan muun muassa toimipaikkojen riskikartoituksen yhteydessä.

Riskienhallintatoiminto vastaa riskienhallinnan koordinoinnista, kehittämisestä ja seurannasta ja raportoi talousjohtajalle. Samoin liiketoimintojen controller-funktiot raportoivat talousjohtajalle riskienhallintaan liittyvissä asioissa. Liiketoimintayksiköt ja palvelufunktiot, kuten rahoitus, raportoivat keskeisistä riskeistään johtoryhmälle. Sisäisen valvonnan havainnoista ja liiketoiminnan riskeistä raportoidaan hallitukselle osana kuukausittaista taloudellista raportointia.

Näkymät 2014

Raision vuoden 2014 näkymät julkistettiin 13.2.2014 annetussa tilinpäätöstiedotteessa. Ohjeistus koskee koko vuotta 2014.

Raisio jatkaa vuonna 2014 liikelüksensä parantamista, minkä arvioidaan painottuvan vuoden jälkimmäiselle puoliskolle, jolloin nyt käynnissä olevat tehostamistoimet on toteutettu.

Yllä oleva video on tekstitetty suomeksi.

Yritysvastuu

Raisio on merkittävä viljan ja muiden kasvipohjaisten raaka-aineiden käyttäjä, jolla on halu ja mahdollisuus rakentaa kestävää ruokaketjua.

Raisio tuotteiden vastuullisuusvaikutukset ulottuvat suoraan hallitsemamme toiminnan ulkopuolelle, kuten alkutuotantoon, muuhun teollisuuteen ja kulutukseen. Raisio toimii yhdessä sidosryhmiensä, kuten asiakkaiden, henkilöstön, raaka-ainetoimittajien, tiedemaailman ja järjestöjen kanssa kestävä kehityksen edistämiseksi koko ruokaketjussa.

Sustainable food Raisio's operational chain

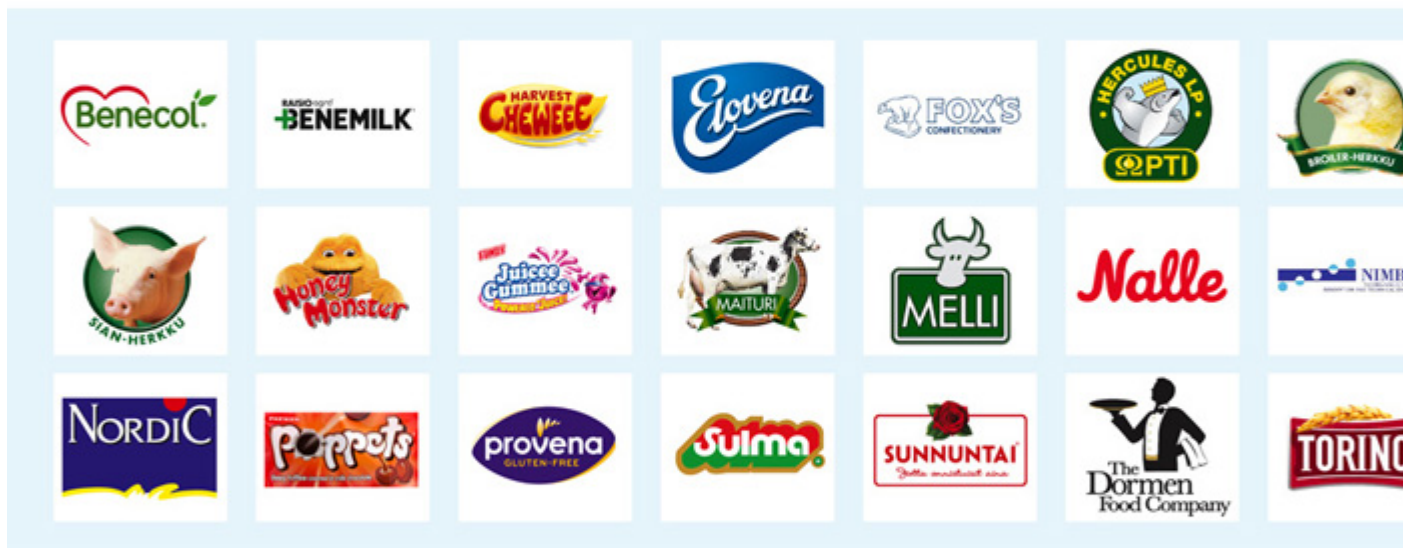
Raisio's vision is to be a forerunner in healthy, ecological snacks with leading brands and an active developer of the sustainable food chain.

Raisio has production in four countries.
Raisio's products are sold in almost 50 countries.

35000 shareholders
Raisio's dividend has already grown for 8 consecutive years.

1900 employees
Raisio's employee satisfaction is at a good level and has improved year by year.

RAISIO
Vastuullinen ruoka
Read more about Raisio's work on sustainable food at www.ekologia.fi

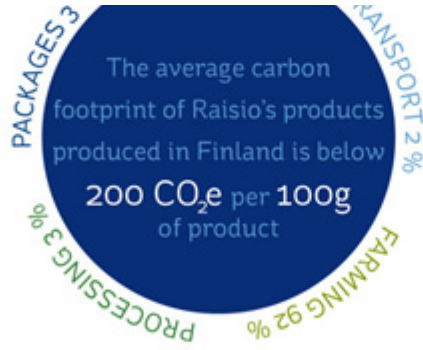
Raisio's foods

Raisio produces healthy, safe and proven foods.

Healthy, ecological, mobile food

Raisio is a producer of healthy and ecological snacks. Good-to-go packages and long shelf-lives reduce wastage.

Vegetable dishes have a low carbon footprint!

20°C Products that keep long at room temperature

Single-serve packages

Innovation for cholesterol lowering

Benecol products include plant stanols that have been shown to lower blood cholesterol levels. High LDL-cholesterol is a risk factor in the development of coronary heart disease.

Raisio's products are equipped with labels for heart healthy, domestic, fair trade, organic and gluten-free food, among other things.

Raisio was the first in the world to label its products with carbon and water footprints. The carbon footprint label developed by Raisio is also used by other companies.

20% of Raisio's consumer products in Finland have a calculated carbon footprint.

The Heart Symbol is on more than 40% of the foods made in Finland.

More than 50% of consumer products in Finland.

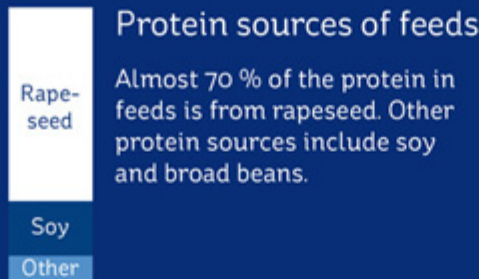

FAIRTRADE

Provena products have a gluten-free label. Provena pure oat products are transported & produced entirely separately from other cereals.

Raisio's feeds are produced in Finland

In addition to high-quality feeds and expertise in livestock feeding and crop farming, Raisioagro provides producers with a high-quality range of other inputs and farming supplies.

Bioeconomy

Raisio is actively involved in projects promoting bio-economy.

Raisio studies and develops innovations for future agriculture

Benemilk - Raisio's top innovation. More milk, fat and protein with Benemilk feeds. International patent applications have been filed for the innovation.

Patent application filed in US for the new fish feed invention

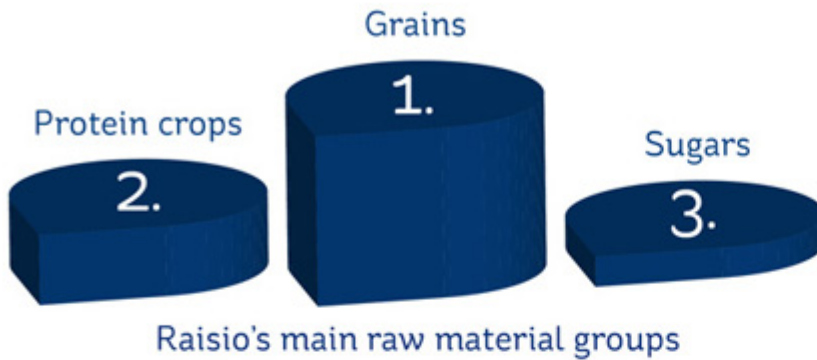
Fish oil used in feeds is replaced with more ecological rapeseed oil; taste and quality of salmon remain good.

Healthy EPA and DHA fatty acids of fish at levels recommended in nutrition guidelines

Fish feeds called Hercules LP sold in Finland reduce phosphorus load in waterways by 26% and protect wild fish stocks.

Raw materials in Raisio's products

Sustainable food chain

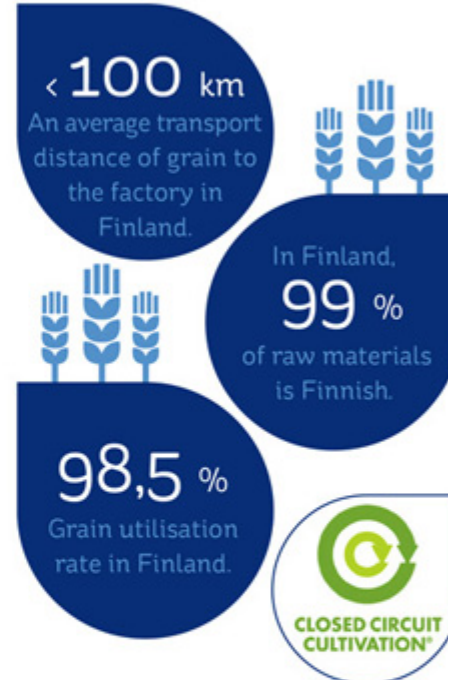
For Raisio, it is important to affect the sustainability of the whole food chain. Raisio cooperates with its contract farmers to reduce the environmental impact of farming, among other things.

Raisio's Next Top Farmer is a crop contest that aims to produce high yields and good economic results as well as to minimise the environmental impacts. In 2013, the yields of the best farms were 75% higher than the national average.

Grains

Most of Raisio's purchased grain is from Finland. Raisio's grain is purchased locally near the production, e.g. from the UK, France, the Czech Republic and Poland.

Raisio is committed to promoting the state of the Baltic Sea with its CCC concept. With CCC it is possible to measure how well the energy and nutrients, used for cultivation has been recovered.

Soy

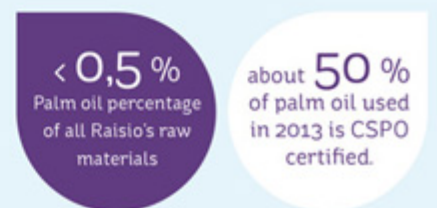
Since the spring 2013, Raisioagro has provided its customers with both non-GMO and GMO soy containing pig and poultry feeds, like the other Finnish feed operators. Raisioagro's range has a non-GMO alternative for all the feeds as well as organic feeds for cattle.

Finnish milk and fish chain are completely GM-free.

Palm oil

During 2014, Raisio will start using rapeseed oil instead of palm oil in the biscuits produced in Finland.

Raision kestävä ruokaketju

Vastuullisuus näkyy Raision visiossa

Raision visio on olla ekologisten ja terveellisten välipalojen edelläkävijä johtavilla brändeillä sekä kestävä ruokaketjun aktiivinen kehittäjä.

Kestävä kehitys tuli osaksi Raisio-konsernin visiota ja strategiaa vuonna 2007, kun Raision uusi johto määritteli Raision strategian ja vision uudelleen kriisivuoden 2006 päätteeksi. Uuden strategian myötä Raision tulos on parantunut seitsemän peräkkäisen vuoden ajan. Näiden seitsemän vuoden aikana Raisio on tehnyt paljon työtä kehittääkseen ja ymmärtääkseen toimintaketjunsä vastuullisuutta ja ympäristövaikutuksia. Lisätietoa tuotteiden elinkaaren aikaisista vaikutuksista on saatu esimerkiksi hiili- ja vesijalanjälkilaskelmilla.

Yritysvastuun hallinnointi

Raisio ottaa vastuullisen liiketoiminnan näkökohdat huomioon konsernin päätöksenteossa organisaation kaikilla tasoilla. Raision johto laatii yritysvastuun seurantaä varten laatu-, ympäristö-, terveys- ja turvallisuuskatsauksen, joka käsitellään Raision hallituksessa vuosittain sekä konsernin johtoryhmässä kahdesti vuodessa. Lisäksi liiketoimintojen johtoryhmät arvioivat vuosittain yritysvastuuseen liittyvät näkökohdat ja tavoitteet, joiden toteutumista seurataan jatkuvasti. Vastuullisuusnäkökohdat on otettu mukaan Raision prosessikuvauksiin ja tulokortteihin, ja niitä seurataan myös osana laatu- ja ympäristöjärjestelmiä. Tätä kautta vastuullisuusnäkökohdat siirtyvät myös laajasti osaksi Raision käytännön toimintaa.

Kehitys- ja yhteistyöhankkeet

Vuonna 2013 Raisio oli mukana monissa vastuullisuuteen liittyvissä kehitys- ja sidosryhmäyhteistyöhankkeissa. Suurin osa hankkeista jatkuu myös vuonna 2014.

Paikallisuus

Varsinais-Suomen Yrityskylä

Taloudellisen tiedotustoimiston koordinoima Yrityskylä on oppimisympäristö, jossa alakoulun 6. luokkien oppilaat pääsevät tutustumaan työelämään roolipelin keinoin. Raisio on mukana Varsinais-Suomen Yrityskylässä omalla osastollaan.

Raisio haluaa tukea työelämätaitojen valmentamista tekemällä yhteistyötä perusasteen koulutuksen kanssa ja osallistamalla yrityskylähankkeeseen. Haluamme antaa lapsille tekemisen kautta saatuja oppimiskokemuksia, jotka tutustuttavat elintarvikealan ammatteihin tulevaisuuden ammatinvalintaa silmällä pitäen.

[Lue lisää Raision Yrityskylä-yhteistyöstä](#)

Elovena Voimapäivät

Elovena Voimapäivät ovat Suomen Urheiluliiton (SUL) ja Elovenan yhdessä järjestämä tapahtumakiertue, jossa koululaisille tuodaan liikunnan iloa ja ravitsemustietoa keskelle koulupäivää. Toimintapäivän tarkoituksena on viestiä koululaisille mielekkään liikunnan ja älynystyröistä kutkuttelevien kisailujen kautta terveellisen ravinnon ja iloisen liikunnan merkityksestä elämään.

Vuonna 2013 Elovena Voimapäiviä järjestettiin yhteensä 30 paikkakunnalla ympäri Suomea. SULin ja Elovenan

Voimapäivä-yhteistyö alkoi vuonna 2007 ja jatkuu vuonna 2014.

[Raision blogista: Elovena Voimapäivässä parasta oli kaikki](#)

Ympäristö

Sadon ja ympäristön parhaaksi -hanke

Raisio ja Yara aloittivat yhteistyöhankkeen vuonna 2011. Ympäristön ja sadon parhaaksi -hanke tähtää peltoviljelyn hiilijalanjäljen ja vesistöjen ravinnepäästöjen pienentämiseen. Hankkeessa myös etsitään keinoja valkuaisomavaraisuuden kasvattamiseksi.

Vuonna 2013 hankkeessa tehtiin useita toimenpiteitä viljelyn ympäristövaikutusten pienentämiseksi. Muun muassa Raisioagron viljelyohjeita kehitettiin ja edistettiin tarkennettua lannoitusta Yara N-sensor -tekniikan avulla. Yara Suomi on myös Raisioagron yhteistyökumppani Huippufarmari haussa -kilpailussa.

Raisioagron sopimusviljelijöiden viljasatojen ympäristövaikutuksia on seurattu koko hankekauden ajan ja tulokset osoittavat, että kaikkien viljalajien osalta kasvihuonekaasupäästöt ovat pienentyneet. Pilotti-tiloilta on saatu rohkaisevia tuloksia myös rehevöittävien vaikutusten osalta. Suomen valkuaisomavaraisuuden kasvattamiselle asetettu tavoite on haasteellinen muun muassa öljykasvien viljelyhalukkuuden vähenemisen sekä neonikotinoidien käyttökiellon vuoksi.

Huippufarmari haussa

Raisioagro käynnisti Huippufarmari haussa -satokilpailun vuonna 2013. Tavoitteena oli tuottaa suuri sato, hyvä taloudellinen tulos ja minimoida viljelyn ympäristövaikutukset. Vuonna 2013 parhaiden kilpailutilojen satotasot olivat 75 % korkeammat kuin valtakunnalliset keskitasot. Kilpailu järjestetään uudelleen vuonna 2014.

NUTS - Suomi kestävän ravinnetalouden mallimaaksi

Lappeenrannan teknillisen yliopiston ainutlaatuisessa, kolmivuotisessa hankkeessa rakennetaan kestävää ravinnetaloutta. Raisio on mukana hankkeen ohjausryhmässä.

Hanke eteni hyvin vuonna 2013 ja osa pilottihankkeista on jo suoritettu. Hanke on aloittanut ravinnejäljen kehitystyön ja Raisio on toimittanut hankkeelle taustatietoja elintarviketuotannosta kehitystyön tueksi.

[Tekniikka ja talous: Jos haluamme kestävästä kehitystä, saatamme kuolla vuonna 2050 nälkään](#)

FOOTPRINTBEEF

MTT:n hankkeessa tutkitaan laajasti naudanlihatuotannon ympäristövaikutuksia ja niiden vähentämismahdollisuuksia. Raisio on mukana hankkeen ohjausryhmässä.

Laajempaan NUTS hankkeeseen kuuluva FootprintBeef hanke on siirtymässä vähitellen tiedonkeruuvaiheesta ympäristövaikutusten mallinnusvaiheeseen. Vuonna 2013 hankkeessa kehitettiin tilamalleja ja hankittiin tietoja ympäristövaikutusten mallintamisen tueksi.

Biotalous lisää arvoa maataloustuotannolle

Hankkeessa selvitetään kustannustehokkaita peltobiomassojen keräämis- ja hyödyntämisteknologioita. Samalla pyritään tehostamaan ravinteiden käyttöä tuomalla Raision ympäristöindeksit osaksi maatalojen arkea. Hanke on

osa Ympäristöministeriön Ravinteiden kierrätyksen edistäminen ja Saaristomeren tilan parantaminen -ohjelmaa.

Vuoden 2013 lopussa hanke on puolivälissä. Ympäristöindeksien kehitystyötä ja jalkauttamista maataloille on tehty aktiivisesti keräämällä lohkokirjanpitoa viljailijoilta ja hyödyntämällä Raision kehittämään Closed Circuit Cultivation CCC –konseptia Huippufarmari Haussa –kilpailussa. Hankkeessa on toteutettu kolme kyselyä, joissa on kartoitettu muun muassa maatalojen kiinnostusta myydä olkea energiantuotantoon, hankealueella sijaitsevien lämpölaitosten mahdollisuutta hyödyntää olkea polttoaineena sekä hankealueen kunnissa sijaitsevien oljen välivarastointitilojen määrää. Hankkeelle on suunniteltu aktiivisia toimenpiteitä myös vuodelle 2014.

Climate Communication II

MTT:n hankkeen tavoitteena oli kirkastaa suomalaisen elintarvikealan tahtotila ympäristömerkinnöistä, niiden mahdollisesta lanseeraamisesta ja harmonisoinnista Suomessa sekä laatia tahtotilaa koskeva etenemissuunnitelma. Climate Communication II -hanke päättyi lokakuussa 2013. Raisio oli mukana hankkeessa.

Climate Communication II hankkeessa selvisi mitä asioita elintarvikkeiden ympäristöviestinnässä tulee kehittää ennen kuin suuri joukko kuluttajia pystyy ymmärtämään ja hyödyntämään muun muassa hiilijalanjälkimerkkien kautta tehtävää ympäristöviestintää. Hankkeen lopputuloksena syntyneessä etenemissuosituksessa kannustetaan elintarvikealan yrityksiä yhdessä sidosryhmien kanssa kehittämään Suomeen yhteiset ympäristövastuun viestinnän periaatteet. Yhteisen viestintäsuunnitelman myötä elintarvikeketjussa pystytään tehokkaammin lisäämään kuluttajien tietoisuutta ruokavalion ja elintarvikevalintojen vaikutuksesta ympäristöön.

SustFoodChoice - Kohti kestäviä elintarvikevalintoja

MTT:n hankkeen tavoitteena on edistää tietämystä ruoan kestävyyydestä ja parantaa kuluttajainformaatiota ruoan ravitsemus- ja ympäristövaikutuksista. SustFoodChoice -hanke päättyi helmikuussa 2013. Raisio oli mukana hankkeessa.

Hanke yhdisti mielenkiintoisella tavalla elintarvikkeiden ympäristövaikutukset ja ravitsemukselliset tekijät arvioitaessa erilaisten elintarvikkeiden vastuullisuutta.

Biojalostamo-osaamisen ja liiketoiminnan kehittäminen

- Cursor Oy - Bio Refine Tech, osatoteutusprojekti

KESTI - Kestävä ja ilmastoystävällinen aluetason elintarvikeketju

Suomen Ympäristökeskuksen vetämässä hankkeessa luodaan Varsinais-Suomen alueelle foorumi, joka kehittää ruokaketjua pelloilta pöytään kestävämmäksi. Tavoitteena on koota alan toimijat yhteen ja käynnistää kokeiluja, jotka vähentävät päästöjä elintarvikeketjussa sekä lisäävät alueellista hyvinvointia.

KESTI hankkeessa on pyritty tuomaan yhteen Varsinais-Suomessa toimivia elintarvikeketjun toimijoita erilaisten kehitysprojektien myötä. Hankkeessa on tehty toimenpiteitä muun muassa biokaasulaitoksen käytön optimoinnin ja Kauden kasvis-kampanjan muodossa. KESTI-hanke toimii myös kehitysalustana uusille hankkeille ja hankkeen puitteissa on valmisteltu neljä hankehakemusta kestävä ja ilmastoystävällisen aluetason elintarvikeketjun kehityksen tiimoilta.

Viestintä

Vastuullisuusviestinnän vauhditushanke

Elintarvikekehityksen, Matkailun ja elämystuotannon sekä Älykkäät koneet -osaamisklusteri (OSKE) järjestää Manner-Suomessa kaksivuotisen vastuullisuusviestinnän vauhditushankkeen. Raisio oli mukana syksyllä 2012 alkaneessa sparraushankkeessa, joka kesti vuoden 2013 loppuun. Hankkeen myötä Raisio on kehittänyt yritysvastuuraportointiaan ja lisännyt verkossa tapahtuvaa, ympärivuotista vastuullisuusviestintää.

[Varsinais-Suomen Yrittäjä: Keskustelusta uusia näkökulmia vastuullisuusviestintään](#)

Raision sidosryhmät

SIDOSRYHMÄ	VUOROVAIKUTUSKANAVA
Henkilöstö	Henkilökohtaiset tapaamiset ja kehityskeskustelut, henkilöstöinfot, esimieskirjeet, henkilöstölehti, intranet, mielipidekyselyt, yhteistyöryhmät
Kuluttajat	Kuluttajapalvelu, konsulentit, Sunnuntai-klubi ja Elovena-kerho, sosiaalinen media, Raision Keittokirja, brändisivut ja vastuullisuusviestintä verkossa, uutiskirjeet, mainonta
Asiakkaat (elintarvikkeet) mm. vähittäiskauppa, tukkukauppa, leipomot ja teollisuus, suurkeittiöt, vienti, yrityspartnerit	Suorat asiakaskontaktit, nettisivut, extranet, Benecol Brand Meeting
Asiakkaat (Raisioagro) Kotieläintuottajat ja viljelijät, Raision sopimusviljelijät	Henkilökohtaiset kontaktit, tuottaja- ja viljelijättilaisuudet, sopimusviljelijäpäivät, messut ja seminaarit, asiakasristeily, nettisivut, verkkokauppa, asiakaslehdet Agro- ja AquaMakasiini, extranet
Omistajat	Tapaamiset, yhtiökokous, pörssitiedotteet ja julkaisut, vuosikertomus ja yritysraportti, nettisivut
Institutionaaliset sijoittajat ja analyytikot	Roadshowt, sijoittajatapaamiset ja -tilaisuudet, Capital Markets Day, pörssitiedotteet ja julkaisut, vuosikertomus ja yritysraportti
Rahoittajat	Tapaamiset, tiedotteet, julkaisut, tilinpäätös, osavuosikatsaukset
Viranomaiset	Tapaamiset, vaikuttaminen järjestöissä, kts. Raision jäsenyydet
EU	
Alihankkijat	Suorat kontaktit, tapaamiset, auditoinnit, Supplier Code of Conduct, Supplier Self-Assessment Questionnaire
Yhteistyökumppanit	Suorat kontaktit, tapaamiset
Media	Suorat kontaktit, tapaamiset, haastattelut, lehdistötilaisuudet, seminaarit, tiedotteet, sosiaalinen media, nettisivut
Lähiyhteisöt	Tilaisuudet, yritysvierailut, nettisivut
Oppilaitokset	Kummikoulut, puhujavierailut, yritysvierailut
Yliopistot ja korkeakoulut	Henkilökohtaiset kontaktit, tutkimusyhteistyö, yhteistyö Raision Tutkimussäätiön kautta Yhteisseminaarit ja -tilaisuudet, Raision edustukset ja jäsenyydet järjestöissä,

Järjestöt ja jäsenyydet

nettisivut

Ruoan, ravitsemuksen ja terveyden
asiantuntijat

Ammattiliitot

Tapaamiset, sopimukset, yhteistyö muiden yritysten kanssa, kehitysprojektit
kuten työturvallisuuden kehittämisprojekti

Tavoite: Vastuullista palmuöljyä

Raisio on sitoutunut siirtymään vain sertifioidun, kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti tuotetun, palmuöljyn käyttöön vuoteen 2015 mennessä. Raisio on myös ollut kestävän palmuöljyn yhdistyksen, Roundtable on Sustainable Palmoil (RSPO) jäsen vuodesta 2011.

WWF:n julkaisi vuonna 2013 uuden, kansainvälisen palmuöljyraportin. Raisio paransi tulostaan hieman WWF:n edelliseen raporttiin verrattuna sertifioidun palmuöljyn käytön lisääntymisen ja RSPO:n jäsenyyden myötä.

Raisio ostaa palmuöljyä pääosin osana erilaisia rasvaseoksia. Vuonna 2013 jo noin puolet Raision elintarvikkeissaan käyttämästä palmuöljystä oli sertifioitua (Certified Sustainable Palm Oil, CSPO).

Ravitseminen ja turvallisuus

Raision liiketoiminnan ydintä ovat asiakkaiden tarpeiden mukaiset hyvänmakuiset, terveelliset, ekologiset ja turvalliset tuotteet. Vuonna 2013 Raision suurimmat ravitsemukseen liittyvät innovaatiot liittyivät eläinten rehuihin.

Ravitseminen ja tuotekehitys

Elintarvikkeet

- Raisio kehittää tuotteitaan jatkuvasti myös asiakkaiden palautteen perusteella. Aamiaismurojen sisältämän sokerin määrä puhututti edelleen vuonna 2013. Isossa-Britanniassa Raisio vähensi asiakkaiden toiveesta Sugar Puffs aamiaismurojen sokerin määrää hallinnon (government) suosittelmalle tasolle. Suomessa Raision Elovena Täysjyväkauramuroilla ja Elovena Täysjyvämuroilla on Suomen Sydänliiton Sydänmerkki.
- Raisio siirtyy vuoden 2014 aikana käyttämään rypsiöljyä palmuöljyn sijaan Suomessa valmistettavissa kekseissään.

Rehut

- Benemilk on Raision rehuinnovaatio, joka tutkitusti nostaa maitotuotosta ja parantaa maidon rasva- ja valkuaispitoisuuksia. Benemilk-rehuilla on Suomessa noin 10% markkinaosuus. Yhteisyritys Benemilk Oy:n tavoitteena on kaupallistaa keksintö globaaleille markkinoille.
- Raisioagro kehitti Hercules LP Opti -kalanrehukonseptin, joka otettiin hyvin vastaan suomalaisilla kalankasvattamoilla. Rehuilla kasvatettu kotimainen kirjolohi on hyvänmakuinen ja terveellinen tuote, jossa ihmiselle terveelliset EPA- ja DHA-rasvahapot ovat ravitsemussuosittelun mukaisella tasolla.

Takaisinvedot

- Raisio ei tehnyt vuonna 2013 yhtään tuotteiden takaisinvetoa, joissa tuotteita olisi poistettu turvallisuussyistä markkinoilta.
- Raisio teki Suomessa kaksi takaisinvetoa keskusliikkeistä ja myymälöistä laadun varmistamiseksi.

Sokeri Raision tuotteissa

Kuluttajat Suomessa ja Isossa-Britanniassa ovat yhä enemmän kiinnostuneita tuotteiden sisältämän sokerin määrästä. Raisio on huomionnut sokerikeskustelun. Kehitämme aina tuotteitamme kuluttajien palautteen perusteella.

Arvioimme sokerin määrää tai sen korvaamista vaihtoehtoisilla makeuttajilla erityisesti uutuustuotteiden kehityksessä. Tutkimme aktiivisesti myös olemassa olevien tuotteiden sokeripitoisuuden vähentämisen mahdollisuuksia.

Aamiaismurojen sisältämän sokerin määrä oli esillä Isossa-Britanniassa jo vuonna 2012, ja Raisio reagoi kuluttajien toiveisiin vähentämällä Honey Monster-murojen sokerin määrää vuoden 2013 alussa.

Elovena-tuotteiden suhteen Raisio on linjannut, että niiden makeuttamiseen käytetään sokeria, ei makeutusaineita. Valikoimasta löytyy kuitenkin myös sokerittomia vaihtoehtoja. Suurin osa Raision Suomessa myytävistä tuotteista on perusviljatuotteita, joihin ei ole lisätty lainkaan sokeria.

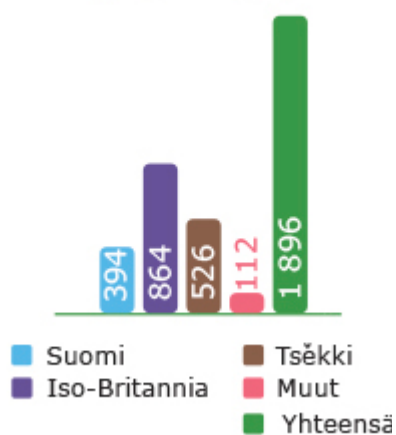
Raision liiketoiminnan ydintä ovat terveelliset ja ekologiset välipalat. Esimerkiksi Elovena Hetki Pikapuuroista löytyy kuluttajien toiveesta myös täysin sokerittomia vaihtoehtoja, jotka tuotiin markkinoille raportointivuonna. Raisio omistaa Keski-Euroopassa myös makeistehtaita. Makeisvalmistuksessakin tavoitteemme on tarjota kuluttajille terveellisempiä vaihtoehtoja. Sokeria korvataan monissa tuotteissa mm. hedelmämehuilla.

Raision henkilöstö 2013

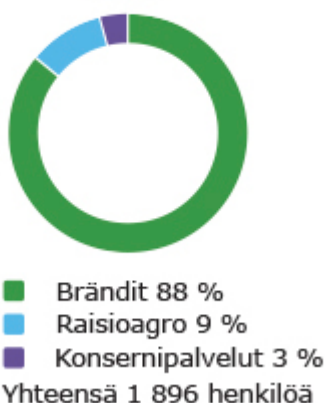
Vuonna 2013 Raisio keskittyi toimintojensa tehostamiseen ja se vaikutti laajalti myös Raision henkilöstöön kaikissa Raision tuotantomaissa. Henkilöstön mielipide Raisiosta parani kyselyn mukaan entisestään, ja on hyvällä tasolla.

Raision palveluksessa oli vuoden 2013 lopussa 1896 (vuoden 2012 lopussa: 1885) henkilöä, joista Suomessa työskenteli 21 % (22 %), Isossa-Britanniassa 46 % (48 %), Tšekissä 28 % (22 %) ja muualla maailmassa 5 % (8 %). Raisiolla on henkilöstöä yhteensä kymmenessä maassa.

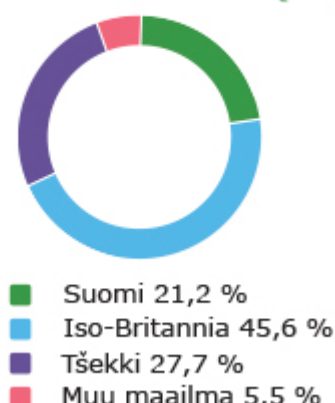
**Henkilöstö 31.12.2013
(henkilöä)**

**Henkilöstö
liiketoiminta-alueittain
(%)**

**Henkilöstö
maantieteellisten
alueiden mukaan (%)**

päättyy Skegnessin tehtaalla maaliskuun 2014 loppuun mennessä. Tuotanto siirretään osin Leicesterin tehtaalle ja osin Rohatecin tehtaalle Tšekkiin. Skegnessin tehtaan henkilökunnalle (87 henkilöä) on tarjottu mahdollisuutta työskennellä Ison-Britannian muissa toimipisteissä.

- Raisio tehosti tuotantoa Puolassa sijaitsevalla pasta- ja suurimotehtaallaan, josta väheni 20 työpaikkaa.
- Suomessa Raision kasviöljyn tuotantoa sopeutettiin markkinatilanteeseen lomauttamalla henkilöstö puoleksi vuodeksi vuonna 2013. Syksyllä Raision kasviöljyteollisuuden toimintamahdollisuuksia arvioitiin yt-neuvotteluissa. Raisio päätti jatkaa öljykasvien puristusta, mutta lomauttaa alkuvuonna 2014 tehtaan henkilöstön toistaiseksi. Päätös koskee 15 henkilöä.
- Raisio seuraa säännöllisesti markkinapalkkoja yhtiön kilpailukyvyyn ylläpitämiseksi. Raision palkat ja palkkiot jatkuvista toiminnoista olivat vuonna 2013 yhteensä 65 (66) miljoonaa euroa henkilöstösivukuluineen.

Osaaminen

Osaamisen kehittämisessä panostettiin ammatillisen koulutuksen ja sisäisen toiminnan kehittämisen lisäksi muun muassa viestintä-, työturvallisuus-, ensiapu- ja tietotekniikkakoulutukseen sekä laatu- ja ympäristöasioihin.

Henkilöstön kehityskeskustelut

Raision kehityskeskustelut kattoivat 26 % (31 %) henkilöstöstä pitkän tähtäimen tavoitteen ollessa 100 %. Suomen toimipisteissä kehityskeskustelujen kattavuus oli 100 % ja Isossa-Britanniassa 11 %. Isossa-Britanniassa kehityskeskustelut on otettu käyttöön pääosin johdolle, keski johdolle sekä avainhenkilöille. Tšekissä kehityskeskustelujen käyttöönottoa valmisteltiin vuonna 2013 koulutuksin ja keskustelut aloitetaan vuonna 2014.

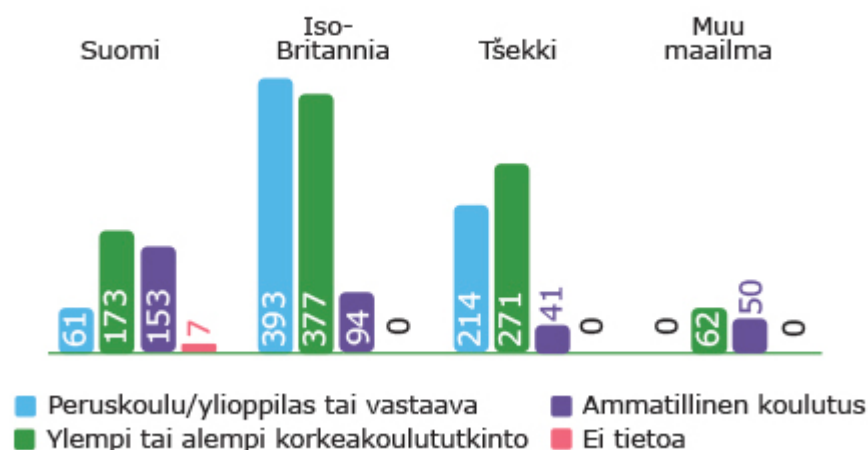
Henkilöstön osaaminen

- Brändit-yksikkö jatkoi laajennetun johtoryhmän kokouskäytäntöä, joka otettiin käyttöön yksikön uudelleenorganisoinnin yhteydessä. Vuonna 2013 laajennettuja johtoryhmätapaamisia oli kaksi ja niihin osallistuivat keskeiset johtajat eri liiketoiminnoista. Kokouskäytännön tavoitteena on syventää osaamista Raisio-konsernin strategiasta ja eri liiketoiminnoista, parantaa yksikön sisäistä yhteistyötä ja tehostaa liiketoimintoja.
- Raisio jatkoi esimiestyön ja henkilöstöviestinnän vahvistamista. Esimiehille järjestettiin useita koulutus- ja tiedotustilaisuuksia, joissa painottuivat Raision ajankohtaiset asiat ja yhtiön kehittäminen myös vastuullisuuden näkökulmasta.
- Trainee-ohjelman painopiste oli vuonna 2013 Raisioagron liiketoiminnassa. Trainee-ohjelmaan otetaan

opiskeluistaan vasta valmistunut tai valmistumassa oleva henkilö, joka työssäoppimisen ja tehtäväkierron kautta pätevoityy tehtäväänsä Raisiossa. Pääosin harjoittelijat jatkavat töissä Raisiossa myös harjoittelujakson jälkeen.

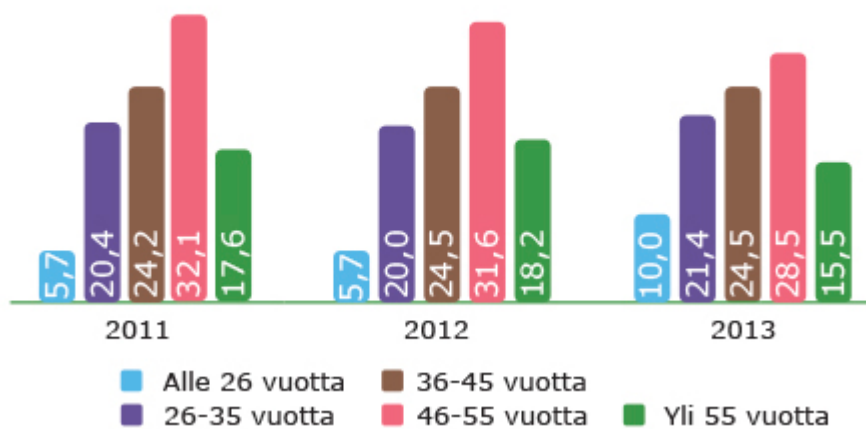
- Esimiesvalmennuksia toteutettiin laajalti eri maissa ja yksiköissä. Suomessa jatkettiin Raision sisäistä pitkäkestoista esimies- ja asiantuntijavalmennusta. Isossa-Britanniassa järjestettiin yleisen esimieskoulutuksen lisäksi koulutusta perehdyttämisestä ja muuttuneista HR-käytännöistä. Tšekissä esimiehille koulutettiin kehityskeskustelukäytäntöä. Kehityskeskustelut aloitetaan Tšekissä asteittain vuodesta 2014 alkaen. Lisäksi asiantuntija- tai esimiestehtävissä työskentelevät kehittivät liiketoiminta- ja johtamisosaamistaan osallistumalla eMBA-ohjelmiin.
- Varhaisen välittämisen mallia ja sairauspoissaolokäytäntöjä täsmennettiin ja esimiehille järjestettiin niihin liittyvää koulutusta.
- Raision sisäisten työpajaohjaajien kysyntä on ollut suurta. Uusi työpajaohjaajien valmennus käynnistettiin vuonna 2013. Työpajaohjaajat vetävät osallistavia ideariihä, sekä ongelmanratkaisu- ja suunnittelukokouksia. Suomessa työpajaohjaajat vetivät läpi henkilöstön mielipidekyselyn tulostyöpajat henkilöstölle.
- Johtava Raisio -esimiesvalmennuksen seitsemäs ryhmä jatkoi opiskeluaan keväälle 2013 saakka. Koulutuksen tavoitteita olivat vision ja strategian toteuttaminen käytännössä, strateginen liiketaloudellinen osaaminen sekä viestinnän, johtamistaitojen ja yhteistyön kehittäminen. Koulutuksen punaisia lankoja olivat tulevaisuus, vaikuttaminen ja viestintä.
- Muutosprojektien suunnitteluun, muutoksista kommunikoinnin ja muutoksenhallintataitojen kehittämiseen panostettiin mm. esimiesviestintää parantamalla.
- Ajasta ja paikasta riippumattomille yritysvierailuille laadittua virtuaalivierailupakettia käytettiin oppilaitosyhteistyössä ja työnantajamielikuvan kehittämisessä.
- Raisio käytti 257 000 (404 000) euroa henkilöstönsä kouluttamiseen. Tähän lukuun eivät sisälly sisäiset koulutukset.

Henkilöstön koulutustausta

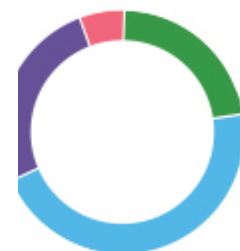

Henkilöstö lukuina

Henkilöstön ikäjakauma (%)

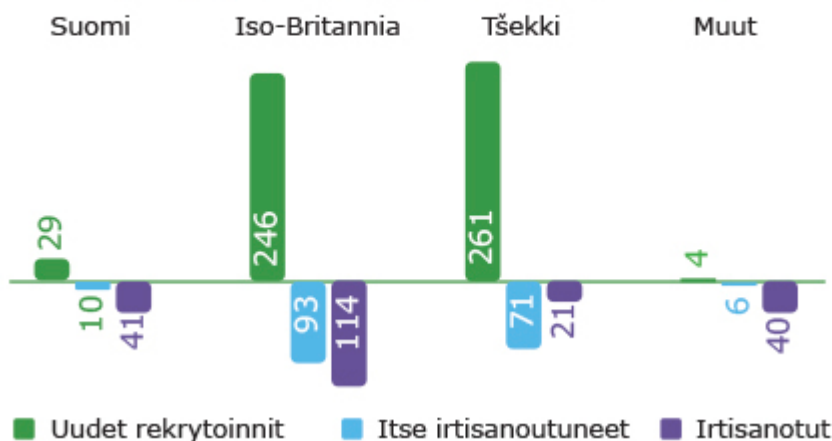

Henkilöstö anti-tieteellisten maiden mukaan (%)

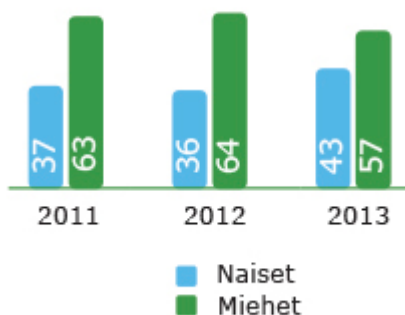

Suomi 21,2 %
 Iso-Britannia 45,6 %
 Tšekki 27,7 %
 Muu maailma 5,5 %

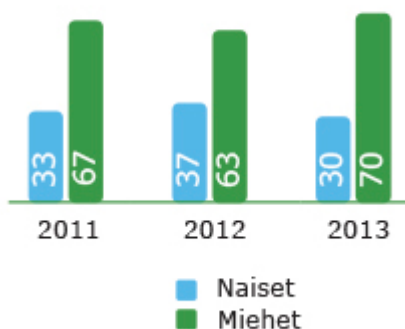
Henkilöstön vaihtuvuus tulleet/lähteneet 2013 (henkilöä)

Henkilöstön sukupuolijakauma (%)

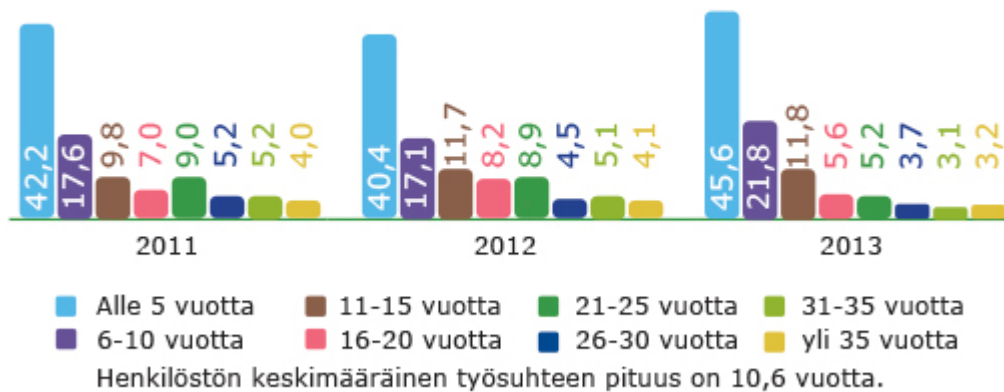

Esimiesten sukupuolijakauma (%)

Työsuhteet

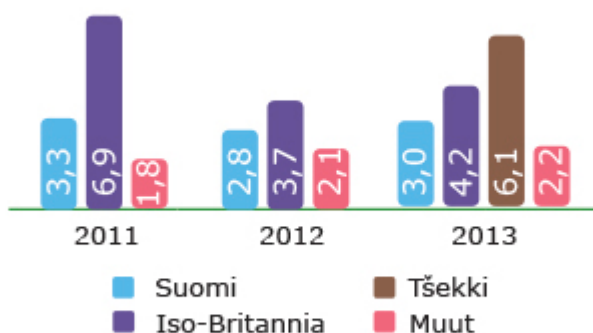
Henkilöstön työsuhteiden pituudet (%)

Työturvallisuus

- Raision työsuojelelun keskeisin pitkän aikavälin tavoite on nolla tapaturmaa.
- Käsityövaltainen tuotanto on yksi syy Ison-Britannian korkeisiin työtaturmalukuihin. Kaikki tapaturmat tutkitaan perusteellisesti ja niiden ehkäisemiseksi tehdään korjaavia toimenpiteitä.
- Suomessa Raisio järjesti useita työturvallisuuskortti- ja tulityökorttitapahtumia sekä ensiapu- ja alkusammutuskoulutus.
- Raisiossa järjestettiin poistumisharjoituksia ja harjoiteltiin järjestäytynyttä evakuointia. Aluepelastuslaitoksen päivystysryhmät kävivät tutustumassa teollisuusalueen eri toimintoihin ja riskikohtiin.

Sairauspoissaolot % teorettisesta työajasta

Henkilöstön keskimääräinen sairauspoissaolomäärä oli 4,3 % vuonna 2013.

Raision ideatoiminta

Ideatoiminnan tavoitteena on synnyttää uusia ja parannettuja toimintatapoja, tuotteita tai prosesseja, joista syntyy Raisiolle, sen asiakkaille ja henkilöstölle lisäarvoa. Parhaimmillaan ideoilla voidaan synnyttää uutta liiketoimintaa ja kasvua, mutta myös pienet ja arkipäiväiset parannukset kehittävät Raision toimintaa. Raisiolla on ideatoimintaa Suomessa ja Tšekissä.

Suomi: Ideatoiminnan satoa 2013

Vuoden 2013 Raision ideatoiminnan toimintasuunnitelman tavoitteena oli idea-aktiivisuuden, sekä ideaprosessin ja mittareiden kehittäminen. Ideatoiminnasta viestittiin vuoden aikana eri henkilöstökanavien kautta, sekä syksyllä järjestettiin ideakampanja yhteisellä teemalla.

Noin kolmannes Suomen henkilöstöstä osallistui toimintaan mukaan ideoijan, lausunnonantajan tai järjestelmäkehittäjän roolissa. Tulosten mukaan kehitystä edellisiin vuosiin verrattuna tapahtui sekä ideoiden kokonaismäärässä että osallistumisasteessa.

Kokonaisuudessaan vuoden aikana kirjattiin 177 ideaa, joista 87 % ehdittiin käsitellä vuoden loppuun mennessä ja joista edelleen keskimäärin 45 % päätettiin toteuttaa.

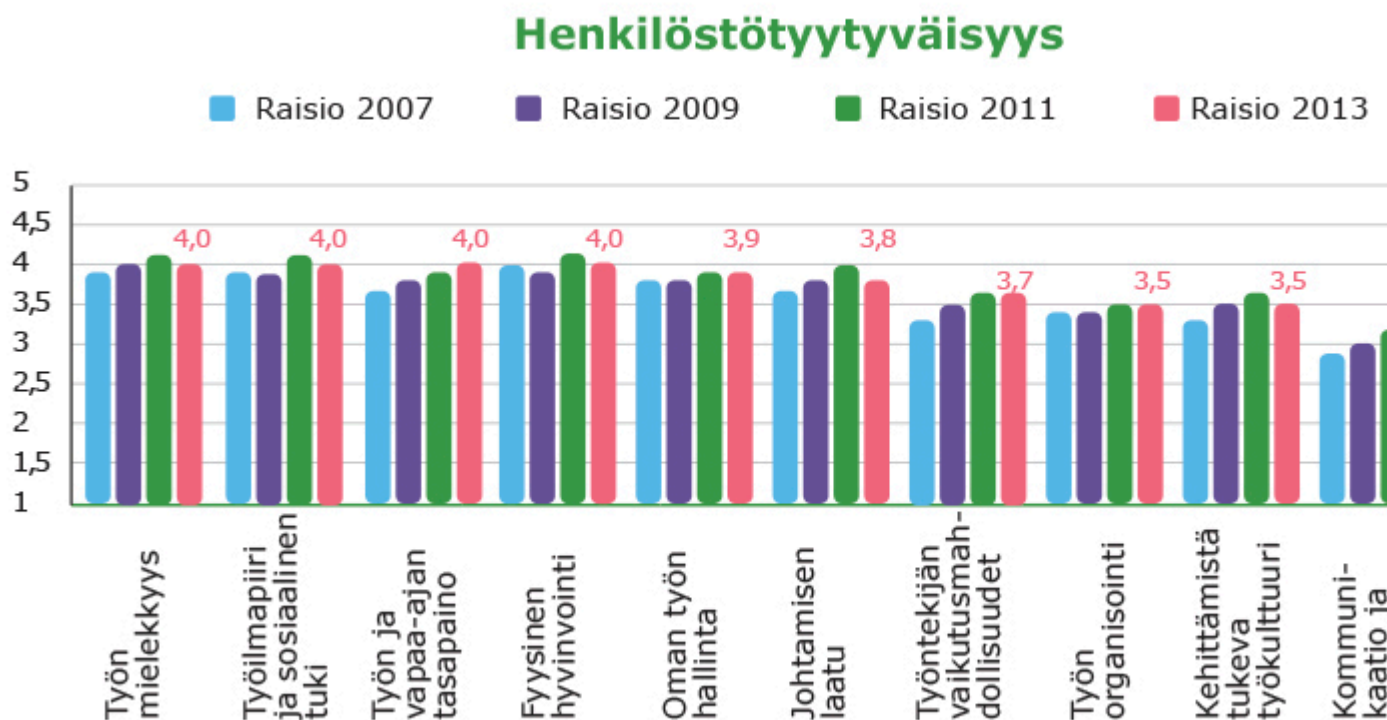
Kaikista ideoista ympäristö-, terveys- ja työturvallisuusasioihin kohdistui 32 %. Henkilöstö kirjasi keskimäärin 0,43 ideaa per henkilö.

Henkilöstön mieli­pide­kysely

Raision henkilöstön mieli­pide­kysely toteutettiin nyky­muodossaan neljättä kertaa. Kyselyn tulokset ovat konsernitasolla parantuneet vuosi vuodelta ja olivat vuoden 2013 mittauksessa hyvällä tasolla.

Parhaat arvosanat saavutettiin työn mielekkyuden, työilmapiirin ja sosiaalisen tuen, työn ja vapaa-ajan tasapainon sekä fyysisen hyvinvoinnin osa-alueilla. Alimpia arvoja saivat edellisten kyselyjen tulosten tapaan muutoksen hallinta sekä kommunikaatio ja viestintä, vaikka näillä kahdella osa-alueella onkin tapahtunut huomattavaa parannusta vuoden 2007 mittaukseen nähden.

Henkilöstön palaute haluttiin hyödyntää mahdollisimman hyvin. Raisio panosti tulosten esittelyyn, konkreettisten kehittämiskohteiden valintaan ja seurantaan enemmän kuin aiempina vuosina. Henkilöstölle järjestettiin työpajoja, joissa tulokset ja henkilöstön palaute käytiin läpi. Työpajojen lopputuloksina syntyivät yksikkökohtaiset kehittämissuunnitelmat, joiden toteutumista seurataan vuoden 2014 aikana.

Koko konsernin vastausprosentti oli 64, Suomen osalta 69 %, Puolassa 85 % ja Isossa-Britanniassa 60 %. Tulokset kertovat siis enemmistön mieli­piteen ja ovat hyvä pohja yhteiselle keskustelulle ja kehittämiselle.

Maiden väliset mieli­pide-erot pieniä

Vuonna 2013 kyselyssä olivat mukana Suomi, Puola ja Iso-Britannia. Isossa-Britanniassa kysely tehtiin ensimmäistä kertaa. Paikallinen henkilöstö suhtautui kyselyyn positiivisesti ja johto hyötyi henkilökunnan palautteesta. Eri maiden välisessä vertailussa mieli­pide-erot olivat melko pieniä. Kaikkien kategorioiden keskiarvo on paras Puolassa (3,9/5), toisena tulevat Suomi ja UK 3,7/5 keskiarvolla.

Yksiköiden ja henkilöstöryhmien välillä eroja

Mieli­pide­kyselyn keskiarvot ovat hyvällä tasolla, mutta mieli­pide­ero­jakin löytyy mm. eri yksiköiden välillä. Eniten mieli­piteitä eri yksiköiden välillä jakavat kehittä­mistä tukeva työ­kulttuuri ja muutoksen hallinta.

Raisiossa esimiehenä toimivat ja ylemmät toimi­henkilöt kokevat työ­hyvin­vointinsa edelleen parhaimmaksi. Ikäryhmittäin tarkasteltuna mieli­pide­erot ovat hyvin pieniä. 55–68 -vuotiaat ovat kaikkein tyytyväisimpiä. Myös erot aseman mukaan ovat pieniä. Esimiehet ovat lähes kaikilla osa-alueilla tyytyväisempiä tai yhtä tyytyväisiä kuin esimiehinä toimimattomat. Ainoastaan oman työn hallinnan he kokevat muita alhaisemmaksi. Myös ylemmät toimi­henkilöt ovat entiseen tapaan pääsääntöisesti kaikkein tyytyväisimpiä. Vain oman työn hallinta sai ylemmiltä toimi­henkilöiltä alhaisimman arvion, sekä työn ja vapaa-ajan tasapainon ja fyysisen hyvin­voinnin osalta yhtä hyvän kuin toimi­henkilöillä tai työ­ntekijöillä.

Työ­hyvin­voinnin kehittäminen on koko työ­yhteisön yhteinen asia

Raisio tekee yhteistyötä henkilö­stön­sä kanssa. Kiinnitämme epäkohtien ohella huomiota myös niihin asioihin, jotka ovat hyvin, sillä ne ovat vaalimisen arvoisia työ­yhteisön voimavaroja. Kehittä­miskohteiksi valitaan alimpia arvoja saaneiden kategorioiden lisäksi myös sellaiset osa-alueet, jotka voisivat pärjätä paremmin muihin yrityksiin tai konsernin omaan keskitasoon verrattuna.

Vastaavanlainen kysely toteutettiin Raisiossa myös vuosina 2007, 2009 ja 2011.

Ympäristö

Raisio on selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista. Kestävät toimintatavat ja avoimuus luovat perustan Raision vastuulliselle ympäristötyölle.

Keskeistä vuonna 2013

- Ympäristö-, terveys- ja turvallisuusinvestointeja toteutettiin Raision Suomen toimipaikoilla n. 1,2 miljoonalla eurolla. Noin 60 % investoinneista tähtäsi energiatehokkuuden parantamiseen ja noin 20 % prosessiturvallisuuden kehittämiseen.
- Raisio-konserni välttyi pahoilta ympäristövahingoilta. Pienempiä tapauksia sattui Suomessa ja Isossa-Britanniassa.
- Suomessa Raisio on mukana seudullisessa Raision-Naantalin alueen hajupäästöjen leviämiselvityksessä. Hajumittaukset Raision tehdasalueella suoritettiin lokakuussa. Lopullinen raportti ja hajumallinnus valmistuu Ilmatieteenlaitoksen toimesta vuoden 2014 kevään aikana.
- Syksyn aikana toteutettiin myös haihtuvien orgaanisten yhdisteiden (VOC) mittaukset Raisiossa kasviöljytehtaalla sekä pölypäästöt mitattiin Nokialla. Edellä mainitut mittaustulokset täyttivät ympäristölupapäätösten vaatimukset.

Ympäristöhankkeet

Raisio on tunnistanut kestävän kehityksen tärkeimpiä alueita tuotteiden elinkaariarvioinnin avulla, keskittynyt hävikin ja energiankulutuksen pienentämiseen sekä auttanut sopimusviljelijöitään viljelemään kestävämmiin ja tehokkaampiin. Raisio tekee yhteistyötä sidosryhmiensä kanssa useissa tutkimus- ja kehitysprojekteissa ympäristövaikutusten pienentämiseksi ja toimintaketjun tehostamiseksi. Raisiolle on tärkeää vaikuttaa koko

ruokaketjun kestävyys, sillä suurin osa sen ympäristövaikutuksista tapahtuu Raision oman toiminnan ulkopuolella.

[Lue lisää sidosryhmien kanssa tehdyistä ympäristöhankkeista](#)

Ympäristöraportoinnin laajuus

Vuonna 2013 toteutuneiden Suomen non-dairy-tehtaan ja USA:n esteröintilaitoksen myyntien jälkeen Raisiolla on tuotantoa yhteensä neljässä maassa: Suomessa, Isossa-Britanniassa, Puolassa ja Tšekissä.

Raision ympäristöraportointi kattaa keskeisten ympäristövaikutusten osalta kaikki konsernin jatkuvat liiketoiminnot Suomessa ja Iso-Britanniassa. Puolassa sijaitsevan Sulman tehdas sisältyy raportointiin vuoden 2012 alusta, ja Tšekin Candy Plus -yhtiön kaksi tuotantolaitosta ovat mukana vuoden 2013 tiedoissa. Liiketoimintojen myyntien johdosta raportointilaajuudesta on poistunut Turussa sijaitseva non dairy-tehdas sekä USA:n esteröintilaitos.

TAVOITE 2015

100%

Raision käyttämästä palmuöljystä on sertifioitua.

[Lue lisää](#)

SÄÄSTÄÄ
LUONNONKALAKANTOJA

[Lue lisää](#)

Ympäristötavoitteet 2012-2016

Raision tavoitteena on merkittävimpien ympäristötekijöiden, eli energian ja veden käytön vähentäminen sekä jäteveden ja jätteen synnyn ehkäisy. Suomen tuotantolaitoksille asetettiin vuonna 2013 uudet ympäristötavoitteet. Muiden maiden tuotantolaitoksille tavoitteet asetetaan heti, kun seurantatietoa on kerätty riittävästi.

Vuonna 2011 Raisio asetti numeeriset ympäristötavoitteet Suomen tuotantolaitoksille vuosiksi 2012-2014. Vertailuvuotena oli 2011. Viime vuonna Raisio asetti uudet tavoitteet Suomen tuotantolaitoksille seuraavaksi kolmeksi vuodeksi. Samalla koko konsernin laskennalliset tavoitteet vuosille 2014 -2016 tarkistettiin vastaamaan nykyisiä jatkuvia liiketoimintoja ja muuttuneita tuotantorakenteita. Jatkossa Raisio asettaa tavoitteet vuosittain aina vähintään kolmeksi vuodeksi eteenpäin.

Tavoitteet ja toteuma

SAAVUTUS

SAAVUTUS

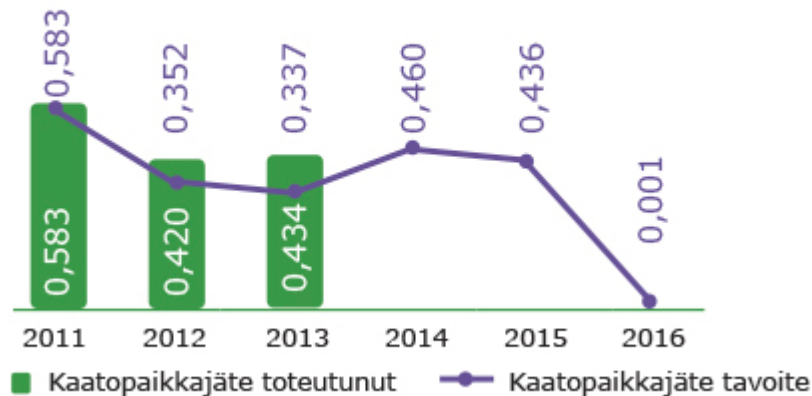
Ei kaatopaikka- jätettä

Raision tavoitteemme tuottaa kaatopaikkajätettä

Kaatopaikkajätteen määrän vähentäminen kaatopaikkajätteen määrän vähentämiseksi. Kaatopaikkajätteen määrän vähentäminen kaatopaikkajätteen määrän vähentämiseksi. Kaatopaikkajätteen määrän vähentäminen kaatopaikkajätteen määrän vähentämiseksi.

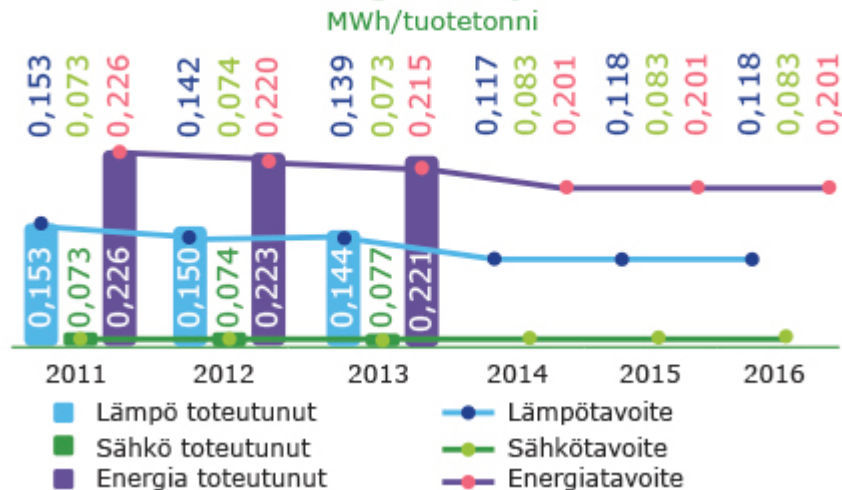
Kaatopaikkajättemäärä

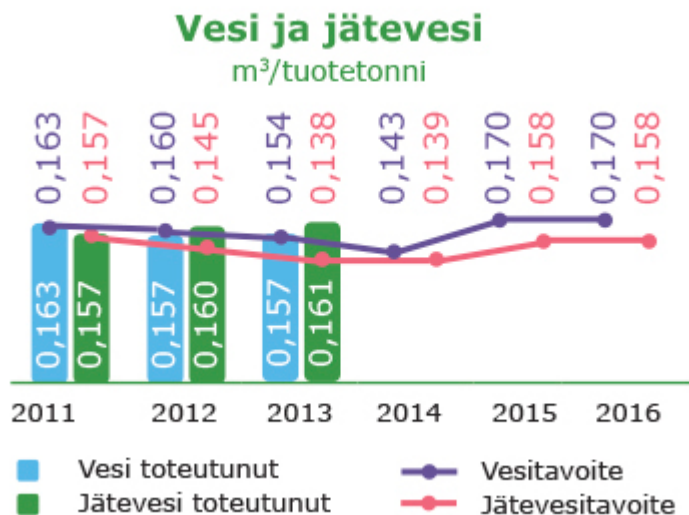
kg/tuotetonne

Energian käyttö

MWh/tuotetonne

Vuosi 2013

Vuoteen 2011 verrattuna energian ominaiskäyttö tuotetonna kohden väheni vuonna 2013 vajaalla 2,6 prosentilla. Talousveden ominaiskulutus väheni 3,8 prosenttia. Jäteveden volyymia ei pystytty kaikissa laitoksissa yhtä tehokkaasti vähentämään, koska jätevesimäärään vaikuttaa myös höyryn käytöstä syntyvä lauhdeveden määrä. Kaatopaikkajätettä väheni vertailuvuoteen nähden 40 prosentilla.

Raisiossa sijaitseva kasviöljytehdas lopetti tammikuun 2014 lopulla tuotantotoimintansa toistaiseksi. Tehtaan epävarman tilanteen vuoksi sille ei ole asetettu ympäristötavoitteita tulevalle kolmivuotiskaudelle.

Kasviöljytehtaan tuotannon keskeytys sekä Turun nondairy-tehtaan poistuminen volyyymeista näkyy ympäristötavoitteiden ominaiskäyttömäärissä.

Ympäristötavoitteet 2014-2016

Kaikki Raision ympäristötavoitteet 2014 – 2016 on asetettu niin, että ne ohjaavat hallittuun ja tehokkaaseen toimintaan. Energian kulutuksen vähentämistä tulevina vuosina vaikeuttaa rehuille asetetut uudet hygieniavaatimukset, jotka tulevat lisäämään höyryn käyttöä. Raision tavoitteena on kuitenkin saada energian ominaiskäyttömäärä tuotetonna kohden vähennettyä vajaalla 9 prosentilla vuoden 2013 tasoon nähden.

Raision tehostetussa tarkkailussa ovat vesien ominaismäärät tuotetonna kohden. Raision tuotantovolyymien ennustetusta kasvusta johtuen veden ominaiskäytön ennustetaan kasvavan. Raisio tavoittelee jäteveden ominaismäärälle noin kahden prosentin laskua vuoden 2013 tasoon nähden. Toisin sanoen ennustetut muutokset tuotantovolyyymeissä säilyttävät tavoitteet edelleen haastavina. Raision jätteitä koskeva tavoite on, että Suomessa kaatopaikkajätettä ei synny enää vuonna 2016.

Ympäristönsuojelu

Raision ympäristönsuojelutyö on jatkuvaa toiminnan kehittämistä. Pitkäjänteisen ja järjestelmällisen ympäristötyön keskeisenä pyrkimyksenä on parantaa ja tehostaa toiminnan laatua sekä minimoida päästöt.

Panostukset ympäristönsuojeluun

Raisio toteutti Suomen toimipaikoillaan ympäristö-, terveys- ja turvallisuusinvestointeja noin 1,2 M€:lla. Noin 60 % investoinneista tähtäsi energiatehokkuuden parantamiseen ja noin 20 % prosessiturvallisuuden kehittämiseen.

Suoritettujen ympäristöinvestointien kohteena olivat mm. kuivureiden kiertoilmalaitteet, ilmastointien tuloilmakojeet ja niiden säädöt sekä valaistuksen energiatehokkuuden parantaminen. Talousveden käyttöä vähennettiin mm. korvaamalla vesi jäähdytetyllä höyrylauhteella. Turvallisuutta parannettiin mm. paloilmaisin- ja sammutusjärjestelmiä kehittämällä.

Ympäristönsuojelun käyttökustannukset olivat Suomessa noin 0,5 M€.

Ympäristövahingot

Raisio-konserni välttyi pahoilta ympäristövahingoilta. Pienempiä tapauksia sattui Suomessa ja Isossa-Britanniassa.

Suomi: Pieni pölyräjähdys Ylivieskassa

Kesäkuussa Ylivieskan rehutehtaalla sattui pieni pölyräjähdys elevaattoriin joutuneen metalliesineen aiheuttamana. Tilanteesta ei kuitenkaan aiheutunut henkilövahinkoja eikä tulipaloa. Vastaavan tilanteen ehkäisemiseksi Raisio muokkaa elevaattorin rakennetta vuoden 2014 aikana.

Suomi: Epäbalanssi tuotantoprosessi johti hajuhaittaan

Raisiossa sijaitsevalla kasviöljytehtaalla oli vuonna 2013 puolen vuoden tuotantoseisakki. Tuotantoprosessi joutui epäbalanssiin tilaan uudelleen käynnistettäessä lokakuun alussa. Tilanteesta johtuen noin 100 tonnia tuotteeksi kelpaamatonta rypsirouhetta tiivistyi siiloon, jonka tyhjentämisestä aiheutui vähäistä hajuhaittaa.

Iso-Britannia: Vuoto puroon Newportissa

Helmikuussa 2013 Natural Resources Wales (NRW) havaitsi Ison-Britannian Newportin tehtaasta paikalliseen puroon päässeen vuodon. Raision korjaustoimenpiteet, puhdistus ja maan kunnostus, saatiin päätökseen heinäkuussa 2013, jolloin NRW hyväksyi työn. Paikallisen viranomaisen kanssa sovittiin kahden kolmivaiheisen sulkulevyn asentamisesta, jotta estetään ongelman uusiutuminen. Työ alkoi alkuvuodesta 2014.

Ympäristömittarit

Tuotanto, raaka-aineiden käyttö Suomi

Raision tuotteiden raaka-aineet ovat pääosin uusiutuvia. Tavoitteemme on raaka-aineiden säästeliäs ja materiaalitehokas käyttö.

Jättemäärän pienentäminen on keskeisessä roolissa materiaalitehokkuutta tavoiteltaessa. Tässä työssä tärkeää on tuotantoprosessien vastuullinen hoito. Tuotantolaitosten väliset materiaalivirrat ovat merkittävät. Nämä sivutuotteiden siirrot aineutuvat raportoinnissa raaka-aine- ja tuotantomäärien kertautumisista. Vedenkäyttö tuotteisiin ei sisälly raaka-ainemääriin.

Raaka-ainegraafi kuvaa vain Suomen tuotantolaitosten raaka-aineiden käyttöä sekä tuotantomääriä.

Vesi

Veden käyttö on Raisiolle tärkeä ympäristötekijä. Vettä käytetään tuotantoprosesseissa ja jäähdytyksissä. Raision Suomen tuotantolaitosten käyttämä vesi on pääosin pintavettä.

Vedenkäytön vähentäminen on edelleen Raision keskeinen tavoite. Raisio tehostaa vedenkäyttöään käyttämällä vettä säästeliäästi sekä ottamalla talteen ja uudelleenkierrättämällä käyttökelpoiset vedet.

Raportoinnin laajuus

Oheisessa graafissa on vuosilta 2011 – 2013 mukana Suomen ja Iso-Britannian tuotantolaitosten veden käyttö. Puolan Sulman tehdas sisältyy raportointiin vuoden 2012 alusta ja Tšekin Candy Plus –yhtiön tuotantolaitokset vuoden 2013 osalta. Veden kokonaiskulutusta on pystytty vähentämään. Muutokset tuotantorakenteessa vaikuttivat veden käyttöön.

Energia

Raision prosessit käyttävät energiaa sähkön ja höyryn muodossa. Raision energiahuolto perustuu pääosin ostoenergiaan. Raision ostama sähköenergia on hiilidioksidivapaata.

Suomessa Raisiolla on omistuksessaan kaksi voimalaitosta, toinen Raisiossa ja toinen Kouvolassa. Molemmat laitokset kuuluvat päästökaupan piiriin.

Tuotantorakenteen muutoksista johtuen lämmön ominaiskulutus tuotetonia kohden nousi reilulla 10 prosentilla, vaikka kokonaiskulutuksessa oli laskua. Rehutuotannolle asetettu rehujen kuumennuskäsittelyvaatimus on osaltaan lisännyt lämmön ominaiskulutusta.

Raportoinnin laajuus

Oheisessa graafissa on vuosilta 2011 – 2013 mukana Suomen ja Iso-Britannian tuotantolaitosten energian käyttö. Puolan Sulman tehdas sisältyy raportointiin vuoden 2012 alusta ja Tšekin Candy Plus –yhtiön

tuotantolaitokset vuoden 2013 osalta.

Jätevedet

Raision jäteveden vähentämisen tehokeinoja ovat mm. erilaiset veden uudelleenkäyttö- ja kierrätysratkaisut. Jätevedet johdetaan tuotantolaitoksilta pääosin suoraan kunnallisille jätevedenpuhdistamoille. Raision toimipaikalla jätevedet käsitellään osittain tuotantolaitosten omilla puhdistusratkaisuilla jo ennen niiden johtamista konsernin jäteveden esikäsittelylaitokselle. Esikäsittelyn jälkeen jätevedet ohjataan kunnalliseen verkostoon.

Raportoinnin laajuus

Oheisessa graafissa on vuosilta 2011 – 2013 mukana Suomen ja Ison-Britannian tuotantolaitoksilla syntyvä jätevesimäärä. Puolan Sulman tehdas sisältyy raportointiin vuoden 2012 alusta ja Tsekin Candy Plus –yhtiön tuotantolaitokset vuoden 2013 osalta. Raision tuotantorakenteissa tapahtuneet muutokset johtivat jätevesien volyymin ja ominaiskulutuksen kasvuun.

Jätteet

Raisio pyrkii jätemäärien vähentämiseen, mutta samalla myös jätteen korkeaan hyötykäyttöasteeseen, jossa jätteiden oikealla, huolellisella lajittelulla on keskeinen merkitys. Hyödynnetyn tai kierrätetyn jätteen osuus koko jätemäärästä oli noin 70 prosenttia. Hyödynnämme jätteet pääasiallisesti joko materiaalina tai energialähteenä.

Raportoinnin laajuus

Oheisessa graafissa on vuosilta 2011 – 2013 mukana Suomen ja Iso-Britannian tuotantolaitoksilla syntyvä kaatopaikkajäte. Puolan Sulman tehdas sisältyy raportointiin vuoden 2012 alusta ja Tsekin Candy Plus –yhtiön tuotantolaitokset vuoden 2013 osalta.

Raision kaatopaikkajättemäärä puoliintui vuoden 2012 tasoon verrattuna. Hyötykäyttöön kelpaamattoman ja kaatopaikkajäteen osuus koko jätemäärästä oli noin 29 prosenttia.

2017 UUSI
LASTEN
SAIRAALA

Hyvää joulua! Raisio-konserni ja me raisiolaiset lahjoitimme joululahjavaramme, 16 500 €, lastensairaalalle.
uusilastensairaala2017.fi

Paikallisuus

Kansainvälinen Raisio on kotimarkkinoillaan myös hyvin paikallinen toimija. Raaka-aineet hankitaan pääasiassa läheltä tuotantoa ja tuotantolaitoksissa on paikallinen henkilöstö. Raisio tekee yhteistyötä myös paikallisten sidosryhmien, kuten oppilaitosten kanssa.

Teemana opiskelijayhteistyö

Vuonna 2013 Raision yhteistyö paikallisten toimijoiden kanssa painottui erityisesti oppilaitosten kanssa tehtävään yhteistyöhön. Erityisesti kummikoulujan kanssa tehtiin projekteja ja opinnäytetöitä. Yritysvierailuja järjestettiin mm. oppilaanohjaajille, opettajaopiskelijoille ja elintarvikealan ja kaupallisen alan opiskelijoille. Ajasta ja paikasta riippumattomille yritysvierailuille laadittua virtuaalivierailupakettia käytettiin myös oppilaitosyhteistyössä ja työnantajamielikuvan kehittämisessä. Raisio osallistui myös kaksipäiväiseen Varsinais-Suomen 7.luokkalaisille tarkoitettuun Urapolku-tapahtumaan, jossa esiteltiin asiakkuusvastaavan ammattia yhtenä ammatinvalintavaihtoehtona. Raisio lähti yrityksenä mukaan kolmivuotiseen Varsinais-Suomen yrityskylä-projektiin, joka on tarkoitettu 6-luokkalaisille yritys- ja työelämätaitojen vahvistamiseksi.

[Lue lisää Raision Yrityskylä-yhteistyöstä](#)

Raisio ja henkilöstö antoivat joululahjansa lastensairaalalle

Jouluna 2013 Raisio ja sen Suomen henkilöstö lahjoittivat asiakkaiden ja henkilöstön joulumuistamisiin varatut rahat, yhteensä 16 500 euroa, Helsinkiin rakennettavalle uudelle valtakunnalliselle lastensairaalalle. Idea lahjoituksesta tuli Raision henkilöstöltä ja henkilöstö myös valitsi hyväntekeväisyyskohteen.

[Raision blogista: Hyvää joulua uusi lastensairaala](#)

Työelämätaitoja Yrityskylästä

Suomalaiset kaksitoistavuotiaat tutustuvat työelämään tulella päiväksi töihin Raisioon – leikisti. Lapset harjoittelevat Yrityskylä –pienoisyhteiskunnissa talous-, työelämä- ja yrittäjyystaitoja.

Raisio lähti vuonna 2013 mukaan suomalaiseen Yrityskylä-hankkeeseen, joka on laajentumassa muuallekin Eurooppaan. Yrityskylät ovat yrityksistä ja julkisista palveluista koostuvia pienoiskaupunkeja. Lapset työskentelevät kylän yrityksissä yhden päivän ajan, ansaitsevat virtuaalista palkkaa ja toimivat pienoisyhteiskunnan kansalaisina ja kuluttajina.

Raisio on mukana Yrityskylä-hankkeessa, sillä se haluaa tukea työelämätaitoihin valmentamista. Raisio haluaa antaa lapsille tekemällä oppimisen kautta saatuja oppimiskokemuksia, jotka tutustuttavat elintarvikealan ammatteihin tulevaisuuden ammatinvalintaa silmälläpitäen.

Päivä Yrityskylässä

Yrityskylän Raisio-nimisessä yrityksessä työskentelee päivittäin viisi oppilasta, joilla jokaisella on oma käsikirjoitettu ammatti. Ennen Yrityskylään saapumista lapset perehtyvät koulussa kymmenen oppitunnin ajan yhteiskunnan ja talouden perusteisiin. Oppilaat saavat myös ensikosketuksen työnhakuun hakiessaan töitä Yrityskylän eri yrityksistä, kuten Raisiolta, Neste Oililta tai Samsungilta. Päivän aikana Raision työntekijät pääsevät mm. johtamaan Raisiota, kehittämään, maistattamaan tai lanseeraamaan uutuustuotteita.

Palkittu Yrityskylä

Raisio on mukana Varsinais-Suomen Yrityskylässä. Vastaavia Yrityskylä toimii muuallakin Suomessa. Marraskuussa 2013 Yrityskylä voitti oman sarjansa Euroopan komission kilpailussa, jossa palkittiin yrittämistä tukevia huippualoitteita. Yrityskylä-hanketta koordinoi Taloudellinen tiedotustoimisto TAT.

Sivun kuvituskuvassa on naantalilainen Ilari Pirilä, joka työskenteli päivän ajan Raision toimitusjohtajana Varsinais-Suomen Yrityskylässä.

Taloudellinen vastuu

Taloudellinen katsaus

Raision taloudellisesta katsauksesta löydät konsernin avainluvut ja liikevaihdon sekä tietoa kannattavuudesta, taseesta ja rahoituksesta.

[Raision taloudellinen katsaus](#)

Taloudellinen raportointi

Raisio-konserni raportoi jatkuvien toimintojen mukaisesti. Kaikki Raision tilinpäätöksessä esitetyt luvut ovat keskenään vertailukelpoisia. Jatkuvien toimintojen mukaisesti raportoitavat yksiköt ovat Brändit ja Raisioagro.

[Raision tilinpäätös 2013](#)

Kannattavuus ja jatkuvuus

- Raisio-konsernin omavaraisuusaste 31.12.2013 oli 68,2 (vuonna 2013 64,1) prosenttia, ja nettovelkaantumisaste oli -8,6 (4,9) prosenttia.
- Oman pääoman tuotto viiden vuoden keskiarvolla on 5,08 prosenttia.
- Sijoitetun pääoman tuotto viiden vuoden keskiarvolla on 6,12 prosenttia.

Henkilöstön palkat

Raisio seuraa säännöllisesti markkinapalkkoja yhtiön kilpailukyvyn ylläpitämiseksi. Raision palkat ja palkkiot jatkuvista toiminnoista olivat vuonna 2013 yhteensä 65 (66) miljoonaa euroa henkilöstösivukuluineen.

Hallinnointi

Raision Oyj:n hallintomalli

Raisio Oyj:llä on noin 35 000 osakkeenomistajaa

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä

Sijoittajasuhteet

Raision sijoittajasuhdetoiminnan tärkein tehtävä on tukea osakkeen oikeaa arvonmuodostusta välittämällä tietoa yhtiön strategiasta, toiminnasta, toimintaympäristöstä, tavoitteista sekä taloudellisesta tilanteesta siten, että Raisiosta sijoituskohteena muodostuu mahdollisimman oikea kuva.

Yhtiökokous

Raisio Oyj:n osakkeenomistajat kutsutaan varsinaiseen yhtiökokoukseen, joka pidetään torstaina 27. maaliskuuta 2014 alkaen kello 14.00 Turun Messu- ja Kongressikeskuksessa, osoite Messukentänkatu 9-13, 20210 Turku.

Ilmoittautuminen

Osakkeenomistajan, joka haluaa osallistua yhtiökokoukseen, tulee ilmoittaa osallistumisestaan yhtiölle viimeistään torstaina 20. maaliskuuta 2014 kello 15.00 joko

- sähköpostilla osoitteella [eeva.hellsten\(at\)raisio.com](mailto:eeva.hellsten@raisio.com),
- puhelimitse numeroon 050 386 4350 (ma-pe klo 9-16),
- telefaksilla numeroon (02) 443 2315 tai
- kirjeitse osoitteella Raisio Oyj, Osakeasiat, PL 101, 21201 Raisio.

Ilmoittautumisen yhteydessä tulee ilmoittaa osakkeenomistajan nimi, henkilö- tai Y-tunnus, osoite ja puhelinnumero, mahdollisen avustajan nimi sekä se, käyttääkö osakkeenomistaja asiamiestä ja tämän nimi ja henkilötunnus.

Osakkeenomistajalla on oikeus saada yhtiökokoukselle osakeyhtiölain nojalla kuuluva asia yhtiökokouksen käsiteltäväksi, mikäli hän vaatii sitä kirjallisesti hallitukselta niin hyvissä ajoin, että asia voidaan sisällyttää kokouskutsuun.

Sijoittajatieto

Tiedotteiden tilaus sähköpostiin

Hallitus 31.12.2013

Puheenjohtaja

Matti Perkonoja

Syntymävuosi: 1949

Kotipaikka: Mynämäki, Suomi

Koulutus: ylioppilasmerkonomi

Keskeinen työkokemus: HKScan Oyj: toimitusjohtaja 2009–2012, talousjohtaja 2000–2009

Hallituksen jäsenyys: jäsen vuodesta 2011 ja puheenjohtaja 27.3.2013 lähtien

Keskeisimmät samanaikaiset luottamustehtävät: Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö

Varma: työnantajien neuvottelukunnan jäsen

Osallistuminen kokouksiin: 15/15

Palkkiot vuonna 2013: 60.000 euroa, josta noin 80% on suoritettu rahana ja noin 20% osakkeina, yhteensä palkkiona luovutettu 3.097 vaihto-osaketta

Omistus Raisiossa: sarja V 6.931 kpl

Varapuheenjohtaja

Michael Ramm-Schmidt

Hallituksen puheenjohtaja, Oy Executive Leasing Ab

Syntymävuosi: 1952

Kotipaikka: Espoo, Suomi

Koulutus: diplomiekonomi

Keskeinen työkokemus: Oy Executive Leasing Ab 2004-, Hackman Oyj Abp 2004: konserninjohtaja, Hackman Metos Oy Ab 1995-2004: toimitusjohtaja, Hackman Designor Oy Ab 1989-1994: toimitusjohtaja, International Masters Publishers Inc. 1986-1989: toimitusjohtaja, Skandinavisk Press AB 1984-1986: toimitusjohtaja

Hallituksen jäsenyys: jäsen vuodesta 2005, varapuheenjohtaja vuodesta 2006

Keskeisimmät samanaikaiset luottamustehtävät:

Levanto Oy: hallituksen jäsen, Stala Oy: hallituksen jäsen, Stalatable Oy: hallituksen puheenjohtaja, Stiftelsen Svenska Handelshögskolan: hallintoneuvoston jäsen, Menuomat Oy: hallituksen puheenjohtaja

Osallistuminen kokouksiin: 14/15

Palkkiot vuonna 2013: 24.000 euroa, josta noin 80% on suoritettu rahana ja noin 20%

osakkeina, yhteensä palkkiona luovutettu 1.239 vaihto-osaketta

Omistus Raisiossa: sarja V 53.651 kpl

Erkki Haavisto

Maanviljelijä

Syntymävuosi: 1968

Kotipaikka: Raisio, Suomi

Koulutus: MMM, agronomi

Keskeinen työkokemus: oman tilan viljely 1993-

Hallituksen jäsenyys: jäsen vuodesta 2004

Keskeisimmät samanaikaiset luottamustehtävät:

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK r.y.: metsäjohtokunnan jäsen,

Metsänhoitoyhdistys Lounametsä: hallituksen puheenjohtaja, Raisio Oyj:n

Tutkimussäätiö: hallituksen jäsen, Raision kaupunki: kaupunginhallituksen jäsen

(14.1.2013 asti), Salaojituksen Tukisäätiö s.r.: hallituksen jäsen, Turun Seudun

Osuuspankki: hallituksen jäsen

Osallistuminen kokouksiin: 14/15

Palkkiot vuonna 2013: 24.000 euroa, josta noin 80% on suoritettu rahana ja noin 20%

osakkeina, yhteensä palkkiona luovutettu 1.239 vaihto-osaketta

Omistus Raisiossa: sarja K 364.940 kpl ja sarja V 141.200 kpl

Pirkko Rantanen-Kervinen

Syntymävuosi: 1949

Kotipaikka: Vantaa, Suomi

Koulutus: Ekonomi, HKKK

Keskeinen työkokemus:

Turkistuottajat Oyj (nytemmin: Saga Furs Oyj) 2009-2010: Executive Advisor, 1991-2009:

toimitusjohtaja, 1989-1991: varatoimitusjohtaja, 1987-1989: rahoitusjohtaja

Hallituksen jäsenyys: jäsen vuodesta 2010

Keskeisimmät samanaikaiset luottamustehtävät:

Finnvera Oyj: hallituksen jäsen, LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiö:

hallintoneuvoston jäsen, LähiTapiola Uusimaa Keskinäinen Vakuutusyhtiö: hallituksen

puheenjohtaja

Osallistuminen kokouksiin: 15/15

Palkkiot vuonna 2013: 24.000 euroa, josta noin 80% on suoritettu rahana ja noin 20% osakkeina, yhteensä palkkiona luovutettu 1.239 vaihto-osaketta

Omistus Raisiossa: sarja V 6.861 kpl

Anssi Aapola toimi hallituksen jäsenenä marraskuusta 2006 aina kuolemaansa 6.7.2013 asti.

Hallintoneuvosto 31.12.2013

JÄSEN	AMMATTI	KOTIPAIKKA (SUOMI)	JÄSEN VUODESTA	TOIMIKAUSI PÄÄTTY, V
Paavo Myllymäki, puheenjohtaja, s.1958	Toiminnanjohtaja, maanviljelijä	Mietoinen	1998	2014
Holger Falck, varapuheenjohtaja, s.1957	Agronomi, maanviljelijä	Sipoo	2006	2015
Cay Blomberg, s.1947	Agrologi, maanviljelijä	Kemiö	2009	2015
Risto Ervelä, s.1950	VTM, maanviljelijä	Sauvo	1991	2016
Vesa Harjunmaa, s.1973	Agrologi, maatalousyrittäjä	Huittinen	2011	2014
Mikael Holmberg, s.1961	Agrologi, maanviljelijä	Parainen	2012	2015
Markku Kiljala, s.1971	Maanviljelijä, maaseutuyrittäjä	Reisjärvi	2012	2015
Timo Könttä, s.1968	Kauppias	Masku	2011	2014
Hans Langh, s.1949	Merenkulkuneuvos, toimitusjohtaja, maanviljelijä	Piikkiö	1990	2016
Pirkko Lönnqvist, henkilöstön edustaja, s.1955	Rahtaaja	Turku	2012	2015
Juha Marttila, s.1967	MMT, maanviljelijä	Simo	27.3.2013	2014
Jarmo Mäntyharju, s.1961	Agrologi, maanviljelijä	Oripää	2009	2015
Kari Niemistö, s.1962	Toimitusjohtaja	Helsinki	2008	2014
Jyrki Nurmi, henkilöstön edustaja, s.1957	Pakkaaja	Turku	2008	2015
Yrjö Ojaniemi, s.1959	Toiminnanjohtaja	Lapua	2002	2014
Heikki Pohjala, s.1959	Agrologi, maanviljelijä	Harjavalta	2006	2015
Juha Salonen, s.1973	Toimitusjohtaja	Kaarina	2010	2016
Jari Sankari, henkilöstön edustaja, s.1957	Tekninen päällikkö	Piikkiö	2007	2015

Urban Silén, s.1959	Agrologi, maanviljelijä	Perniö	2003	2016
Mervi Soupas, s.1968	KTM, maanviljelijä	Sauvo	27.3.2013	2016
Hannu Tarkkonen, s.1950	Toimitusjohtaja	Helsinki	2006	2014
Johan Taube, s.1950	Agrologi, maanviljelijä	Tammisaari	1987	2016
Arto Vuorela, s.1960	Maanviljelijä	Pyhtää	2010	2016
Rita Wegelius, s.1960	Agronomi, maanviljelijä	Hattula	2006	2015
Tapio Ylitalo, s.1955	Maanviljelijä	Turku	2006	2015

Konsernin johtoryhmä 31.12.2013

Matti Rihko

Syntymävuosi: 1962

Kotipaikka: Turku, Suomi

Koulutus: kauppatieteiden maisteri, psykologian maisteri

Tehtävä Raisiossa: Toimitusjohtaja vuodesta 2006

Keskeinen työkokemus: Raisio Oyj 2006: Ainesosat-yksikön johtaja, Altadis SA, Pariisi
2004-2006: Euroopan johtaja, Altadis Finland Oy 1999-2004: toimitusjohtaja

Johtoryhmän jäsenyys: jäsen vuodesta 2006

Keskeisimmät luottamustehtävät: Suomen Terveystalo Oy: hallituksen jäsen, Turku
Science Park Oy: hallituksen jäsen, Turun kauppakamari: hallituksen jäsen, Turun
yliopisto: hallituksen puheenjohtaja, Suomen Lääketieteen Säätiö: hallintoneuvoston
jäsen

Sari Koivulehto-Mäkitalo

Syntymävuosi: 1974

Kotipaikka: Masku, Suomi

Koulutus: Oikeustieteen kandidaatti, varatuomari

Tehtävä Raisiossa: Lakiasiaintohtaja

Keskeinen työkokemus: Raisio Oyj 2006-, Schering Oy 2001-2006: lakimies, Konecranes
Oyj 2000-2001: lakimies

Johtoryhmän jäsenyys: jäsen vuodesta 2013

Keskeisimmät luottamustehtävät: Turun kauppakamari: lakivaliokunnan jäsen

Mikko Laavainen

Syntymävuosi: 1973

Kotipaikka: Kauniainen, Suomi

Koulutus: Kauppatieteiden maisteri

Tehtävä Raisiossa: Johtaja, Licensed Brands -liiketoiminnot

Keskeinen työkokemus: Raisio Oyj 2006-, Danone/LU Suomi Oy 2002-2005: markkinoinnin tehtävät, Iittala Group Oy 2000-2002: markkinoinnin tehtävät, Unilever Suomi Oy 1998-1999: markkinoinnin tehtävät
Johtoryhmän jäsenyys: Jäsen 29.4.2013 alkaen
Keskeisimmät luottamustehtävät: -

Leif Liedes

Syntymävuosi: 1953

Kotipaikka: Naantali, Suomi

Koulutus: yo-merkonomi

Tehtävä Raisiossa: Senior Advisor, Benemilk-projekti

Keskeinen työkokemus: Raisio Oyj 1978-

Johtoryhmän jäsenyys: jäsen vuodesta 2006

Keskeisimmät luottamustehtävät: Elintarviketeollisuusliitto ry:n rehuteollisuusyhdistys: puheenjohtaja

Merja Lumme

Syntymävuosi: 1961

Kotipaikka: Lieto, Suomi

Koulutus: insinööri, eMBA

Tehtävä Raisiossa: Henkilöstöjohtaja

Keskeinen työkokemus: Raisio Oyj 2003-, PerkinElmer/Wallac Oy: 1992-2003:

laadunhallinnan, henkilöstöhallinnon ja henkilöstöjohtamisen tehtävät, Aimo Virtanen Oy 1991-1992, Saloplast Oy 1988-1992: laadunhallinnan tehtävät

Johtoryhmän jäsenyys: jäsen vuodesta 2003

Keskeisimmät luottamustehtävät: Turun Aikuiskoulutussäätiön valtuuskunta: jäsen, Turun kauppakamari: koulutus- ja työvoimavaliokunnan varapuheenjohtaja

Jyrki Paappa

Syntymävuosi: 1965

Kotipaikka: Naantali, Suomi

Koulutus: kauppatieteiden maisteri

Tehtävä Raisiossa: Talousjohtaja

Keskeinen työkokemus: Raisio Oyj 1995-: rahoitusriskien hallinnan ja talousjohdon tehtävät, Turun Seudun Osuuspankki 1989–1995: rahoituksen asiantuntijatehtävät

Johtoryhmän jäsenyys: jäsen vuodesta 2004

Keskeisimmät luottamustehtävät: Turun kauppakamari: tilintarkastusvaliokunnan varapuheenjohtaja

Vincent Poujardieu

Syntymävuosi: 1967

Kotipaikka: Bryssel, Belgia

Koulutus: Graduated EDHEC business school (Lille, Ranska)

Tehtävä Raisiossa: Johtaja, Consumer Brands -liiketoiminnat ja liiketoimintojen kehitysjohtaja

Keskeinen työkokemus: Raisio Oyj 2007-, Altadis SA, Bryssel 2000-2007: aluejohtaja Benelux ja myöh. Pohjois-Eurooppa, Altadis SA, Pariisi 1994-2000: liiketoiminnan kehitysjohtaja, Ranskan suurlähetystö, Nicaragua 1992-1994: kaupallinen neuvonantaja, Arthur Andersen, Lyon 1989-1992: tilintarkastaja

Johtoryhmän jäsenyys: jäsen vuodesta 2007

Keskeisimmät luottamustehtävät: -

Jarmo Puputti

Syntymävuosi: 1965

Kotipaikka: Nokia, Suomi

Koulutus: Diplomi-insinööri

Tehtävä Raisiossa: Johtaja, Raisioagro

Keskeinen työkokemus: Raisio Oyj 2013-, Nokian Raskaat Renkaat Oy 2008-2013: liiketoiminta- ja toimitusjohtaja,

Patria Weapon Systems Oy 2005-2008: toimitusjohtaja

Johtoryhmän jäsenyys: jäsen 1.11.2013 alkaen

Keskeisimmät luottamustehtävät: Lumilab Oy, hallituksen jäsen

